

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Aprilie 2018 (Anul X) Nr. 110 (4/2018)

BOEM@

Live Literature

Aprilie 2018 (Anul X) Nr. 4 (110) - 44 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

4 / 2018

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef: Cristian Biru

Redactori: Constantin Oancă, Paul Sân-Petru, Tănase Dănilă, A.G. Secară, Denisa Lepădatu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Tănase Carășca (Tulcea), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Melania Cuc (Bistrița), Lucia Pătrașcu (Brăila), Petru Jipa (Germania)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

o Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.

o Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Maria Timuc (p.3), Marin Mihalache (p.18), Angela Melania Cristea (p.19), Liviu Baitel (p.20), Mónica Tóth (p.22), Constantin Bejenaru (p.26), George Filip (Montreal) (p.33), Georgeta Muscă-Oană (p.36), Petru Jipa (p.39), Angela Burtea (p.40), Alexandru Drăgoi (p.40), Cristian Chiripuci (p.42)

Proză: Angela Burtea: Mingea de foc (p.7), Petre Rău: Suflare lină, suflare divină (p.10) / Strop de suspin (p.11), Paul Sân-Petru: Scufundările (p.13), Leontin Sebastian: La masa de Paște... (p.23), Cristina Gabriela Cojocaru: Cei patru prieteni (p.27), Viorel Darie: Poante și glume din copilărie și tinerețe (p.37)

Eseu: Andreea R. Hosu: Scurtă introducere în psihanaliza răului (p.4), Elisabeta Drăghici: Cu autor necunoscut - graffiti (p.16)

Cronică de carte: Nicolae Gâlmeanu: "Un brilliant autobiografic", de Titi Damian (p.8), Mihai Merticaru: Frumusețea și puritatea iubirii (p.12), Ioan Romeo Roșianu: Nadia Urian Linul și mirajul satului (p.15), Lucia Pătrașcu: Buchetul de iubire, de Sibiana Mirela Antoche (p.30)

Note de lectură: Mihai Vintilă: Artele plastice la Brăila - o istorie modernă și poetmodernă (p.21), Marin Moscu: Cu lăbuțele pe stele (p.34)

Istorie: Nicolae Rădulescu: Povestea unui neam de meșteșugari și cântăreți (p.14)

Interviu: Victor Marola: În dialog cu George Filip - un poet al exilului (p.24)

Epigrame: Aurel Scarlat: Epigrame (p.35), Ioan Fărcășanu: Epigrame (p.41)

Anunț: Redacția: A XI-a Conferință Internațională UNIFERO Inc. - Concurs (p.35)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.43)

Grafică:

Coperta I: Octavio Campo – La Passion

Coperta IV: Ora Tamir – Israeli - Surrealistic Painting

Interior: desene de Constanța Abălășei-Donosă

www.boema.inforapart.ro

Maria TIMUC

Și în tristețe îngerii există...

un înger scie-n picurii de ploaie
e scris de înger ploaia asta tristă
eu râd atunci când scie îngerul
pe umăr
că în tristețe îngeri nu există...

un înger doarme-n timp ce doarme lumea
e somn de înger somnul orișicui
eu trează sunt
și văd cum îngerul îmi doarme
și somnul meu adânc în somnul lui

un înger uneori prin ploaie-și scie
frumoasele-i tristeți fără să știe
că și în ploaie îngerii există
și ploaia îngerilor de aceea-i tristă...

și de aceea plouă unde sunt
și dorm și-ascult în somn de înger ploaia tristă
și pe alt umăr îngerul îmi scie
că și-n tristețe îngerii există!

Parfum de înger

Doamne,
pașii mei se aud într-o cană cu vin
ca-n trecut,
ca pe străzi fără sens, ca pe uliți frumoase,
merge lumea prin ei
și un înger își coase parfumuri pe aripi
și, Doamne, miroase
a îngeri în lumea aceasta de oase...

și, Doamne,
e totul așa de absurd
când îngerul trece pe drum ca un surd
și-n pașii mei mici uneori se aud
doar parfumuri de înger
în care-mi scufund
inima toată, voia și mica
viață în care mă tem că-i totul nimica...

Doamne,
merg ca un prunc printre vorbe,
le cred fără noimă
și-apoi înțeleg
că îngerul care-mi răsfată mirosul
se bucură-n mine ca în cerul întreg...

Plânsul meu ca un Hristos

și așa, ca un Hristos,
plânsul meu cel mai frumos
se crucifică pe jos,
ca un lan de frunze moarte curge plânsul
pe o parte și din vânt se plânge dansul,
și din ochiul necuprinsul
și ca roua și ca noaptea și ca forma și ca
partea
și ca trunchiul de copac el se plange
și eu tac...

și la urmă peste urmă
stau cu sufletul pe brumă și în toamnele
ce vin plang și pomii
vorbitorii
tot mai sus și mai puțin
și la urmă pe nisipuri curg și eu ca plânsu-n
chipuri,
într-o pasăre se ceartă
plânsul meu cu ploaia toată
plânsul meu ca o livadă
plânsul meu închis în nori
e-un Hristos pe cruci de flori...

ce dor îmi e de tine când te văd

mi-e dor de tine ca de o suflare în lumânări
frumoase când e ziua mea
mi-e dor de tine ca de-o roată-n care
se-nvârte lumea și tu ești în ea
mi-e dor de tine când ești mai aproape
și-i ziua mea și-mi cad din umbră
stele
atât de dor îmi e încât mă doare
frumosul existenței mele...

mi-e dor de tine ca de-o întâmplare
topită-ntr-un pahar de zeu
te beau și tot îmi e de tine
dor ca de-un vin în care
ești mereu

mi-e dor cu toate formele ascunse,
cu trup de aur dorm
și-n somn mi-e dor
tu ești aici și mi-e așa de frică
să nu dispari
în somnul tuturor

mi-e dor de tine ca de-o altă viață în care-i
ziua mea și-n lumânări
suflu întâia oară
ca-ntr-o ceață
cu margini răstingnite-n așteptări

ce dor îmi e de tine când te văd,
e ziua mea ca o poveste scrisă
pe un caiet
pe care un școlar
și-a desenat iubita interzisă...

Andreea R. HOSU

SCURTĂ INTRODUCERE ÎN PSIHANALIZA RĂULUI

Să stabilim matematic. Întreaga această reflecție pleacă de la importanta idee că venim pe pământ să ne eliberăm, să învățăm, să ne înălțăm și să ne curățăm temeinic sufletele, prin ceea ce are să ne arate viața și alegerile libere pe care le facem. Se spune că avem o cruce fiecare, și fără de ea, nu avem vreun rost. Ea se manifestă pe întreaga existență, ca o picătură chinezească ce ne umple de durere, de senzația unei istoviri psihologice pe care suntem datori să o depășim. Niciun om nu scapă de asta, decît dacă...s-a săturat. Iar săturarea e rebeliune și credința (sau lipsa ei) că totul e hazard, haos și întâmplare. Că suntem sortiți unei existențe întâmplătoare și că suntem deosebiți așa cum suntem. Marile povești ale omenirii ne-au arătat contrariul. Între ele, regăsim exemple de desăvîrșire, și niciunul nu îmi aduc aminte să fi mizat pe ideea că răul trebuie îmbrățișat, acceptat, iubit și mai ales, afixat.

„Să înveți că ești magnific. Apoi, treptat, să descoperi că nu ești deloc magnific. Destulă muncă pentru o viață de om”. (Czeslaw Milosz)

Mintea noastră e capabilă și curajoasă să descifreze misterele Universului, însă rareori să se descifreze pe sine. Întrebarea fundamentală rămîne aceasta, cea mai simplă din veac: Ce căutăm pe aici!? Răspunsul nu are nevoie de elaborări interminabile. Ele cumva deja s-au scris în tonele de maculatură ce stau uneori împrăștiate și ținute în ascuns, de bravii lideri erudiți ai lumii, și uneori de ignoranța noastră. Ținând cont de faptul că suntem aici trimiși să purificăm ceva, să suferim ceva și să ducem ceva mai departe, sau să stopăm ceva, răspunsul la întrebarea de mai sus, fundamentală a existenței colective, cea individuală reiese apoi singură, trebuie să fie simplu: suntem aici să renaștem din propria cenușă. Fără nicio referire la pasărea măiastră, înlocuiesc acum cuvîntul "cenușă" cu întuneric, exact același despre care ne vorbește C. Jung în cărțile sale. Dincolo de fascinanta incursiune în cotloanele sufletului uman captiv în psihismul nostru, al cărui sediu, firește, este cutia craniană și o parte din inimă, opera sa ne arată complicitatea nu doar a fiecărui individ, ci și a colectivului, a cărei umbră, spune el, dăinuie în fiecare dintre noi, cumva. Însă revin la partea comercială a operei sale, fără însă, să reușesc și eu să fiu: integrarea umbrei. Sinteza tuturor îndemnurilor azi, fie din partea specialiștilor, fie din partea a diverși oameni mai mult sau mai puțin autentic preocupați de psihologie mai mult decît de câștiguri bănești, promovează această practică, într-atît cât să nu uităm că fiecare din noi, cu siguranță, chiar și neinițiați, am citit cu siguranță undeva pe internet sau am auzit vorbindu-se despre acceptarea unui anumit rău, numit întuneric. Aduc în discuție conceptul numit "trezvie", a cărui explicație merită atenția: este o stare sufletească de veghe, de priveghere chiar, o stare de atenție maximă, comparabilă cu o vigilență fără efort susținut însă, a minții, cu privire la mișcările sufletului dar mai ales ale gândurilor. O numesc conștiință, luminată, prin definiție, sau mintea care se analizează pe sine însăși. Dincolo de această conștiință conștientă, există acest subconștient, și mai departe o grotă primejdioasă pe care o numim inconștient, care servesc toate ca un promotor

pentru mișcările celei dintâi, conștiința, pe care o încercă deseori cu fel și fel de tentații, impulsuri anormale și gânduri dizgrațioase. Nu cred că trebuie să fii mare cercetător să-ți poți da seama că fiecare om are fobiile sale, temerile sale, ideile sale pe care și le refulează dar mai ales pornirile sale, unele venind la pachet cu celula sa embrionară, căci nu au fost dobândite în copilărie, ci mult, mult mai înainte. Asemeni unei ecuații, infiltrez în cele ce urmează trendul societății profund parcă preocupată de evoluția noastră omenească, printr-un pasaj capturat din online, ce servește drept sinteză a ideei intens promovate în aria dezvoltării personale de azi:

"Ce câștigă cel care își scoate la iveală umbra? Libertate!!! Libertatea înseamnă a fi în stare să alegi cine și ce dorești să fii, într-un anumit moment din viața ta. Dacă trebuie să acționezi într-un anumit mod, pentru a evita să fii cineva care nu-ți place, ai picat în capcană. Ți-ai limitat libertatea și ți-ai furat întregimea. Nu poți să fii liber, dacă nu poți să fii leneș. Nu poți să fii liber, dacă nu poți să fii furios, atunci când te deranjează ceva. Dacă reacționezi la comportamentul cuiva făcând exact invers, puneți întrebări. Dacă ești în permanență deranjat de un anumit grup de oameni, descoperă unde te asemeni lor. Descoperă ce trăsături ale lor te deranjează, mergi în fața oglinzii sau pur și simplu repetă-ți mental "sunt egoist" sau "sunt leneș", în funcție de ce te deranjează la cei din jur. Repetă-ți trăsătura care te deranjează până când simți că nu mai are nicio importanță pentru tine. Din dușman, ea îmi devine prietenă, este cineva care mă ajută să îmi înțeleg anumite tendințe, fără să-mi fie rușine de mine".

Iată cum, De dragul integrării umbrei, oamenii își repetă în oglindă că sunt tâmpiți, cretini, curvari, ignoranți, aroganți, sensibili și perversi. Nu știu însă că, făcând asta, acceptă nu doar propriul rău în viața lor, sub iluzia domesticirii acestuia, ci și răul altora, cultivând în societate indiferența și chiar insensibilitatea la nedreptăți. Golindu-ne treptat de această forță care uneori ne face să suferim, alteori constituie un promotor, chiar de acolo de unde se află - din subconștient, putem ajunge la a defula din noi înșine chiar un rău ancestral. Și aici îmi aduc aminte de o parabolă veche, citită în cartea marelui scriitor, Vasile Andru, "Isihasmul sau meșteșugul liniștirii":

(continuare în pag. 5)

Un maestru îl întreabă pe ucenic:

-De ce fugie iepurele de tine?

Ucenicul răspunde:

-Pentru că iepurele este fricos!

Maestrul zice:

-Nu! Ci pentru că tu ai în tine pornirea de a ucide!

Dar mare este sufletul omului! Și n-o spun eu, ci o spun alții, în toate manuscrisele importante ale lumii. Deși precară de multe ori, psihologia nu servește deocamdată decât acelei categorii de oameni profund preocupată de lumescul și mai ales consu-merismul stresant care șade la orizont. Poate că pe mulți îi va deranja să audă asta, și pe bună dreptate. Problemele omului s-au micșorat, însă felul în care se raportează el la acestea este diferit. Cu siguranță acum 100 de ani n-ar fi mers nimeni la psiholog pentru o nevroză a cărei cauză este o pereche de pantofi care nu s-a potrivit niciodată cu rochia. Sau cu pantalonii, după caz. De aceea, psihanaliza este atât de relevantă cunoașterii omului, însă nu e suficient, pentru a rezolva probleme trecătoare oricum. Dincolo de complexitatea sa, intervine, sau cel puțin așa ar fi normal, întrebarea: cum arată o lume în care fiecare om și-a acceptat întunericul, sau în orice caz, acele forțe latente din el, despre care puținii, foarte puținii, știu cu adevărat ce semnifică ele? Totuși, acceptăm terapia, în scopul de a scăpa repede și injust poate, de problemele care ne apasă. De aici până la a privi viața ca pe un fir gros foarte roz, care vine de nicăieri și se îndreaptă către niciunde, este un mic pas. Deși academic vorbind, multe teorii nu pot fi amestecate între ele, una de dragul alteia, mă văd de-acum nevoită s-o fac, nu de dragul globalizării în sine, ci mai mult din nevoia de a trage un semnal de alarmă asupra problemelor care se evită. Există un soi de seducție aparte pe care și-o emană teoriile psihanalitice, și pe bună dreptate. N-aș fi putut altfel să dezaprobat ideile acestea, care deși sună spectaculos, promit dezarmant o viață mai fericită oricui apelează la ele. Este oare cu adevărat rostul acesta al nostru? Al fericirii fără strop de suferință? Al puterii absolute? Al "îndumnezeirii" ființei noastre atât de vulnerabile? Aceeași ființă și structură care, să mă ierte psihologii, dar ei știu mai bine, uneori intră în terapie pentru a scăpa repede și fără regrete de suferința nevrozei provocate de perechea de pantofi neadecvată personalității. Și acestea merită atenție, căci ele vin pe același fond al unui subconștient încărcat, însă raportându-ne la evoluția omenirii, sau, ca să nu fim pompoși, să spunem evoluția societății, unui subconștient alambicat, în care s-a scos și s-a presărat, de-a lungul ultimelor decenii chiar, basme și fantezii contradictorii ce ne-au disprețuit, separându-ne de noi, între noi, ce-i drept. Omul are o misiune tot mai grea, pe măsură ce vremurile se termină, și o încărcătură bogată în spate, să-l propulseze și să-l promoveze. Un singur fir ne desparte de granița dintre adevăr și adevăr fals: lumina. Sau acea capacitate a omului de a-și anula, prin mecanismul rațiunii și al gândirii exacte, propriile neajunsuri, propriile defecte, și cum spune Jung, propriul întuneric care izvorăște din el.

Iată, de-acum, întrebări fundamentale care să pregătească trezvia celor puținii, în eventualitatea că norma va deveni această tehnică de...defulare:

Ce facem cu un om a cărui umbră este tendința grotescă de a ucide, spre exemplu, sau de a lovi, a fi violent etc? Integrându-și umbra, va fi doar liber cândva să

aleagă, forțat de împrejurări care vin pentru fiecare, să nu se cenzureze, să mai comită delictul o dată, și apoi să ne spună că se iubește pe sine. Poate cineva nega că lucrurile vor sta cu totul altfel!?

În societate, fiecare cu fiecare își va accepta păcatul. Defectele. Mizeria. A noastră și a celorlalți. Întunericul. Sau ce-ar fi să nu-l mai numim după o culoare, deja și așa atât de la modă prin lume? Cumva asta îl face la fel de acceptat precum o infracțiune. Disting astfel, între o viață trăită în luptă cu propriile-ți neajunsuri, și o viață trăită în acceptare, printr-o resemnare provenită dintr-o falsă cunoaștere de sine, că tot ce-i rău trebuie acceptat, îmbrățișat și iubit. Iar dacă nu e vorba de TOT, atunci cu siguranță e vorba de un rău pe care îl avem și noi. Dacă sunt criminal, accept crima, dacă sunt pedofil, accept pedofilia, dacă sunt prost, accept prostia. Iată un joc social în care nimeni nu obține nimic, nici măcar o ceartă din care să învețe ceva. O natură socială moartă, sau care se îndreaptă într-acolo, incapabilă să mai reflecteze asupra propriilor slăbiciuni, ținând către bine. A devenit o rușine să ierți răul celuiilalt, îndepărtându-te de el, și o mândrie în a sta lângă cele mai josnice caractere. La nivel teoretic, firește, căci în teren, ajunge să aruncăm o privire în baruri, spre a depista oameni atât de singuri, ei nefiind decât o țintă a perfecțiunii și a cerințelor uriașe ale celorlalți – poate aceiași care și-au îmbrățișat propriile defecte, făcându-le arme de temut împotriva a tot ce nu le convine.

Acceptând întunericul, într-o zi riști să accepți, ca bărbat, spre exemplu, să fii luat de soț de către un alt tip, de dragul toleranței. Sau ca femeie, să accepți să fii umilită de un taximetrist, acceptând că și tu ai în tine poate aceleași porniri. Să accepți compromisul, furtul, hoția, minciuna, fiind complice la ele și mai ales promotorul lor, ținând treptat la tine. Mai pică și un curent spiritualist care te învață să accepți ceea ce vine spre tine, și iată, traseul unei vieți trăite la cacealma. Astfel, doi pot ajunge să-și facă rău, escaladându-și întunericul reciproc, și s-o facă chiar cu mândrie! Ne murdărim astfel, unii cu mizeria altora, facem schimb între noi, așteptându-ne ca din pușcării, deținuții să integreze bine răul, crimele comise, de dragul psihanalizei, iar

(continuare în pag. 6)

data viitoare s-o faci cu și mai mult discernământ! Cum ar suna o replică a unui deținut acuzat de crimă, spre exemplu, în boxa acuzaților, la scurt timp după ce a terminat terapia de integrare a umbrei:

-Da, domnule judecător. Am ucis! Accept ceea ce am făcut și mă bucur, fiindcă am avut motive întemeiate. Domnișoara mi-a vorbit atât de urât, m-a jignit, m-a calomniat! A meritat asta! Iar eu, acesta sunt! Mă plac și sunt profund satisfăcut, iar voi ar trebui să mă acceptați necondiționat în societate și între prieteni.

Raportându-ne individual, fără nicio implicație religioasă ci pur creștină, de bun simț și de dragul legilor și reglementărilor sociale care au funcționat de atâta timp și au creat armonie și pace în stat, în măsura în care ele au fost oglindiri ale unei lumi perfecte, captivă încă în inconștientul nostru, societatea cu umbra integrată, colosală de-a dreptul, n-ar putea decât să arate odios. Niciun om nu e atât de puternic încât să-și stăpânească răul sufletesc și mai ales răul bine încapsulat în psihismul său, ca parte importantă a sufletului. Și pentru că defulările și oglinzirile acestea care se petrec în timpul proceselor lungi și dureroase chiar, de integrare a umbrei, ne putem întreba, oare cu ce se umple spațiul rămas gol?! Când scoți ceva din subconștient, acesta rămâne cu un fel de gol, și pe măsură ce se avansează în aceste tehnici, e posibil ca inconștientul să treacă în subconștient, de unde se revarsă în conștient. Avem noi oare capacitatea pe atât de pregătită spre a potoli un astfel de rău, ancestral!? Are omul capacitatea de a ține pe umeri toată nebunia lumii, care inevitabil, îl apasă prin ADN, și mai ales de a face conștiente aceste forțe latente care sunt acolo, încă de dinainte de nașterea lui!? Care este forța care ne mai propulsează spre a face bine? Care ar mai putea fi alchimia profund spirituală la care omul să muncească cu adevărat? Căci integrarea umbrei, deși în scris apare ca un proces elaborat, în realitate este un proces ușor, mult facilitat de ceilalți din jurul nostru, și pe care am putea să-i tolerăm, de dragul de a fi și noi înșine tolerați. Cu cât mai profund implicat în societate și rîvnitor la integrare socială, cu atât mai multă toleranță față de răul altora, și deci, față de răul propriu. Dar societatea așa cum o știam se dezbină, și putem vedea la orizont cum o nouă gândire apare. Noi culturi, noi metafizici, noi comportamente și șabloane menite a ne propulsa pe o altă scară evolutivă, culmea, deși rezultatul în teren este deseori dezastruos. E jocul umbrelor, într-adevăr, care fără lumina conștiinței proprii, ne pot înghiți, preluând controlul. E ca și cum alte conștiințe ar fi îndesate acolo, pe care ai datoria, de dragul curăției, să le lași îngropate, apăsând, la nevoie, butonul lor, însă nu pentru ceea ce reprezintă ele, ci pentru combustibil. Un cărbune care încins, degajă o altfel de energie. Dar nicidecum cărbune care scos la vedere, devine tot același cărbune cu care să aruncăm peste alții, doar fiindcă ne credem zei. Super zei. Supraoameni! Iată evoluția pseudo-spirituală numărabilă în institutele de profil atât de mediatizate în țară: ateliere, seminarii și alte joculețe pentru adultul preocupat excesiv de bunăstare și confort, material, firește.

Căci umbra este întuneric. Când integrezi umbra - integrezi întunericul. Când integrezi întunericul, exact așa cum este el, devii parte din el. Conștiința și așa nu e perfectă, e limitată aici și supusă atacurilor- deci întunericul alături de

conștiință- poate însemna să facem întunericul viu. Cu cât mai multă umbră integrată- cu atât mai mult întuneric viu, adus la viață. O adevărată conștiință nouă! Mă întreb, însă, cum mai poate trece prin aceasta, lumina?

Când îți faci răul prieten, ai putea fi chiar tu însuși răul. Iată cum apare societatea. Dacă Jung ar trăi, așa avea să-l întreb atâtea... și tot n-aș închide ochii, așa cum se obișnuiește acum, la nelegiuirile care se fac pe seama omului. Dar dacă tăcerea e de aur, atunci tăcerea e și complicitate la fărâdelege. Cât despre aur, și vremea lui va trece!

Separ însă refuzul categoric și avertismentul cu privire la integrarea umbrei- de întrebările puse unui alt fel de noi-înșine, pentru a găsi moderarea în viață. E greu de crezut pentru rațiune și discernământ că echilibrul vieții constă în a defula și a scoate pe pământ tot ceea ce cu scop precis a fost sădit și absorbit în psihicul omului. Dimpotrivă, acum se cere blândețe și atenție deosebită față de tot ceea ce este acolo. Ca în muzică, cum spunea Socrate, când tonalitatea se schimbă, se schimbă și tonul societății. Dar mai importantă decât societatea astăzi, rămâne calea omului și rostul lui pe pământ, în aflarea propriei nemuriri. Trecerea către spirit nu se face acceptându-ți răul, fie el și ancestral, ci lup-tând împotriva lui, închizându-l într-un loc din care să nu iasă, alchimizându-l la focul teribil al unei conștiințe și trezii pure, printr-o etică și moralitate a bunului simț, dacă altfel nu se poate. Și fiindcă Jung a omis faptul că dincolo de transmisii din subconștient, visele mai pot reprezenta și mesaje din alte lumi, a căror intenție ne rămâne ascunsă, lacunele sale în încercarea de a desface sufletul omului bucăți (să fie oare un principiu divide et impera?) le confirmă o scriere medievală, găsită deloc întâmplător poate, într-o discuție televizată, pe când un om cunoscut în România își prezenta una din cărțile sale medievale ce făcea parte dintr-o colecție de manuscrise vechi, impresionantă și unică! Astfel, mă întind mai departe, pentru cei interesați. Traducere din limba latină din *Sancti Aurelii Augustini Hiponensis, Opera Omnia*, secolul IV:

"Sunt oameni care sunt protejați. Unii spun că de îngeri, alții spun că de puteri supreme. Sunt oameni care au destin favorabil, pentru că așa s-au născut. Sunt oameni care orice ar face nu sunt suferinzi de spaima de a întâmpina dificultăți sau vizavi de demoni. Sunt oameni care sunt păziți pur și simplu de umbre. Și demonii se tem de umbre. Fug de umbre. Un om care este păzit de propria lui umbră nu va avea niciodată probleme cu demonii. Nici aici, nici în lumea de dincolo."

Așadar, așa cum ne spune deja societatea s-o facem, de-acum gândim global: cine sunt cei care finanțează aceleași idei de dezvoltare personală și în psihologie mai ales, și cărui scop servesc, de fapt? Contra-argumente s-or găsi, știu, destule: că oamenii sunt fericiți, că își rezolvă multe probleme emoționale, sau că ei sunt scutiți de suferința acestei vieți. O viață despre care aceiași, nu cunosc mare lucru cu excepția unei maturizări la care se

(continuare în pag. 9)

Angela BURTEA

Mingea de foc

Mă prinsese amurgul în valea satului și-ntindeam pasul s-ajung acasă pe lumină. Nu era chip, fiindcă mai aveam o bucată bună de străbătut, iar puterile se-nmuieră. Trecuseră anii, ca zilele împărătești, căci tot ce-i frumos se duce ca gândul, și mă-ntovărășeam binișor cu nepuțința, fiindcă totu-i vremelnic, nimic permanent.

Călcam cu grijă prin bolovănișul care-mi ieșea în cale, îmi potriveam talpa pe loc neted și drept, iar umbrele colțuroase ale locului mă atenționau, parcă, asemenea unor indicatoare pietonale, care nu trebuiau ignorate.

Și-am ținut calea înainte, fără să mă abat la stânga sau la dreapta, nici măcar o palmă, și-mi duceam gândurile, adunate în sacul timpului, ca pe cea mai valoroasă comoară, căci acolo se ascundeau, deopotrivă, frumosul și urâtul, prietenii de nădejde ori disperare.

Scoteam din loc în loc, drept partener de drum, câte un gând pribeag, și-l smotoceam pe toate părțile, extrăgând din el bucată de lumină pentru a-mi ușura călătoria. Îl simțeam cum mă-nvăluie în mrejele sale și-mi șoptește că mai este vreme de călătorit, iar timpul nu e decât o dimensiune perversă și, dacă nu-i dejucăm planurile, rămânem ca bălbăitu-n gară, care, până să precizeze destinația, privește descumpănit după trenul care șuieră victorios prin găurile aproape pustii, odinioară locuri mult așteptate pentru întâlniri și îmbrățișări tandre, sărutări pasionale!

Și-aș fi tot mers, fără să bag în seamă țipătul firelor de iarbă, care mijeau spre lumina solară, dacă ochiul de apă, ivit de după niște tufișuri, nu mi-ar fi atras atenția. M-am oprit numaidecât, pășind ca teleghidată spre o moviliță de pământ ce mi se înfățișa asemenea unui tron, peste care era aruncată o mantie de catifea verde. Părea că mă așteaptă! I-am zâmbit și i-am mulțumit pentru primirea fastuoasă, la care nu gândisem.

Dusesem în mersul meu, fără să observ, mingea de foc, mare și rotundă, gogonată și trufașă. Împrăștia în jurul său culori mirifice, îmbrăcând bolta cerească în voaluri fine de alb și bleu, de roz-lila și, pe alocuri, vineții, ce răspândeau trăiri unice, nostalgii incurabile.

M-am așezat pe tronul de iarbă crudă și-am privit minunea reflectată în ochiul de apă. Două mingi îndrăznețe, de-un roșu sălbatic, se priveau ca în oglindă. Una întrea-gă și semeață, triumfătoare în măreția sa, conștientă de importanța și menirea cu care fusese înzestrată, alta culcată în ochiul de apă și dornică de recunoaștere.

Era Soarele care-și marca trecerea spre liniștea nopții, era Astrul cerului și nădejdea pământenilor, sursa viețuirii. Și cât de frumos împărătea cerul și pământul!

Îmi ridicam și plecam alene capul, când sus - când jos, și priveam cu nesaț strălucirea naturii. Magice frumuseți! Splendori ale sufletului, negrăite și neprihănite.

Nu, nu erai cu mine! Erai departe, departe de lumea în

care eu mă zbăteam, chiar dacă în acele clipe mă bucuram de cel mai frumos dar al lui aprilie. Și mi-a fost suficient doar gândul să-l îndrept către noi, cei de odinioară, și-o parte din tine mi s-a alăturat.

Veneai agale și ușor preocupat, iar la vederea minunii ai căpătat o fărâcă din noblețea corpului ceresc și zâmbetul șăgalnic și-a încărcat chipul. Aveai nevoie de baia de lumină! Și ochii îți râdeau! Doamne, cât de frumos era totul în jur!

Bucuria vederii și culorile admirabile ale împrejurimilor te-au înseninat, punând stăpânire pe tine. Și te-ai întins pe covorul fermecător al tronului, încercând să privești discul de foc. Era imposibil! Cine ar fi cutezat să ridice prea mult ochii spre măreția lui? Era prea strălucitor și prea puternic, era stăpânul de azi, de ieri și dintotdeauna, era magicianul lumii, spre care nu-ți era permis să zăbovești prea mult.

Ți-ai așezat capul pe genunchii mei și-ai murmurat: Lumină ești și viață deopotrivă/ Căldura inimii din piept și dor/ Tu, cerc de foc și lacrimă curată/ Aprins-ai azi văpaia, sărutul și amorul/ Și m-ai adus în brațe, pe pat cu dalbe flori! Tu, iartă-mă, iubito, sosit-am prea târziu/ Iar drumul nostru tainic se-nchide în tăceri/ Așa cum Astrul lumii se-ascunde după nor!

Ți-am cuprins capul între mâinile-mi tremurânde și-am căutat s-alung tristețea din ochii tăi. Știam ce urmează, știam că viața este uneori nedreaptă, dar cine eram noi, de fapt, și cu ce drept am fi devenit judecători ai existenței noastre?

E mult de-atunci! E mult! ai glăsuț când magia min-gii de foc se stingea, apoi ai continuat pe același ton calm, dar convingător: *...Și nimic nu s-a stins în sufletul meu. M-ai întrebat adesea ce-ai însemnat pentru mine și de fiecare dată am ocolit răspunsul... Te-am lăsat să-mi descoperi singură sentimentele tănuite. Știam că nu-i de-ajuns, știam că aveam nevoie și de cuvinte, de încărcătura lor energetică și de informația care lucrează până în adânc. Știam, dar tăceam. Conștient tăceam. Acum, azi, în amurgul unei alte zile, îți spun: ai fost marea bucurie a existenței mele, iar brațele mele sunt prea mici ca să poată cuprinde iubirea pe care ți-o port... E mult de-atunci, dar exist și exiști! Ce ești? Aceeași bucurie cu care am fost binecuvântat, același om pe care am îndrăznit să-l țin la piept atâta vreme și să nu mă satur niciodată de-atâta răsfăț sentimental. Uneori am încercat să te urăsc, alteori să te ignor, dar niciodată n-am putut sta departe de tine. De ce toate acestea? Fiindcă am ajuns prea târziu! Uneori, acel "niciodată nu e prea târziu", e prea târziu! Iar tu înțelege!*

Și m-ai îmbrățișat, cum numai tu știai s-o faci. La pieptul tău lumea din jur se făcea nevăzută. Nici n-aveam nevoie de ea, nici tu, nici eu! Ridicând privirile spre cer, doar urmele firave ale min-gii de foc se mai zăreau. Intrase în conul de umbră al norilor, ducând cu el și-îmbrățișarea noastră. În taina sfântă a Astrului ceresc ne-am unit mâinile, ridicându-ne din tronul acoperit cu mantia smaraldului și-am plecat laolaltă. Unde? Fiecare în direcția lui, dar niciodată singuri!

Nicolae GĂLMEANU

„Un brilliant autobiografic”, de Titi Damian

Am parcurs, de curând, recentul roman SISIF COBORÂND MUNTELE, al prozatorului Titi Damian, ca pe o pâine caldă și mitică, fără să se poată sfârși vreodată. Fusesem electricizat adolescentin de creația camusiană și, după foarte mulți ani, de prin 1970, s-a întâmplat să intru în contact telefonic cu un bun prieten, acum medic stomatolog, la a cărui nuntă i-am dăruit o poezie cu titlul „Sisif.” Fascinația lirico-epică a temei, uman-esențiale, mi-a fost redeclanșată de cartea domnului Titi Damian, deopotrivă. Prima reacție, citindu-i titlul, fiind sugerată de antinomia semantică a gerunziilor „urcând-coborând”, gata oricând să realizeze o structură sinonimică.

Antitezei i se opunea, pe rând, fiecare termen, fără nicio puțință de a da prioritate vreunuia, ori de a-i judeca în aceeași matrice-maternală-îngemănați. Punctul zero declanșa geneza, evoluția și căderea, ca o „coloană infinită” a perpetuării, după teoria dubletelor sinusoidale, vezi și spațiul mioritic „deal-vale”, dar mai ales, care era acel punct zero. Totul se derula fără nicio înălțare sau prăbușire definitivă, ritmul mișcării continua imperturbabil: o eră, un timp, o viață și făceau loc alteia, în matcă.

Și istoria aceasta s-a derulat ca și fenomen, într-un „flux-reflux” natural, social ori înscris după alte ordini și virtuți pământești, tot la fel, de mii de ani. De fiecare dată, individul sau colectivitățile umane s-au găsit în fața unor mutații „de falii” și de reșezare a plăcilor pentru o vreme, ca să se declanșeze din nou, ciclic.

Am parcurs, spuneam, acest roman biografic fără nicio suspiciune sau previziune că el va fi înscris ca temă distinctă în tetralogia „MUSCELENI”, pe considerentul că aici, câtă este, ficțiunea dispare și că romanul-ficțiune („Fagul”, „Umbra”, „Norul”, „Ruina”) își epuizase și își încheiase deja nararea. Astfel, volumul „Sisif coborând Muntele” nu ar reprezenta decât transferul comprimat al întregii combustii de forță, care a fost și geneza „Muscelenilor.” Cităm din „Nota autorului”: „Aici este realitatea unui sat cu o vârstă ce depășește cu mult un mileniu, după cum o atestă izvoarele istorice, dar asupra căreia se rostogolește vertiginos istoria recentă al cărei început a avut loc în momentul când satului i-au fost smulse energiile tinere, transferate parșiv la orașe, în industrie, sub promisiunea unui trai mai bun, mai apoi, în valul al doilea, puțințele energii rămase după așa zisa Revoluție din Decembrie, au luat drumul străinătății.”

Ceea ce aflasem deja, ca un final căzut, în volumul IV, „Ruina”, unde percepem chipuri de „Sisif”,

Boem@ (110) 4/2018

transfigurate, după prăbușirea idealului și a speranței. Numai astfel titlul cărții se poate susține în planul său epic.

Muscelu-Cărămănești - un sat de munte „unde primăverile copilăriei mele au stat sub semnul noroiului”, atât de vast în determinarea sa areală, familia lui Ion Damian („Ion Șase”), o comunitate numeroasă, un cult țărănesc al muncii, „un instinct al proprietății”, o credință dintr-o zestre ancestrală, care se mișcă într-un spațiu greu de înregistrat imagistic, curgând dinspre depărtările înalte ale Vârfului Vătraiului, Vârfului Goșii, ori celor ale Boșoveiului, ale Samarului sau ale Ceciliei, care deschid căi piramidale câmpiei până în Bărăganul ce stârnea imaginația copilului și adolescentului narator. Acolo, la Buzău, avea să urmeze Școala Pedagogică, asemenea lui Nică-a lui Ștefan a Petrii, la Școala de cateheți de la Socola.

Scriitorul scrutează și rememorează timpul real și afectiv, căci drumurile dinspre muntosul spațiu al Mățarei („Ozana cea limpede curgătoare...”) către Muntenii-Buzău (nu întâmplătoare legătură toponimică și sufletească de mai târziu), erau făcute și de căruțele cu coviltire de la munte, acolo, înspre câmpie, unde țărani aveau proprietăți moștenite din moși-strămoși. Doi „poli” din existența lui Titi Damian: Muntele și Câmpia.

În sensul celor exprimate, autorul cere „verdictul” cititorului dacă a reușit sau nu „să urce sau să coboare”, aidoma lui Sisif, „muntele spiritului românesc.”

Cu o fragilitate a vârstei infantile și o sensibilizare a celei adolescente, și nu numai, retrospectiv, dl Titi Damian își scrie acest „briliant autobiografic” la vârsta maturității, altfel nici nu se putea, rămânând, în

(continuare în pag. 8)

bună parte, același care a fost la altă vârstă, sorbind, parcă, și acum, din fiecare moment existențial, să-și astâmpere setea, din mustul cireșelor din ogradă, din cel al frunzelor și tijelor de acrișoară, din coada-mânzului, de mesteacăn și de afine: un copil, un adolescent, în sine, un om, care prin frumusețe, bucurie și har metamorfozează apa în cristal.

Scriitorul nu dă pilde și nu ia în seamă într-atât neologismele întâmplătoare, în schimb, ceea ce atrage însă scriitura sa constă în lexicul diminutivelor pe care le-am înregistrat. Ele aparțin aceluși spațiu lingvistic unde s-a născut și a trăit scriitorul, apoi, nu în ultimul rând, legăturii intim-familiale într-o lume neabrutizată, pașnică, nealterată și de înaltă ținută morală, chiar și prin cuvânt.

Autorul nu probează prin limbaj niciun elitism” scriitoricesc, de ultime generații, ceea ce dă valoare autentică operei, el trăiește copilăria prin întreaga sa ființă, fie prin jocul infantil spre cunoaștere, fie prin iubire, fie prin dramă. Iar formele diminutive aparțin acestei vârste și dau savoare povestirii! Mijloc stilistic excelent de a-și reinventa copilăria și adolescența în care se regăsește fiecare cititor!

Infanția și povăralnică viață, Sisif! Am vrut să spun Titi Damian.

Exemplificăm unele dintre nestematele diminutive pe care le valorifică d-l Titi Damian: *mămichii, tăticu, nițel, păhăruț, păhărel, brâncică, sticluță, litrușcă, polățică, șunculiță, ghiozdănel, clopoțel, costumaș, frățior, mingiuță, pantalonași, flăcăiași, cuțitaș, cuișoare, mărișoară, funduleț, grămăjoară, mititel, crenguțe, brățic, copilaș, cămăruță, cămășuță, bucătărioară, fustiță, odăiță, pământior galben, locșor, izmeneuțe, perniță, căruță, farfurioare, lingurițe, bocâncei, țățica(sora), slăbuță, tocăniță, trebuliță, bobite, funduleț, mămăliguță, boișori, mănecută, plântuță, coșuleț, ghetuțe, iconiță, lucrșoare, plinuțe, acrișoară, ulcică, buricică (de ploaie), căpiță (de fân sau de cânepă) etc.*

Nu am luat în calcul elementul lingvistic regional, ca și alte aspecte, care dau specificitate de cercetat operei.

Înzestrat cu o memorie afectivă și vizuală greu de cuantificat, acest Sisif” al Muscelului-Cărămănești dă cititorului, iată, un roman autobiografic insolit.

El se vrea și este unul dintre cele mai reușite și mai realizate scrieri despre satul de munte românesc, o istorie a unei existențe morale, împovărate, „urcându-și și coborându-și” destinul cu bolovanul vieții în cârcă”, aidoma eroului mitic.

Aceasta ar fi „căruța” timpului în acest „briliant autobiografic.” Începutul dramei muscelenilor a fost dat de colectivizarea inchizitorială de prin `60-`62, apoi, mai târziu, de procesul „democratic” de pauperizare a țării după Revoluția din Decembrie, la comanda electorală a nu știu căror eșaloane neocomuniste, alese prin vot „popular.”

Amândouă au dat curs procesului de demolare a etnogenezei și de dislocare prin decultivare și înstrăinare prin sărăcire, fără nicio firavă miză istorică, a satului românesc.

Să nu ne mai ascundem și să ne mai învărtim după o metaforă chioară, unde nu-l găsim nicidecum pe prozator. În sine, pentru mine, acesta rămâne cel care

am fost fiecare, autobiografic, un Titi Damian unic, în spațiul românesc.

Cine este în stare (era să spun „să arunce pia-tră”) să-i rescrie pentru un premiu Nobel opera și să arunce acest copil golgotian din Muscel spre Stockholm?!

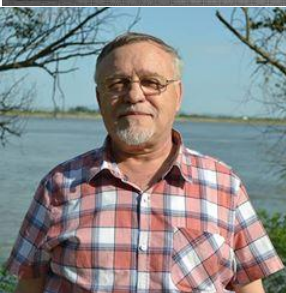
(urmare din pag. 6)

face referire în aproape orice context care nu servește propriilor lor interese. La nivel social, însă, pe principiul vindecării, are loc o uniformizare, prin scoaterea la ”lumina” sintetică și prefabricată a pământului, a celor mai întunecate atitudini, trăsături și principii ascunse în spatele privirii, uneori blânde, a omului. Cenzura permanentă ne-a crescut umbra, de-a lungul secolelor. S-a omis însă un lucru: e o diferență între a refuza cu nervozitate, și a inhiba cele mai năstrusnice porniri cu împăcare, efort rațional și certitudini de sine, că ceea ce ai abținut nu servește evoluției personale pe o cale spirituală, care de cele mai multe ori cere o renunțare chiar și la iluzia lumii. Cenzura în cele mai multe cazuri înseamnă a te feri de rău, a opri răul din fașă, a stârpi porniri dintre cele mai impulsive și deocheate, răutăcioase chiar, a activa simplitatea bunătații (venită din dragoste, sigur, și noblețe), și a nu permite celor dinăuntru să se manifeste. Este un pact tacit benefic al omului cu umbra sa. Cu datul său, cu întunericul primit și cine știe, din alte surse, acumulat din propriile acțiuni malefice ale altor existențe. Cred că e timpul ca asta să devină certitudine, fără s-o mai dezbatem. Un rău absolut care izvorăște probabil de undeva de mai jos, de sub pământ chiar, aș putea spune, s-ar putea teme de aceasta, căci în existența umbrei colosale stă însuși puterea omului de a o stârpi - cenzura și bara, ținând-o la loc ferit. De cele mai multe ori, întunericul din noi este crucea ce o purtăm și motorul îndreptării și purificării de orice rău, paradoxal, printr-un rău pe care suntem nevoiți să-l ținem în lanț, închis, să-l corectăm când ne face probleme, să-l certăm, certându-ne pe noi înșine, dar nicidecum să-l acceptăm, hrănindu-l, obli-gați de multitudinea de experiențe nefaste pe care vom avea de înfruntat, după, din simplul fapt că există o lege a rezonanței ce acționează cu precizie!

În încheiere, Jung are dreptate. Probabil că prin el ni s-a descoperit elixirul unei puteri la care majoritatea oamenilor de mult râvnește. Este însă aceasta calea cu adevărat autentică spre înfăptuirea desăvârșirii la care omul este chemat, prin muncă internă, și nu prin oglin-dire cu deșertăciunea lumii? Iată o idee colectivă despre care cei mai mulți guri (pl., guru), nu îndrăznesc să vorbească. Timpul, de atunci, nu s-a oprit în loc. Jung din nou, are dreptate:

Cel care se apără de nou, de străin, regresând spre trecut, este în aceeași condiție neurotică ca și cel ce se identifică cu noul, fugind de trecut. Singura deosebire este că unul se înstrăinează de trecut, iar celălalt - de viitor (Carl G.Jung).

Petre RĂU

Suflare lină, suflare divină

Așa cum oamenii rareori cutează să ia aminte că, de fapt, sunt locuitorii vremelnici ai unei părți infime din univers, tot așa de puțin sunt interesați și conștienți de prezența mea printre ei. Multe treburi le fac instinctiv, asta făcând parte din procesul propriilor lor învățături în mersul înainte prin viață. Se poate întâmpla însă ca, exagerând în această șablonizare, în multe rânduri să dea greș. Ținând cont de propria-mi experiență, am învățat bine să recunosc anumite similitudini ale unor situații ciudate prin care mi se expun oamenii.

Se întâmplă să nu am mereu răbdare să mai aștept ca lumea s-o ia spre casă, căci pornesc, la început cu capul în pământ, răscolind un pic de praf, mergând aproape bleg și abătut în urma cuiva, precum un câine de pripas sătul de viață. Iar când adulmec ceva în aer, un miros ispititor sau altceva cunoscut, renasc și mă arcuiesc frumos în cel mai perfect chip de mâner de umbrelă, îmi înalț privirea spre înalțuri sau, după caz, îmi cobor spre pământ micii mei ochi care încep să sclipească din nou după răstimpul în care au părut a fi ca și lipsiți de viață.

Poate că nimeni n-a observat încă, dar eu apar cu exactitate de cronometru, aproape tai în felii egale anotimpul.

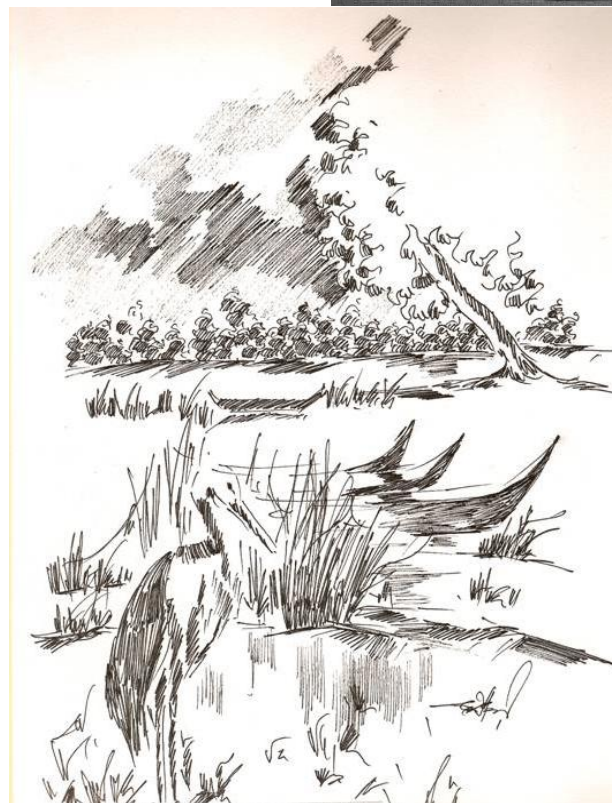
Grăbesc pasul. Drumul însă îmi va fi plin de obstacole dacă nu am grijă să mă înalț și să mă țin la suprafață. Dar e și plin de ispite, ceea ce mă îmbie la popasuri cu neputință de ocolit, statornicite de lucruri deosebit de atrăgătoare sau de vietățile ce trec pe sub mine de multe ori fără să mă ia în seamă.

Nevoit, uneori mă opresc și iau aminte în dreapta și-n stânga, să nu mă ating la întâmplare de vreun bolovan, de vreun castan bătrân sau vreo biată ființă care se mai plimbă încă fără griji pe cărare. Mă odihnesc cocoțat pe câte un gard. De pe el pot privi mai detașat în jur, fără să dau de bănuiră că sunt gata de înălțare. Alteori, vesel și cu vădită grabă, mă tulbur și mă răsucesc, apoi o iau la goană, înspăimântând multe vietăți din calea mea. De cele mai multe ori însă, parcă n-am chef să fac asta.

Iată doi îndrăgostiți pe malul apei, foarte aproape de un șir de case cenușii. Nu par a se sinchisi de mine. Sau poate că nu mi-au simțit aripile mângâindu-le vârful nasului, sunt încă departe de ochii și urechile lor. Aș putea să-i sperii un pic, chiar și de la distanță, dar mai bine nu.

Multora nu le plac multe din capriciile mele. Dar mă amuz mereu să văd, de pildă, pe aproape, un biet câine care nu mă ia nici el în seamă și-și târâie anevoie trupul spre o grădină părăsită. Simțind însă la un moment dat că mă apropie și mă încolăcesc un pic pe coama lui, se oprește în loc și își întoarce capul înapoi, freamătă, mă adulmecă cu vârful nasului apoi, scuturând de câteva ori din coadă, o zbughește subit escaladând dintr-un singur salt

Boem@ (110) 4/2018

dâmburile din față. Botul și pulpele i se afundă într-un desiș, depunând ceva efort să se elibereze și să-și continue fuga.

În avânt, primăvara devreme cocoșii de tablă de pe acoperișuri încep să scoată sunete subțiri și plâpânde, din care ar trebui să se înțeleagă că se apropie sezonul secetos. Sezonul cu mult praf, un anotimp cu călduri istovitoare, o vreme fierbinte ca o flacăra care usucă tot ce întâlnește în cale, asta numai dacă nu ar interveni din când în când isprăvile mele binefăcătoare.

În principiu, lumea e tentată să creadă că nu există ceva mai minunat ca o după-amiază de vară calmă, când nu se clatină nicio frunză, iar lumina se filtrează ușor printre crengi. Poți atunci să stai culcat în iarbă, să ascuți zumzetul insectelor care înfrânge liniștea, să privești bucățile de cer prin frunzișuri, să simți mirosuri amețitoare, să fii fericit și să nu știi pentru ce. Abia în astfel de momente simți că sacrul există undeva aproape, că divinul ar putea fi atins cu vârful degetelor. Până și tristețile pot părea luminoase. Și totuși, dacă n-aș fi și eu prin preajmă, dacă n-aș veghea și n-aș dezmierda așa cum numai eu știu s-o fac, dacă n-aș scutura un pic pălăriile doamnelor și domnilor, dacă n-aș foșni printre tufe de trandafiri să reîmprospătez aerul... Sau dacă nu m-aș zbućiuma, acompaniat de zgomot, sau fluierând prin crăpăturile unui geam, dacă n-aș fi câteodată furios și n-aș stârni uneori schelălăit de câini... Dacă nu m-aș strecura suav prin iarbă... Dacă umed și rece nu m-aș împreuna cu ploaia, aducând împreună binecuvântatele jeturi de apă ce lovesc deopotrivă pereți și ziduri, copaci și ierburi, pătrunzând chiar și în adăposturi dar și în interiorul sufletului omenesc... Dacă n-aș lăsa ploaia să răpăie pe acoperișuri, să risipească nisipul țărmurilor

(continuare în pag. 11)

și să înspumeze crestele valurilor, să lovescă neîncetat drumuri și bătătură aruncând frig prin crăpăturile tocurilor de la ferestre... Dacă n-aș lăsa răbufnirile mele să zgâlțâie cercevelele și lemnăria casei, să scârțâie și să geamă lucruri și vietăți în lungi nopți răcoroase... După îndestulare, tot eu voi goni norii pe cer, împrăștiindu-i.

Pentru că păsările sunt reduse la tăcere atunci când mă simt prin preajmă și văd că se leagă pomii, am grijă să apar însoțit de muzică, într-o insolită simfonie de freamăte, foșnete și înfiorări încântătoare. Cântul meu este ascultat adesea și dinăuntru, din spatele ferestrelor bătute în cuie, cu continență dar și cu căldură, în timp ce afară, în plină vară, norii de praf se înalță în triumf până la cer, reușind să umple nările celor care nu s-au grăbit să intre la adăpost. Unii ezită să tragă ușile după ei, oferindu-mi astfel prilejul să-mi satisfac o amuzantă plăcere: să le trântesc de pereți.

Pe dealuri răsucesc tulpinile ramificate ale jepilor, sau aplec și mai mult la pământ crengile lor cu frunze aciculare. La fel se întâmplă și cu acele construcții care, de fragile ce sunt, la cea mai mică atingere reușesc să le culc la pământ. În drumul meu rătăcitor peste ape reușesc să încurc generațiile elastice ale valurilor.

Mă pot înălța și strecura printre pini, să-i înfior puțin, pot chiar să mă agăț de stânci. Unii copaci mai neobișnuiți nu se vor fi liniștit. Mult după trecerea mea în amuțire mai freamătă încă, sau poate că suspină. Sau poate că jelesc amintirea mea.

Larna mușcăturile mele sunt cunoscute. Suflu înghețat și șuier pe sub uși, zgâlțâind ferestrele cu vâjâit monoton. Ba mai înfior și dantelele domnișoarelor, făcându-le să tremure. Pot avea un răsnet sălbatic și vijelios. Pot fi năprasnic, pot sufla în jurul casei sau pot vui în vatră. Lumea mă judecă după apriga înclinare a câtorva brazi pitici, sădiți în apropierea casei și a unor tufe prăpădite, cu crengile întinse într-o singură parte, culcate la pământ, cerșind parcă pomană de la soarele care parcă nu se mai arată. Dacă unul din pomii de la colțul casei se prăbușește, sunt vinovat. Sunt vinovat și dacă numai creanga lui enormă cade de-a curmezișul pe acoperiș și dărmă o parte din coșul căminului, zvârlind cu zgomot o avalanșă de pietre și-un nor de funingine în soba din bucătărie.

Sunt atârnat și îmbiat uneori cu evantaiul sau, mai rău, cu fel și fel de aparate sofisticate care au pretenția că mi se pot substitui.

La vremuri de cumpătare mișc abia simțit foile unei cărți începute, uitată pe fereastră. Multe pagini se mlădiază și se îndoie odată cu mine. Pe plajă mă risipesc precum nisipul și dispar printre două barăci dărmate. Dar sunt mereu aproape, veghez.

TELEVIZIUNEA
LITERARĂ

www.televiziunealiterara.ro

tvbucuresti@yahoo.com

0722.410.597
0740.370.665

Strop de suspin

E firesc, până la urmă, fiindcă ești fire umană, să facem casă bună împreună. Nu cred că există cineva pe lumea asta care să nu mă știe. Pentru că doar eu pot pune în evidență tristețea, nefericirea, dar și fericirea și o mulțime de alte sentimente pe care le poți avea tu, ca ființă umană. Dacă ai un pic de răbdare să vezi niște statistici și cercetări recente, vei avea surpriza să afli că jumătate din cei care apelează la mine o fac din cauza tristeții, și numai un sfert din cauza bucuriei. Ceilalți motivează stări de furie, de milă, de anxietate sau chiar de frică.

Despre mine s-au scris tomuri întregi, fără ca omenirea să ajungă la vreun acord cu privire la ceea ce aș putea însemna. Într-un fel, sunt de temut. Ideea că prezența mea este strâns legată de emoții și intimități este fără rezerve acceptată. Ba chiar mă urmărește celebritatea peste tot. Pentru că eu, chiar și pe un teren arid, pot zgudui lumea din temelii. Pot fi cutremurător, dezastruos, pot apărea ca o înfiorare, ca o emoție care sădește în adâncul sufletului un sentiment devastator.

Doar prin mine poți trăi în chip tainic o mângâiere. Tu, în orice bunăstare pământească ai fi, pe orice înălțime te-ai afla, ai nevoie de mângâierea pe care n-o poți găsi în altă parte, dar ți-o pot aduce eu, prin simpla mea prezență în sufletul tău. Din fire, ești înclinat să mă porți cu tine, să mă știi, în modul cel mai firesc, la îndemână.

Dacă mă asociezi, de pildă, cu muzica, influențat fiind de armoniile sau dezarmoniile ei, pot deveni adesea răscolitor. Cântecul nu mă poate stinge, nu mă poate domoli, dimpotrivă, îmi poate da amploare și-mi poate dezvăluie valențe ascunse.

Multe avantaje poți dobândi avându-mă aproape, pentru că îți pot aduce echilibrul, îți pot reduce stările de nervozitate, te pot chiar curăța de toxine și îți pot crește capacitatea de autovindecare. După ce mă invoci și după ce îți ofer favorurile mele, poți să te simți mai bine, sau poți chiar arăta mai bine.

Unii izbutesc să-și stăpânească orice durere și să înghită nodul amar de tristețe din gât. Dar cei mai mulți nu-mi pot înfrâna deloc pornirea, exact din astfel de motive, dar și din bucurie sau din emoție frumoasă.

Dacă cineva ar ști despre tine cât de capabil ești să te abții și să nu mă îmbrățișezi atunci când ai mare nevoie de mine, cred că ar putea să te înțeleagă mai bine, te-ar putea cunoaște sau chiar stăpâni mai bine. O destăinuire dacă-i faci, legată de felul în care tu mă întâmpini, ar putea vorbi cuiva și despre vulnerabilitățile tale, despre cât de dispus ești să te arăți lumii așa cum ești sau cât de învățat ești să te ascunzi.

Pentru că eu sunt, de regulă, o dispoziție tristă a sufletului tău, pricinuită de lipsa unui lucru dorit sau din conștiința unui bine pierdut, prefer să te cuprind în îmbrățișarea mea, uneori copleșitoare, dar mereu mângâietoare, de fiecare dată când ești în dificultate.

Al tău plâns.

Mihai MERTICARU

FRUMUSEȚEA ȘI PURITATEA IUBIRII

Silvia Rîșnoveanu, româncă rezidentă în Germania, publică la Editura Editgraph din Buzău, în 2017, volumul de poezii *Aripă*, surprinzându-ne plăcut prin acest debut de o maturitate incontestabilă, adevărate poeme ale luminii, care conturează profilul unei poete reflexive ce plonjează spectaculos în abisul sinelui. Sub pana Silviei Rîșnoveanu, iubirea, eterna temă poetică, dobândește un timbru nou, o altă corporalitate lirică, o ordonare simfonică a discursului, o veritabilă magie a comunicării. Poemele sale au ceva din fastul unui act solemn, nimic din vâltoarea lumii contemporane nepătrunzând în acest univers poetic al esențelor.

Dragostea absolută, tristețea, dorul, neliniștea, sunt sentimente general-umane, pe care poeta le trăiește cu o intensitate maximă, dar și cu o nereținută voluptate a discreției. S-ar putea spune că, pentru Silvia Rîșnoveanu, actul scrisului nu e decât contemplarea propriei pasiuni, o intensă vibrație interioară, poemele sale trăgându-și substanța dintr-o privire la microscop a unor momente cruciale din traseul său existențial. Percepția poetică este fixată pe episoadele simbolice ale unei vieți intens trăite, scenele neliniștitoare alternând cu momentele de grație și armonie.

Prin compunerea unor tablouri luminoase și tonifiante, aceste poeme, cu o prozodie îndelung cizelată, reprezintă un apel discret la regăsirea purității și armoniei primare a sufletului: *Dar voi pleca doar când cireși în floare / Îmi vor aprinde-n suflet focul viu, / În sol fertil găsi-voi alinare, / Iar, ție, rădăcină am să-ți fiu. / Din ea vor crește ramuri către soare / Și, nimănui, nimic n-om tăinui, / Iar lumea noastră plină de candoare, / Într-un copac cu flori, va dăinui.*

Poeta știe să împerecheze cuvinte care, prin zborul lor nupțial, ne insuflă sentimentul eternității: *Eu cine sunt? Sunt pana care-a scris / Și încă multă vreme va mai scrie, / Iubirii noastre, lungul manuscris, / Ce-o dăinui în vremea ce-o să vie.*

Cultivând un univers fabulos, racordându-se la sensibilitatea romantică, Silvia Rîșnoveanu creează, prin poezia sa, viziuni autentic emoționante, menite a declanșa, în sufletele cititorilor, emoții durabile. Unele poeme dobândesc accente de mister orfic, iar în altele ideea predestinării se insinuează pregnant, potențând sinceritatea declarației de dragoste: *Iubirea mea, la început cuminte, / Te va cuprinde-ncet, va fi un vis, / Iar, mai târziu, o dragoste fierbinte / Ne va uni, de fi-va-n stele scris.*

Poetă autentică, Silvia Rîșnoveanu știe că ar putea cădea în ridicolul sentimentalismului patetic și, de aceea,

Boem@ (110) 4/2018

nu folosește cuvintele care să-i certifice arderea afectivă pentru un el mult mai ancorat *în pragmatismul realității*: *De m-ai privi, mi te-aș aduce-n palme, / Ți-aș dărui comoara din cuvinte, / Te-aș răsădi pe veci la mine-n minte / Să-mi luminezi cărarea înainte / Și să mă porți spre ape vii și calme.*

Confesiunile sale nu sunt clamoroase, ci reflexive și ușor imperative, luciditatea ajutându-o să-și nuanțeze mijloacele de expresie și să dezvăluie profunzimi de suflet încărcate de vibrație autentică și invocații predictibile: *Iubirea mea nu este arzătoare / Și nu s-aprinde ca o vâlvătaie, / Nu e ca un vulcan, clocotitoare / Și nici nu-ți răscolește-n măruntaie. / Nu arde pentru o clipă și-apoi moare, / Nici nu lasă în urmă doar cenușă, / Nu se încrâncenează și nu doare. / Nici sângele nu-ți bea, ca o căpușă (Iubirea, ca o perlă).*

Versurile poetei noastre se dovedesc pline de substanță și de idei, dezvăluind o expresivitate plurivocă, o apreciabilă dimensiune spirituală și artistică. Predominantă e bucuria, setea nestăvilită de viață, intensitatea trăirii pe care numai erosul, în stare genuină, o poate genera: *Erai acolo, în culori sublime, / Că, Doamne, curcubeul erai tu, / ... În zborul meu spre zările senine, / Atât cât timpul nostru va mai fi, / Nu văd vreo dimineață fără tine / Și nicio clipă fără a te iubi. (În grai ceresc)*

Pentru Silvia Rîșnoveanu, poezia este nu doar expresia unui spațiu interior esențializat, ci și o posibilitate de a uni planul terestru cu cel astral: *Acolo, printre nori, e lumea noastră, / E locul nostru simplu și firesc, / Un curcubeu și-o pasăre măiastră, / Iubindu-se mereu în grai ceresc (În grai ceresc).*

Mizând pe nuanțe și sugestie, imaginile descriptive, fluente și transparente din această carte degajă un sentimentalism bine stăpânit, sugerând încremirea timpului într-o clipă senină dădătoare de speranță: *Dau viață eternă, îți sunt elixirul, / O dulce-alchimie-n destin nevăzut, / Licoarea la care-ai sperat și-ai crezut / Că poate, ntr-o clipă, să-ți umple potirul (Îți sunt elixir).*

Dăruită cu o sensibilitate autentică, Silvia Rîșnoveanu scrie o pezie intelectuală, cu aluzii culturale și mistice, adevărate poeme ale luminii, respectând regulile versificației clasice, cu ritm, rimă și măsură, cu formule tradiționale consacrate. Poeta știe că o rimă perfectă se obține prin asocieri de cuvinte cu valori morfologice diferite, foarte rar întâlnindu-se situații în care să rimeze substantiv cu substantiv și verb cu verb etc.: *Că nu-și lua privirea de la față / Decât atunci când se pierdea în zare, / În urma lui se mai uita o dată, / Apoi pleca spre casă-n graba mare. / El ar fi vrut s-o ducă pân-acasă / Și să îi care vasul plin cu apă, / Dar cum să facă? Tatăl ei n-o lasă, / Cu el, nicio poveste să înceapă (Legenda celor șapte izvoare).*

Filosofia poetei constă în a privi viața ca pe un dar, bucurându-se de privilegiul de a exista și de a iubi, trăindu-și viața în limitele ei aurorale, dezvăluind un eu liric optimist: *Te simt în mine, -acuma-, n miez de vară / Un câmp de flori ce-abia au înflorit (Flori de câmp).*

Cartea Silviei Rîșnoveanu este un splendid omagiu adus iubirii, un ghid prin grădina deliciilor, în versuri de o apodictică sinceritate, care afirmă inepuizabila capacitate a dragostei de a sfinți existența: *Voi apăra,*

(continuare în pag. 13)

cu orice preț, iubirea, / Că, pentru mine, e al vieții foc, / E rostul meu, e calea și menirea, /Iar viața e miracol, nu e joc (**Fereastra ce-am închis**).

Poetă de o elevată vigoare expresivă, Silvia Rîșnoveanu ne propune o lirică *purtând pecetea modernității*, cu verbul intens metaforizat, rostit fără ostentație, dar cu mare putere de seducție: *Când ochii ni s-au întâlnit / Și-au înflorit a primăvară /...Eu ți-am zâmbit și s-a făcut lumină /...Mă simt, în mâna ta, ca o vioară /Ești gândul zilei, care mă răsfăță / Și care-mi umple cerul de culoare.*

Metafora-simbol care domină volumul este aceea a zborului, semnificând permanenta aspirație spre înălțimi, spre absolut, o neostoită căutare a armoniei interioare, ardenta dorință de sublimare, de purificare: *În zborul meu spre zări senine/ În zbor, în dans, un fluture-i iubirea/ M-avânt în zbor, în dansu-mi solitar,/ Pe-o muzică ce-mi cântă în surdină/ ...Am învățat să zbor, iubitul meu, /M-am înălțat mai sus de curcubeu/ M-ai învățat să năzuiesc spre soare/ Acolo, printre nori, e lumea noastră/ Aripa albăstrean zborul jucăuș/ Aruncă-mă-n stele, să pot să le-ating/ Cu tine-ntr-un zbor nesfârșit să mă năru.*

Constantele universului său poetic sunt iubirea, lumina, florile, neliniștea, iluzia, îndoiala, culorile, visul, fluturile, fereastra, zăpada, lacrima, vioara, trandafirul, izvorul, marea, oceanul, cântul, jocul, mireasma, albul, furtuna, zorii, miracolul etc., toate aduse diversificat la numitorul comun al tainei, într-un joc de irizări diamantine.

Autoare cu o întinsă cultură poetică și o inteligență pe măsură, Silvia Rîșnoveanu ne oferă un inedit jurnal liric al iubirii, impresionând prin puritatea trăirii într-un regim al firescului, prin prospețime, imprevizibilitate și impetuoșitate, prin sentimentul contopirii depline cu natura. Reușind să condenseze o lirică a angelismului și a stărilor de extaz, prin acest volum de poeme, Silvia Rîșnoveanu ne oferă, din toată inima, un dar de mare preț, o sărbătoare a revelațiilor și a ancestralităților, o carte care poate aspira cu brio la PREMIUL PENTRU DEBUT al Uniunii Scriitorilor din România.

Paul SÂN-PETRU

SCUFUNDĂRILE

Un munte ce locuia peste lac mi-a spus odată să nu mă mai minunez de greutatea lui, că și greutatea mea apasă planeta cu o delicată presiune, dar apasă. Presiune cu presiune, apăsare peste apăsare, sumedenii, toate într-o una se pot aduna, încât locul pe care stau se poate scufunda. Poate că așa au apărut unele prăpastii. „De fapt, uită-te în jur: unde ți-s vecinii, unde rudele copilăriei, unde tu ce abia te mai vezi, atât de transparent scufundat în vreme, așa, încât să nu-ți dai seama de asta. Nu te neliniști, ni se întâmplă chiar și nouă, munților, la o mie, două de ani, deja se poate observa, ai să vezi, și câtă dreptate ai să-mi dai, numai că unul dintre noi... apără-ne, Doamne!... Nu te uita la greutatea noastră, că în ciuda ei noi cu mult mai mult rezistăm. Că noi n-avem greutatea unui creier, iar la voi care o aveți, nu contează, când atât de puțin folosiți de ea, când voi nu coborâți în creierul propriului creier. Dacă ați folosi cum trebuie nouăzeciul rămas în mușenia orânduită, cel de care nu vă puteți atinge pe lumea asta, corpul vostru ar fi atât de greu că ar perfora pământul până pe partea nevăzută a lucrurilor. Dar mai bine așa, lăsați marele rest și credeți ce vă spune acum Muntele ce sunt; și dacă vreți, mai întreabă și muntele de lângă tine, care e mai rudă cu Muntele Măslinilor, unde s-au spus cândva veșnicile adevăruri ale lumii. Am ascultat mai departe muntele ce locuia peste lac, dar nu l-am mai putut privi până în pisc, pentru că lumina zilei tocmai trecea pe acolo; l-am privit mult de pe o stâncă, mi-am stăvilit gândurile de teamă să nu mă înțeleptesc prea tare și să mă scufund cum mi-a zis muntele. Printre mine și el a trecut o pasăre planând. „Ai văzut ce aripi are uliul acela, i-am zis eu ca să nu-l las deodată singur”. „Nu, aripile acelea nu sunt ale lui, ci încredințate le-au fost ele pentru vremelnica folosire, lui și tuturor zburătoarelor. Adevărat îți spun că nici cântecele nu sunt ale lor, ci doar niște idei de care negreșit ascultă”. „Atunci, nimic nu mai e al nimănui, i-am zis, ci pesemne numai moartea”. „Ba nici aceea, nici aceea nu e a lor, ci în amestec din afară se cheamă ea, așa ca să pună în lumină orânduitul Pantha rei, spre a se perpetua bucurie cântecului, căldură cubului și școală zborului. Ți-am spus să întrebi Muntele de lângă tine, ce știe cu mult mai mult, că nici zecimea înțelepciunii tale nu e a ta, cum nici marele ei rest, ci doar cândva, cheia de acces la el ți se va dărui într-o lume, când poate și eu voi fi un munte de mii de ori mai fermecător într-o lume a miilor de taine...”

Muntele tăcu, nu-l mai puteam vedea, tocmai trecea umbra serii peste pădurile lui suitoare.

Nicolae RĂDULESCU

POVESTEA UNUI NEAM DE MEȘTEȘUGARI ȘI CÂNTĂREȚI

Prin secolul al XI-lea, din cauza vicisitudinilor acelor vremuri, o uniune de triburi a părăsit Coasta Malabar (vestul Indiei) și – pentru o vreme de aproape 100 de ani, s-a așezat în teritoriul Persiei – Iranul de astăzi.

Persia de atunci se afla în plină Renaștere Islamică, fenomen care a precedat cu mult timp Renașterea Europeană. Și dăm câteva exemple cu forță simbolică:

- în știință a creat noi domenii ale cunoașterii, respectiv al-gebra, al-chimia;
- în utilități practice: al-ambicul, al-coolul.
- dintre reprezentanții domeniului științei și culturii îi menționăm pe Avicen, (Ibu Sina), Averaes (Îbu-Roșd).
- literatură, Omar Al Kayam

Așa cum am mai relatat, masa peregrinilor s-a așezat în Iran, unde a zăbovit aproape o sută de ani. Localnicii, pe bună dreptate, s-au întrebat nedumeriți: „cine sunt aceștia?” și au răspuns tot ei: „evident, sunt și ei oameni – adică „rromi” – în limba islamică veche substantivul „om” se rostește sub forma „rrom”

În a două jumătate a secolului al XVI-lea, când portughezii au debarcat de pe corăbii pe coasta de vest a Indiei și au întemeiat coloniile Ngea, Din și Daman, au constatat că „gitanii” care făceau parte din echipaj, vorbeau aceeași limbă cu cei care populau zona Malobar, coasta de vest a Indiei.

După aproape 100 de ani, o primă parte a peregrinilor care poposiseră în Persia, au părăsit teritoriul respectiv, au ocolit prin partea de sud Marea Caspică, au rămas o vreme pe teritoriul Armeniei, unde au venit în contact cu religia creștină, adevăr confirmat și de unele influențe lingvistice și – după o vreme de peregrinări europene, au ajuns și s-au așezat în zonele de civilizație germană, unde până astăzi și-au păstrat numele de „rrom-rromani” primit de la iranieni.

În perioada următoare, tribalii în totalitate au părăsit Iranul și s-au oprit în Egipt unde li s-a zis și și-au atribuit etnonimul de „egipteni”, iar celor „cu veleități” li s-a aplicat, oferit, cognomenul de „faraoni”, termen folosit peiorativ, până astăzi.

După o vreme, aceștia (cei din Egipt) s-au rupt în două părți:

- prima parte a pornit pe riviera africană a Mării Mediterane, au trecut Gibraltarul și s-au revărsat în Peninsula Iberică și – peste Pirinei, în Franța. Aceștia aveau să fie consacrați cu etimonul „gipți” sau „gytani” de la etnonimul „egipteni”.

Boem@ (110) 4/2018

-a doua grupare, după un timp a părăsit și ea Egiptul și a înaintat pe riviera de est a Mării Mediterane, zăbovind o vreme – aproape 150 de ani, în Statele Cruciate respectiv, Regatul Ierusalimului și Principatul Antiohiei. Aici, spune Ion Nistor, în Istoria Bisericii Ortodoxe Române (Chișinău-1925), etnia în cauză a venit în „atingere”, de la verbul latin „tangere” cu religia creștină, creștinându-se. Și de la acel verb „tangere” li s-a atribuit cognomenul de „atingani”.

Cu vremea, vocala proteică „a” a dispărut, iar particula, prefixul „ti” care în limba latină se pronunță „ți”, li s-a zis „Țigani” supranume cu care s-au revărsat în Peninsula Balcanică.

De aici, o parte a înaintat spre Apus, a trecut Munții Alpi și s-au așezat în Italia unde, până astăzi și-au păstrat etnonimul de „Țingani”.

Un alt segment, după ce a părăsit Peninsula Balcanică, s-a așezat în zonele răsăritene locuite de slavi. Cei care aici s-au îndeletnicit cu prelucrarea aurului (zolotoi – în limba paleoslavă), și-au zis, au fost numiți „zlătari”.

*

O parte însemnată a grupului de peregrini, în secolul al XIV-lea, a rămas în teritoriul Țărilor Române. Cu timpul, etnonimul „s-a eliberat” de consoana „n”, mai greu de pronunțat și a fost consacrat definitiv, în special pentru Europa Centrală și Răsăriteană, sub forma „țigan”

*

Cei rămași pe teritoriul Dobrogei de astăzi, o parte a acestora a fost convertită la islamism și – prin ritual, cutume, obiceiuri, s-au detașat definitiv de credința ancestrală.

*

În trecutul cultural românesc, mai ales după actul „dezrobirii”, exemple de afirmare pozitivă a etniei în cauză aflăm în literatură și folclor și exemplificăm personajele Slobozan din Țiganiada lui I. Budai Deleanu, Vasile Porojan a lui Vasile Alecsandri sau Him Bașa și Oarba lui Zaharia Stancu din romanul Șatra, exemple de virtute civică și înțelepciune greu de egalat. Ei vor rămâne de-a pururi țigani.

În cultura noastră pot fi luate în seamă exemple ca acelea a lui Sile Dinicu, care se mândrea cu neamul său de vestiți lăutari țigani, sau cu marele violonist Ion Voicu, cunoscut și recunoscut ca mare artist în întreaga Europă.

Etnia în cauză s-a integrat de-a lungul timpului istoric în sistemul cultural românesc, păstrându-și însă particularitățile de neam.

Ideea că etnia în cauză, care conviețuiește alături de poporul român, ar putea să fie supranumită „rrom-rromani”, dar a fost adoptată târziu și nu are susținere culturală, istorică, etnică. Facem trimitere pentru susținerea acestui adevăr, la faptul că etnia s-a integrat bine în sistemul autohton și sunt reprezentați în organele de conducere ale statului.

Ioan Romeo ROȘIANU

NADIA URIAN LINUL și mirajul satului

După ce cu anteriorul volum de proze scurte, „Povești din sate” a cunoscut repede succesul, prima ediție epuizându-se repede, scriitoarea bistrițeană Nadia Urian Linul ne provoacă acum cu o alta, în aceeași notă generoasă de cântare și descântare a satului românesc.

„Satul cu povești” tinde să aducă o aplecare-n plus asupra amănuntului, satul arhetipal fiind mai bine oglindit în scrierile adunate-ntre coperti, mai toate publicate deja în presa din Bistrița - Năsăud, un botez menit să pregătească lectorul pentru o viziune întregă.

Ideea de foileton prinde perfect în acest caz, existând toate premisele unei instruirii prealabile a cititorului, iar linia de așteptare a rubricii „cu povești” explică rapida epuizare a exemplarelor tipărite și faptul că toate cărțile ei de până acum au cunoscut mai multe ediții.

Tema spațiului și timpului pierdut este predominantă în continuare, iar puternica ancorare-n real a autoarei îngăduie unghiuri interesante de privire asupra întregului, detalii atât de bine speculat și dezvoltat trădând îndelungul exercițiu al scrisului.

Pe de altă parte, aplecarea spre amănunt nu vine dintr-o însărcinare a limbajului, ci din dorința de a sublinia, de a evidenția, dar fără a cădea într-un descriptivism ce ar fi îngreunat altfel lectura.

Nadia Urian Linul pune accent pe destăinuire în aceste scrieri și reușește cu ușurință dezarmantă imagini de forță, tablouri și scene de forță, personajele ei sunt extrem de vizibile și vii, înainte de toate naturale-n spațiul și timpul alocat lor în poveste.

Portretele fizice și morale ale personajelor se construiesc ușor și sunt din ce în ce mai vizibile cu cât avansezi în spațiul istorisirii, fiind cât se poate de evident faptul că autoarea e un artizan în spațiile scurte sau înguste ale povestirii, așa cum numai Dumitru Augustin Doman mai reușește în proza scurtă românească actualmente.

Ca și Doman ea poate comprima până la esență scriitura sa și poate salva și conserva forța imaginii sau mesajului voit în pagini puține, echilibrul poveștii în sine fiind perfect conservat.

Narațiunea este simplă și cursivă, densitatea acesteia este aceeași pe întregul poveștii, iar acest fapt îi îngăduie autoarei să treacă mult de granița unei simple consemnări, ea implicându-se emoțional în actul creației atât de mult încât reușește să-și impună propria viziune despre lume și viață, despre morală și relații interumane.

Volumul „Satul cu povești” este el însuși unul redus cumva la esențe, numai 36 de povestiri având loc între coperti, dar sunt povești care acoperă cu ușurință întregul spațiu și spectru rural. Autoarea trece de la adevărate declarații de simpatie și dragoste către dascălul satului - ea însăși fiind profesor, interesant fiind faptul că nu unei femei îi este dedicată ci unui bărbat, ca act de disimulare - la umorul aproape negru din „Spitalul, o normalitate”, act de tristețe și acceptare a sorții.

Nadia Urian Linul

Satul cu povești

eCreator

grinta

Suntem purtați prin drama celor plecați în străinătate, trecuți prin problematica celor ajunși în centrele de plasament, adevărate lecții de creștinism și implicare socială amprentând scriitura.

Există aceeași obsesie plăcută a păstrării amintirilor întregi și vii, a tradițiilor, a datinilor și obiceiurilor, trăiri ce conturează, împlinesc și definitivează mirajul acestui spațiu rural ce astfel va fi nemuritor.

Povestirile „Paștele de altădată” și „Nunțile de altădată” cântă și încântă în acest sens, dar și trag un semnal puternic de alarmă pentru posibila perimare a unor valori străvechi.

În rest, după cum arătam, definitiv în scriitura sa este îndeosebi grija pentru conservarea acestei vieți unice și inconfundabile a satului românesc, un sat marcat de proprii moravuri și de ocupații tradiționale, totul nemijlocit raportat continuu la morala creștin ortodoxă, valori care străbat ca un fir roșu cartea și care dau coloana vertebrală a acesteia.

Nadia Urian Linul dovedește abilitate multă în abordarea feluritelor teme, maturitatea scriiturii sale fiind reliefată fie de portrete de oameni plini de har și frumusețe, fie de suflete apăsate de păcate și neîmplinire.

S-ar chiar putea spune că datorită grijii mărite pentru detalii Nadia Urian Linul îmbracă haina unui adevărat fotograf al satului românesc, din dosul simplității ei conturând acțiuni, întâmplări, portrete, chipuri vii, desprinse din concretul existențial.

O carte plină de prospețime, una care captează ușor cititorul, din limpezimea și cursivitatea frazelor reieșind un stil concentrat și direct prin care suntem imediat conduși într-o lume pe care autoarea n-o vrea de poveste ci una reală, cât se poate de reală.

Elisabeta DRĂGHICI

Cu autor necunoscut - graffiti

Cine vrea să vadă, privește! Cine vrea să audă, ascultă!

Când un perete al unei clădiri părăsite devine un crâmpel de lume căreia i se pun amprente grafice e limpede că există oameni care vor să spună celor din jur ceva. Și când un trecător, poate nepăsător sau uneori frapat, observă prezența unor semne (desene) ce par bizare pe pereții clădirilor din oraș sau pe garduri de piatră sau metal, s-ar putea crede că spectacolul are succes: publicul involuntar a primit mesajul. Sau poate nu?

Doar un trecător atent ar observa că oriunde ar întoarce privirea găsește imagini mai mari sau mai mici – graffiti - înscrisuri ce par a fi de neînțeles. Mai întâi se întreabă ce vor să însemne, căci întortocherea lor într-o arcuire sigură vrea să arate ceva, însă poate doar cel care le-a creat ar putea spune exact ce a avut să reprezinte. Pentru călătorul urban, preocupat de nevoile cotidiene, ele sunt pline de neînțelesuri, de mistere; însă unori par a căpăta un sens (se gândește la un nume, la un simbol dintr-o altă cultură etc.), altele par un rezultat al unor nebunii de adolescenți. Ceea ce este sigur este că totul se leagă de imaginea unui tânăr (un anume tip reprezentativ al unei generații) care, pe ascuns sau în momente de singurătate, transmite celor din jur un mesaj codificat. Și ceea ce măzgălește el pe pereți devine treptat parte din cultura urbană, un spectacol vizual straniu și aparent sfidând civilizația, arătând însă că există persoane ce vor să se facă cunoscute prin ceea ce lasă în urmă. Mă întreb de ce se întâmplă așa, dacă nu cumva este un efect al faptului că nu li se permite să se exprime fățiș sau e o consecință al unui control social ce nu admite alt mod de exprimare?

Căci oamenii au ce spune și sunt unii care caută orice cale de a exprima ce simt. Aleg, uneori, înscrisul pe pereți, poate ca un semn de nesupunere, însă cert din nevoia de a face cunoscute trăirile. Iar atunci când sentimentele nu mai au loc în inimă și trebuiesc arătate lumii află că sunt tineri pentru care iubirea e mai mult decât un sentiment propriu, trăit personal. Este un strigăt oferit lumii pentru a umple spațiul cu frumusețe: „*Tot ce am mai frumos pe lume ești tu*”... sau „*Ai devenit fără să vreau parte din mine (15.10.2013)*”. Însă, profund și ca o morală pentru tot ce ne înconjoară impresionează zidul ce poartă pe sine: „*Dacă ți-am rămas amintire să mă povestești frumos! D.*”

Trecând de la propoziții declarative emoționante ce dezvăluie poezia urbană, în continuarea călătoriei prin oraș, se arată trecătorilor alte semne. Unul dintre cele mai frecvente simboluri prezent pe pereții clădirilor brăile-

ne, obsesiv, parcă dorind să te tragă de cârligul minții și al curiozității este cuvântul „Zoke” scris în diferite culori sau mărimi, cu diferite ornamentații. Și așa am pornit explorarea pe internet în căutarea sensului acestui cuvânt. Varietatea de conținuturi atribuite acestuia m-a surprins și îmi pun o nouă întrebare: care dintre aceste sensuri este reprezentativ pentru cel/cei care le-a/le-au scris pe pereți?

Și iată ce am găsit: un prim sens este legat de echipament de înot - Zoke fiind o Companie din Shanghai, fondată în 1990, producătoare de costume de baie. Să aibă legătură cu aceasta? Hm! Nu prea așa crede. Căutând mai departe am găsit că Zoke este un joc de strategie, care implică agresivitate (războinici înarmați)

-(<https://www.youtube.com/watch?v=DWffq4scSaQ>).

Un joc dintre atâtea altele jucate de adolescenți și tineri. Mai credibil!

Aprofundând căutările în mediul virtual am găsit un dicționar urban din care aflăm că „zokes vine din cuvântul „glume” (jokes), însemnând: orice am spus eu nu am vrut să spun... dar a fost amuzant când am spus! în loc să se folosească jks (să spui glume), se folosește doar zks. Al doilea sens menționat de aceeași sursă este „zoke - combinația dintre „Zayyan” și „glumă”. Se referă la un joc maghiar sau joc de cuvinte, rar plin de umor. (sursa:

(continuare în pag. 17)

<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=zokes>).

O altă sursă de informare ne trimite la un site specializat de jocuri: Zoke Games (sursa: <http://www.games.fm/zoke+games>) căci ce altceva ar putea să-i preocupe mai mult pe tinerii de azi decât ludicul în format electronic!

Și de la jocuri ajungem la muzică. Cum poate fi prezentă muzica pe zidurile orașelor marcate cu graffiti? Simplu: prin simboluri ale formațiilor muzicale, acronime sau părți din nume. Când vedem reprezentat „Tas Tas” și purcedem în căutare de explicații aflăm că autorului desenului de pe zid ar putea să-i placă urban salsa, căci Tas Tas pare a fi parte a numelui Ras Tas Tas (muzică latino) – vezi: <https://www.youtube.com/watch?v=xnTgYHP7G0E>.

Un alt tânăr sau poate același (putem presupune că mai mulți tineri) ascultă BASS BOOSTED MUSIC MIX (și vă invit să vizionați de exemplu un videoclip la link-ul <https://www.youtube.com/watch?v=R-1wBk3H2LI>) căci, printre alte înscrisuri, atrage atenția desenul cu literele BASS.

Departate de a epuiza lista simbolurilor prezente pe zidurile Brăilei mai fac referire acum doar la unul singur, găsind-ul sugestiv pentru societatea noastră, demonstrativ pentru acest material ce a spicuit exemple de cultură urbană (reprezentări grafice în spațiu public) și incitator pentru cei ce vor să cunoască spiritul rebel al unei categorii de tineri și anume acronimul „A.C.A.B.”. Acest acronim, la o căutare pe net ne trimite la mai multe surse de informare: Wikipedia precum și Dicționarul urban definesc A.C.A.B. astfel: „All Cops Are Bastards”

(<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=ACAB>) „folosit ca slogan și reprezentat prin graffiti și tatuaje sau alte desene”. O expresie românească în spiritul acestui

slogan este cea a trupei Golanii într-un video oficial A.C.A.B. feat KILLA FONIC (a se vedea: <https://genius.com/Golani-acab-lyrics>). Această categorie de tineri se face cunoscută astfel, muzical și grafic și dacă publicul nu a receptat muzica lor, atunci ei a-trag atenția prin însemne pe pereți. Aflăm, astfel, că există un grup care are propriile opinii și care reflectă o expresia străzii, cu un limbaj ce poate fi catalogat subcultural/suburban. Dacă dorim să aflăm cine sunt, poate versurile acestea ne dau răspunsul:

„Nu știi cine sunt?

Întreab-o pe mă-ta, întreabă-l pe tactu

Fac parte din stradă ca și asfaltu”

Și așa zidurile, cele fără de urechi, poartă cu ele cuvinte ce se constituie în mesaje. Cultura stradală, cultura urbană ne provoacă vizual iar publicul mai mult sau mai puțin receptiv asistă la aceste manifestări. Sunt persoane care adoptă un stil de viață (catalogat subcultural), dar aceștia pot fi vecinii, rudele, colegii sau poate chiar copiii noștri și ei au propriile mijloace de exprimare. Graffiti-ul este unul din acestea și pe măsură ce invadează locurile (cel mai adesea cele părăsite sau cele unde reprezentanții lor viețuiesc) ne arată amploarea fenomenului cultural. Închei acest material cu o constatare: **Cine vrea să vadă, privește! Cine vrea să audă, ascultă!**

Marin MIHALACHE

RAMURILE MAGNOLIEI

Măndrele dealuri de topaz
Ale tinereții pe care am urcat
Și noi, îți amintești?

Parcurile dezfrunzite și imaculate
Încercarea de a fi noi înșine.
Ramurile magnoliei sub învelișul
Căroră n-ai ghicit floarea.
Drumul la întâmplare prin orașul
Abia ieșit de sub febrele iernii.

Toate s-au adunat în clocotul sângelui
Nostru stigmatizat de durere.
Orice am fi căutat n-am fi găsit.
Era totul în noi, numai de-am fi știut.

Tu nu ai simțit fiorul cald
Al primei noastre atingeri.
Ai venit în cercul dorințelor mele
Și ți-am devorat cuminenția
Ca un păianjen care demult
Aștepta în plasa lui de mătase
O găză frumoasă și nevinovată.

Trebuia să ne iubim
Precum vâscul cu arborele:
Tu să-mi dai mie putere
Și eu să te pot învinge.

VISUL

Sufletul meu –
Barcă pe apă,
Pe-un râu
Curgător.
Cerb rătăcit
Prin pădurile pustii.
Ocean năpădit
De înșelătoare sirene.
Unde sunt malurile,
Unde sunt insulele
De lumină trandafirie?
Caută soarele, suflete,
Pe baldachinul
Unde pești se răsfăță
Și unde vietăți
Fără număr
În tulburi bulboane
Bolborosesc.
Clocotește pădurea
De cai imaginari
Și nu mai știu urmele
Pe care am venit.

ISTORIE

Cuvântul ei silabisit.
Neîncăpător în lăcașurile aurorei.
Deschiderea, dezvăluitoarea
Umbră a trandafirilor roșii.

În păduri de ghindă
Ultimul însetat de bucurie,
Pe un cal alb luminos
Strecurându-se-n noapte.

Astfel s-au ivit fiintele
In osuarul materiei.

Celalalt capăt al istoriei
Nici vântul trecut
Pe călăreți de spume
Nu și-l poate închipui.

VIZIUNI

Precum liliicii
In peșteri

Am băjbăit bezmeticii
Prin întuneric
Până când nu am
Mai văzut deloc.

Precum cărțițele
Am săpat galerii
Subterane, morminte
Mușuroaie, piramide
De lut clisos

Până când de-atâta
Zăbovire în întuneric
Ne-am pierdut vederea.

Precum bufnițele
Cu ochi sferici
De sticlă și porțelan
Am visat noaptea
Am avut viziuni
Dar ziua am tăcut
Înțelepți precum filozofii.

Doar numai acei
Singuri și nefericiți
Cu ochi ageri
Poeții și sfinții
Ca vulturii pleșuvi
Se pot încă înălța
Din când în când
Până la ceruri
La bunul Dumnezeu
Să vadă și partea
Cea ascunsă
Partea cea nevăzută
A lunii și a pământului
Din ei înșiși, să cutreere
Și dincolo de hotarele
Luminii și ale întunericului.

Angela Melania CRISTEA

Bicolor

pot să tac cu silabe de alabastru
pot să zornăi liniștea
sau să împodobesc liniile destinului
cu berze bicolor

iubesc coloana infinitului aroma
ei de cedru
dar cuțitul cu care sculptez nori
miroase alb de parcă aş tăia felii
din zăpada cailor pași

când vor începe cu adevărat
să se balanseze dumnezei minusculi
peste catastrofa de a fi înger
un minut lung cât un țipar ?

mă retrag între valuri
și întind furtuni peste marea simplă
unde oamenii nu pot auzi proteste
doar vieți pedalând

Timp minimalist

singurătatea mea are porii deschiși
încă îi aud urletul
când o așez printre cărți
copertele lor se contaminatează
și încep să tacă absurd

niciun cititor nu acceptă singurătatea care se scurg
precum un fluid galben în venele subțiate
și îți schimbă metabolismul
te fac să citești cu led-ul aprins
partea de întuneric a sufletelor

eu nu scriu cuvinte scriu vii scriu nașteri scriu fii
dar fiii vii au nașteri zidite în cuvânt din care flamingo cel
roșu al singurătății
înghite silabe decadente pietre rotunjind în mustul
însingurării
iar eu mor a mia oară printre coloane ale lumilor de
dincolo de zicere
om prea simplu sfârșiat de clipe-lycantrop

Origami

plouă adânc pământul își întoarce obrazul
este atât de obtuz orașul ce nu primește lacrimi
ploaia de azi împarte metasentimente
se scurg culori de ape pe trotuarul fad
iar eu ascult larva ploii cu zimții ei de piatră
înfipți prea tandru în asfalt

de s-ar sfârși timpul cu trunchiul lui falnic
m-aș ridica din nopți cu ploi acide în palme

și fiecărei zile i-aș desena crochiul
din câte sorți poți tu reînoda tăcerile
din origami?
dar plouă ca la început de vieți miroase a suflet
aburit
voi trage în piept lumina altor lumi coloană spre
un aspru infinit

Aritmie

toate au tăceri puse pe șotii
clipele acestea plane cu vârfuri de aiceberg
dintre păsări au învățat să înțeleptească
șoimii cu un singur ochi
ciclopi ai înălțimilor caste

nu îmi număr rebuturile marginile șterse ale
vidului unde castani pletoși
par să viețuiască cu armoniile mele
logica îmi spune că perfect cu mai mult ca
perfect dă imperfect
și de aici deduc cum îmi vor crește aritmiile

tu miroși straniu a vecinătăți nemăsurate
ai încă degetele încleștate pe scoarța copacului
care vinde omizi
frunze devorate de spaimă caută
toamne
nu mai glumi cu timpul ce nu se poate destinde
decât în vitralii

Requiem

respiram sare apa învolburată camufla
sentimente
era rece până dincolo de cer nu-mi ajungeai
mie cea cu ponei jucăuși cu umeri mirosind a
nopti asudate
parcă ieri trezeam cocoși aurii
sinceri și tineri/ internauți elegiaci

mi-ai întrebat mâna stângă unde se sparg
valurile
pietre crestează orizontul cu singurătatea lor
romboidală
aici poți sta la rând doar ca să țipi nu e timp
pentru requiem!

apele lumii irup precum falii ale timpului viu

Staccato

miros a măslini dungile cerului
tu vii cu mâini lungi

îți tac pe umeri risipindu-mă repede înapoi
pasăre colibri

ca niște bărci fosforescente
clipele se scurg
în amurg

mai vei veni cu lumea ta
amforă cu dumnezei vii?

Liviu BAITEL

DIN CÂTE VREMURI

Din câte vremuri oglindite-n stele
Am numărat tot încercând să fiu
Lumină despletită în cuvinte
La fel ca cei ce cred că totul știu,
Puține clipe-am rostuit, în taină,
Spre-a nu se pierde, poate, niciodată
Un adevăr ce singur nu se spune
Mulțimii ce-i în piață adunată

Trist uneori, miracolul puterii
De a întoarce timpul înapoi
Pe tronul gol stă frica de-a cunoaște
Când pacea-i în adâncuri tot război

Nici nu se știe freamăt mai de seamă
Decât al zilei trup crescut în sine
Făpturi de vis ce încă te mai cheamă
Departate de ce-i rău sau de ce-i bine

Din câte vremuri, împletind ursite
Am petrecut tot căutând cărarea
Spre liniștea dintâi a neființei
Când cerul și pământul nășteau marea
În trup de vis am întâlnit adesea
Speranța unei clipe trecătoare
Popas etern între iubiri păgâne
Cerșind odihnă vieții, și iertare

Iar stelele se-adună oști pe ceruri
Când vremurile, toate, s-au sfârșit
Uitând de calendare blestemate
Milenii adormite-n infinit

EMOȚIE DE AZI

Și barca se scufundă, încet, încet, încet
Mai strigă prin cetate, naiv, câte-un poet
Că nu sunt buni cârmacii și ruta nu-i cea dreaptă
Că prea uităm de toate iar timpul nu așteaptă
Trec anii peste țară ca niște lupi flămânzi
Și nu mai ai de umbră un loc să te ascunzi
Lăsate sunt la urmă și școală și credință
Prea mulți se bat la jocuri să-și afle biruință
Nici nu mai știm...la doctori găsim vreo vindecare?
Sau totu-i o minciună ce tot mai rău ne doare
Nu se mai vede țărnul speranțelor...cumva
Iar fără de speranță, ce poate rezista?
Ocârmuită-i legea de hoți care tot fură
Uitând că nu chiar totul pe lume se îndură
Și ce destin mai poate să aibă un popor
De i se fură astăzi trecut și viitor?

Pe flotele vândute ar trebui toți puși
Și...Dumnezeu cu mila, de-aici în larguri duși

Mai strigă prin cetate, naiv, câte-un poet
Iar barca...se scufundă, încet, încet, încet

VOM PORNI

Oare cine mai cunoaște dintre toate, adevărul
Și cu ochii limpezi, astăzi, vede lumea chiar cum este
Printre-amețitoare scene parcă rupte din poveste
Când nici Eva nu mai știe cum a fost de fapt cu mărul

Cine să ne dea speranțe pentru viața viitoare
Din pământ răsare totul și se-ntoarce în pământ
Doar un fulg se știe omul, prea ades purtat de vânt
Către țărături de iluzii mai mereu înșelătoare

Cui să mai cerșim, prieteni, pentru mâine, armonie
Zeii par pierduți în neguri mai de nimeni deslușite
Și orbecâind cu zgomot prin destine și ursite
Am uitat de tot ce-nseamnă gând curat, inimă vie

Prinși în lanțurile zilei, adânciți în mari probleme
Adunând prostii tot felul nici măcar de trebuință
Rătăciți pe neștiute căi, departe de ființă
Am ajuns în trup de vameși, dincolo de orice vreme

Nu e chip să mai pricepem irosiți printre ecrane
Că o frunză-i doar o frunză iar nisipu-i doar nisip
Sclavi hârtiilor cu număr, fără suflet, fără chip
Drumul nostru spre lumină astăzi parcă tot în van e

Prin deșerturi necuprinse am mai fost și altă dată
Căutând făgăduite țări de nimenea știute
Prețuind din toate visul amintirilor pierdute
Vom porni din nou spre viața noastră cea adevărată

POVESTE DE TOAMNĂ

Era târziu în ceruri, Dumnezeu ostenise
Îl tot întrebau depre timp, despre vreme
Ori cum se interpretează o mulțime de vise
Dintre cele pe care nimeni n-a dorit să le cheme

Îmbrăcați în frunze ruginii veneau îngerii
Șoptindu-și numele înaintea vântului
Coborând precum zborul către văile plângerii
Înainte și dincolo de liniștea pământului

Suspinând se porniseră parcă preasfinții
Să înduplece inima Domnului, sfântului,
Rugăciune de taină ce-au știut-o părinții
Și-au adus-o spre noi pe aripile cântului

"Iartă Doamne furtuna ce-i pornită prin lume
Și întoarce-ți iubirea pentru neamul căzut..."
Implorau sfinți și îngerii, unii fără de nume
"Iartă-i Doamne pe oameni că nu știu ce-au făcut..."

Tăcuse tot cerul între porțile-nchise
Nicio urmă de plânset n-a mai fost auzită
Nevăzut, neștiut, Dumnezeu ostenise
Și plecase a toamnă peste lumea cernită

Mihai VINTILĂ

Artele plastice la Brăila o istorie modernă și postmodernă

Elisabeta Volcu, *Artele plastice la Brăila în epoca modernă și postmodernă*, Brăila, editura Proilavia, 2018, 272 pagini

Istoria artelor plastice la Brăila este împletită cu istoria orașului. Brăila a fost mereu un punct unde s-au produs lucrări de bună calitate dar și s-au vândut și cumpărat. Acest aspect mercantil al orașului a încurajat producția locală, schimbul național și internațional dar și apariția și întreținerea unor evenimente care au devenit între timp puncte de sprijin al artei în România.

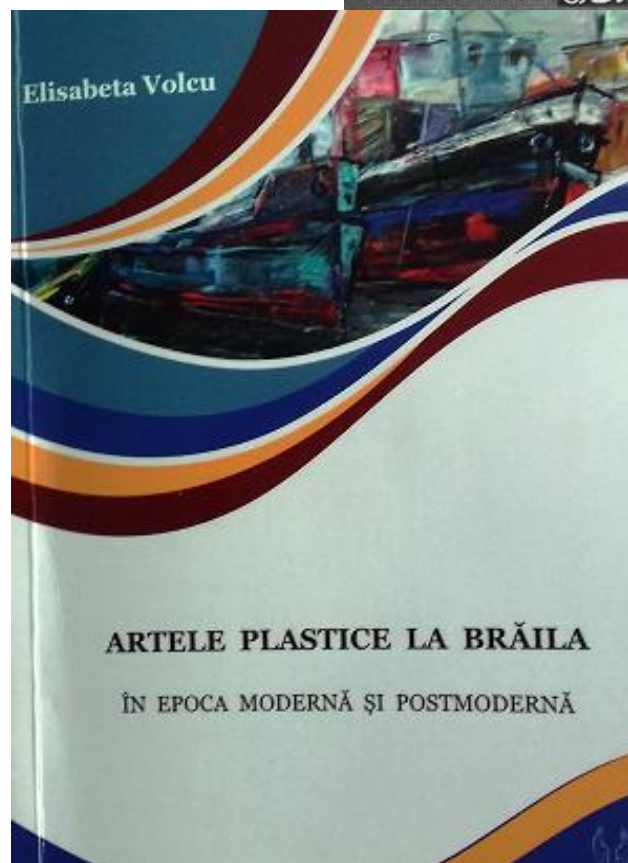
Elisabeta Volcu a simțit o lipsă în ceea ce privește informarea despre istoria artelor plastice la Brăila și și-a asumat greul rol de a umple această lipsă. Volumul *Artele plastice la Brăila în epoca modernă și postmodernă* apărut la editura Proilavia va deveni un reper care va fi folosit drept bază bibliografică de toți cei care vor studia arta sau istoria orașului Brăila.

Structurat în două mari capitole cartea acoperă perioada cuprinsă între secolele XIX-lea și XXI-lea. Primul capitol se ocupă de apariția și evoluția conceptului de muzeu în secolul XIX-lea și al XX-lea. Autoarea face o trecere prin istoria muzeului public, muzeului școlar, muzeului promoțional și muzeului de salon. Avem o prezentare a conceptului *orașul cu statui* și despre piața artelor plastice cu structurile formative, conferințele și expozițiile epocilor. Este amintită și pinacoteca publică – Muzeul de Artă a Brăilei.

Capitolul al II-lea mult mai complet și complex vine cu informații ale secolului XX-lea și XXI-lea, mai accesibile ca documentare. Este prezentată etapa Muzeului de Artă cu resursele umane, patrimoniul, sediile și organizarea sa. Un loc important îl are prezentarea colecțiilor. Universitatea Populară este și ea amintită. Școala Populară de Arte Brăila are locul pe care îl merită în această istorie. Problematika Muzeului Brăilei este atinsă atât prin cea a Muzeului *Hristo Botev* cât și prin cea a Muzeului *de Artă* pe care acesta le-a înghițit și marginalizat în dauna secțiunii istorice.

Un loc important l-a constituit învățământul de artă la Brăila. Sunt amintite aici *Secția de Arte Plastice din cadrul Școlii Generale* dar și Liceul de Arte *Hariclea Darclee*. Nu este uitată nici activitatea desfășurată în cadrul organizat de Lyra.

Pe lângă problema instituțională autoarea face și o incursiune în universul artiștilor. Sunt amintite constituirea UAP Brăila, istoria și mai ales oamenii care au fost în centrul acestei organizații. Nu este uitată nici alternativa reprezentată de *Grupul celor 10*.

Orașul conține multe lucrări de mare valoare. O inventariere a artei publice este oricând bine venită mai ales când informația oferită este de mare acuritate. Brăila are prin faleză sa un punct de concentrare artistică unică în România. Autoarea face istoria acestui punct, a lucrărilor și artiștilor. O informație utilă pentru toți cei care își poartă pașii prin acest vestit loc de promenadă.

Volumul de față conține și informații de culoare locală. Astfel de exemplu expoziția de pictură din preajma Crăciunului anului 1939 este vizitată de 12000 de brăileni iar plata unui abonament pentru un curs de pictură la Palatul Lyra era de 3000 de lei în perioada interbelică sumă astronomică dar totuși s-au găsit șapte persoane să o plătească!

Artele plastice la Brăila în epoca modernă și postmodernă nu este numai o monografie a Muzeului de Artă Brăila și *prima sinteză istoriografică privind evoluția și impactul artelor plastice în municipiul nostru* cum afirmă pe coperta a IV-a doamna Marina Ioanid ci este o privire asupra unei lumi. Pentru cei neimplicați în artă receptarea fenomenului este superficială dar cu ajutorul acestui volum intrăm într-un univers magic, plin de creativitate, de orgolii și de frumos.

Elisabeta Volcu a scris acest volum cu sufletul și acest lucru răzbate din fiecare pagină.

Mónica TÓTH

iubirea ta

iubirea ta dulce caldă
 bună frumoasă
 moale și parfumată
 îmi alintă suferința
 datorită ție
 zilele mele grele se albesc
 gândurile pozitive ca unghiile cresc
 existența ta deschide ușa paradisiului

îmi faci noduri în gât

este o zi tăcută sub cerul albastru
 iubite
 mi-e dor de tine
 nu vreau decât să te am aproape
 într-o lume oarbă de invidie
 îmi e greu fără tine
 îmi faci noduri în gât
 mi-e frig
 mi-e sete
 de iubirea ta
 vreau mirosul părului tău
 drept răsplată
 pentru atâta suferință
 e ceasul târziu și sufletul gol
 singură stau și te aștept
 să pornim pe câmp după flori
 lipsa ta mă doare
 pielea mea încinge
 te aștept cu speranța în inimă
 este o zi tăcută
 în luna aprilie

sunt tristă

tot ce îmi mai doresc
 este să te privesc
 să mă înec în ochii tăi
 tu nu ești lângă mine
 sunt tristă
 plânge cerul de durere

Eu te cunosc

pentru tine Vasile

Cine ești?
 Eu te cunosc
 tu ești zâmbet
 tu ești izvorul minunii
 tu ești armonie
 tu ești un curcubeu
 tu ești o rază de speranță
 tu ești un dulce gând
 tu ești o floare de-nu-mă-uita

Cine sunt eu?
 Eu sunt poetul
 tu ești muza

fără tine iubite

pentru tine Gheorghe

în grădină masă albă plină de sânge
 peisaj trist și singuratic
 sufrageria plină de mucegai
 niciodată nu e primăvară în sufletul meu
 cade suferința ca perlele din pom
 fără tine iubite
 trupul meu e flămând mereu

prin venele mele

lui Gheorghe

m-ai rănit
 m-ai rănit
 prin venele mele
 și ochii mei căprui
 nu curge sânge
 ori lacrimi mari
 ci poeziile
 pe care le-am scris
 pentru tine

dragostea verii

fluturi albi în aer
 cad pulberi
 dulci polenuri
 dragostea verii
 mângâie fața mea frumoasă

fără titlu

cerul bolnav
 numai umbra lunii veghează
 mirosul de primăvară

iubirea mea

ești prima rază de lumină
 ce luminează viața mea,
 după o lungă iarnă
 ce a-înghețat inima mea
 iubirea mea
 o primăvară frumoasă,
 cu bucurie și speranță
 îți doresc

am ales..

am ales singurătatea
 sunt dependentă de mine
 să aflu cine sunt
 am aflat..
 sunt o floare de nu-mă-uita.

Leonte SEBASTIAN

LA MASA DE PAȘTE...

Pregătirile au început încă de dimineață. Anișoara făcea ultimele aranjamente pentru masa de Paște căci după-amiază veneau copiii de la București și rudele. Mărin era plecat cu alte treburi, să mai vadă cu mașina că se stricase urât de data asta. Papucul gri-argintiu nu mai pornea nici împins de zece inși. Și se gândi Mărin să nu stea degeaba că, dacă vin neamurile și-ntreabă de mașină, ce să spună? Așa că altă soluție n-a avut. Coborâse de trei ore deja să vadă care mai este treaba, în timp ce Anișoara nu-și mai găsea capu' de treburi. Întinse masa, scoase drobul de miel din cuptor, așeză tacâmurile cu grijă și precizie. Un moment de răgaz și o luă de la capăt: scoase oala cu smântână, aduse tava cu sarmale și cozonacii. De pască, ouă, dulciuri și altele nici nu mai menționăm având în vedere ce buget a trebuit Mărin să aibă acum, că vin neamurile o dată la zece ani să împartă moștenirea ce le-o lăsase nea Grigore, unchiul lui Mărin.

Pe lângă asta, mai vin și Cezar cu Irina la masă și aduc și pe nepoții lui Mărin. Cât a mai iubit omul ăsta la viața lui copii și nepoții doar ca să îi vadă peste doi-trei ani că pleacă și ăștia pe la liceu, pe la facultate...

„Unde o mai fi și Mărin ăsta? Când ai nevoie de el fuge ca dracu de tămăie, iar când e vorba de stat la masa de Paște e primul în capul mesei”, își spune Anișoara în gând. Repede scoate drobu, bagă sarmalele la încălzit, deschide sticla de vin roșu de butuc și se așează pe fotoliu să își mai tragă nițel duhul că simțea că se duce la cele veșnice.

Ceasul cu pendul arăta ora 13:30 iar la 14:10 vin neamurile. Anișoara nu mai putea de atâta treabă ce avea de făcut prin casă, iară lui Mărin îi ardea de plimbări.

Deodată, fără să se anunțe Mărin intră în casă plin totul de rânjet la nevastă-sa. Pune șapca de camionagiu în cuier, leapădă paltonu', descaltă pantofii și stă la șagă cu nevastă-sa:

-Anișoară, să scot și eu scaunele alea mai de, că doar o dată vin musafirii și pe la casa noastră bătrânească. D-alei câte ai pregătit !

Anișoara încuviință. Acum, fiecare avea câte o treabă. Era ora 14:00 și ceasul sună o lungă bătaie, iar cei doi, grăbiți ca vai de ei, pregăteau cele de pe urmă. Mărin aruncă pe el în grabă un pulover făcut de soacră-sa încă de când trăia, Dumnezeu s-o ierte.

Se auzi bătând la ușă. Mărin, ce se menținea ca la 30 de ani, ieși în întâmpinare cu rânjetul lui inconfundabil. Nepotul Sorin intră cu un buchet de flori pentru Anișoara care era frustrată și nu își mai găsea locul dintr-un capăt în altul. Apoi Cezar și Irina își pupară părinții și socrii și o porniră spre sufragerie unde masa era întinsă cât pentru 12 persoane. Ding - dong! se auzi dinspre ușă. Era nimeni altul decât finul Eugen cu nevastă-sa, iar în spatele lor, trei copchii ce se prindeau cu îndărăjire de fusta maică-sii. Da' ce să vezi?! Din urmă, cu greu veneau bunicu Mitică și bunica Emilia, plini de anii grei prin care trecuseră. Bunicu Mitică, la o vârstă destul de înaintată, 86 de ani că te plectisești numărându-i, era veteran de război și se mândrea cu asta mai ceva decât cu un ceas vechi și ruginit moștenit de la bunicu lui Mitică, care și ăla fusese pe vremuri gardă la palat. Bunica Emilia intră veselă își pupă nepoții și salută pe fie-su, Mărin.

- Ne bucurăm că ați putut veni să stați cu noi tocmai acum, în prima zi de Paște. Nu e potrivit să vorbim și de decesul lui Nea Grigore, dar asta e!

Un Dumnezeu să-l ierte! melancolic se auzi de la mătușa Veta venită cu unchiul Sandu de la Brăila.

-Ai, mă, nevastă, mai stai de ocară mult? Nu vezi că oameni au venit aici să se simtă bine, să petreacă cu familia? Ce-i mai deranjezi tu cu nea Grigore?! Toată viața n-a făcut nimic, iar acum îl pomenim mai ceva decât pe sfinți. Haideti, serviți cu toții din bucate că mai avem, spuse Mărin.

Finul Eugen scoase sticla de 2 litri de vin alb de la podgoria de lângă Galați, unde stau ei. Copii așteptau mai ales prăjiturile să guste din ele, ca să poată să meargă să se joace plini.

- Da mai luați, vă rog, că e destul ! Îngâna Anișoara.

- Ai mamaie, dai un cioc, spuse bunicu Mitică ștregărește Emiliei.

- Ei, da' cum să nu! Doar trebuie să ne menținem sănătoși. Hai Veta, dă și tu cu nen'tu! Hristos a Înviat, Mitică !

-Adevărat a-nviat! Haide, nenicule, deschide și tu televizorul ăla de colea, că doar e Paștele, n-am venit la priveghi!

Scoate Mărin telecomanda, aprinde televizorul. Finul Eugen se tot uită la cozonacii calzi încă.

- Dar luați, nu vă sfiți ! Că doar am făcut vreo două tăvi întregi! Mărin le-o dus și la sfințit de Paște. Luați, gustați!

- Să-mi dai și mie rețeta, spuse Veta.

Atmosfera se încingea. Copiii pleaseră la joacă, bunicii ciocneau ouă, finul Eugen mânca sarma după sarma, iar Veta cerea rețete. Sandu puse muzică de petrecere și vorbea cu Mărin:

- Și Mărine, ce-ți mai face papucul? Mai pornește sau l-ai dus deja la fiare vechi?

- Ehe, încă mă mai slujesc de el. Nu știu ce Dumnezeu are acumă că nu mai vrea să pornească deloc. După Paște îl duc la Service Auto.

- Eu ți-am zis de mult să-l dai și să îți iei ceva mai decent! Un matiz, un renault, ceva, dacă tot vrei chilipiruri... Dar oricum tu ce crezi, te mai ține mult?

Toți se distrau. Tușa Veta lăuda mâncarea iar bunicii scoteau din pungă tot felul de dulciuri: pișcoturi la cuptor de țară, niște drob din miel, o pască cu stafide și nucă, și multe alte bunătăți pe care, după o oală de sarmale, un cozonac și jumătate de drob de miel, numai cu gândul le puteai atinge.

- Mai ușor Mitică, că iară ți se urcă tensiunea! Mai ușor cu sarmalele și ouăle că iară ajungem la urgențe! spuse bunica Emilia care îl compătimizea toată viața pe bunicu Mitică.

- Lasă-l, că e bine, n-are nimica! Să plece sătul de la noi, că așa e de Paște, cu familia, cu neamurile...

Petrecerea se încheie, iar fiecare plecă de la masă în ritmul său. Doar unchiul Sandu mai rămase la vorbă. Când Anișoara deja se apuca de strâns toată masa, Sandu se apropie de Mărin și-i zice la ureche, într-un mod cât mai discret:

-Vezi ce faci cu Papucu' că nu cred că îl mai ai până la Izvorul Tămăduirii!

Victor MAROLA

În dialog cu George FILIP – un poet al exilului

Victor Marola: Vă salut de foarte departe, venerabile poet George Filip. Sunt bucuros să vă cunosc în acest an, când împliniți 79 de primăveri.

George Filip: Bucuria este reciprocă, domnule profesor, dar aș prefera să-mi adresați acest frumos salut și peste 22 de ani, adică la onorabila vârstă de 101 ani, pe care am promis să o ating.

V.M.: Pentru cititorii din orașele port și nu numai, care nu vă cunosc, m-aș bucura să vă prezentați dumneavoastră.

G.F.: Ușoară... grea modalitate îmi sugerați. Sincer spus, nu-mi este lesne. Încep prin a preciza că după mama Floarea mă trag din seminția lui Goga, iar după taica Pandele, fostul jandarm, vin din speța oltenilor participanți la Proclamația de la Islaz. În tinerețe, părinții mei, săraci lipiți fiind, au emigrat în Dobrogea, la Tuzla, pe malul Mării Negre. Sunt al cincelea groștei din cei șase băieți ai sfinților mei părinți. Copilăria mi-am petrecut-o prin praful de pușcă și toate belelele celui de al doilea măcel mondial. De la soldățeii lui Hitler am învățat câteva cuvinte, să ronțai ciocolată și să cânt la muzicuță. De la năstrușnicii soldați ruși am învățat să-njur, să fumez mahorcă și să mă scarpin de păduchi. Mi-au rămas în memorie luptele aviatice aeriene. Câte un avion, ba rusesc, ba german, cădea în mare... Când se prăbușeau, în flăcări, pe izlazul satului, dădeam fuga să le stingem, iar Baruță, mincinosul satului, îi târa cu grebla, afară din carlingă, pe piloții carbonizați sau doar grav răniți.

Eu am fost un copil rahitic. Babele din sat - și nu numai...ziceau despre mine c-aș fi „tra-la-la și strigoi.” Fiindcă alergam noaptea pe ulițele satului și le surprindeam adesea pe-ale vădane, făcând dragoste prin șurile de paie, cu ibovnicii lor. Taica Pandele era persecutat de comuniști fiindcă a fost jandarm. Era un dușman de clasă. Dar și eu eram dușmanul poporului. Doream să vină americanii și să arunce o bombă pe căminul cultural când era tixit de comuniști! Asta s-a aflat și am fost pus pe lista neagră. În rest...am fost țaran, hamal, fotograf și mai flăcăiandru: seralist, boxer, parașutist, sigisbeu etc...

V.M.: Când v-ați simțit răpit în orizontul însoțit al literelor (poeziei)?

G.F.: Eu n-am învățat niciodată să scriu, să citesc, să merg pe bicicletă, să dansez, să trag cu pușca etc. Toate acestea le-am avut din dotarea divină. Pe la 4-5 anișori scriam poeziile pentru flăcăii satului, cu care-și momeau domnișoarele ce abea se-mplineau. Apoi am tăbărât să scriu poezii stil Lazăr de la Rusca, adică mă doream un haiduc mare care lua de la bogați și dădea la sărăcani. Taica Pandele mi-a dibuit caietul și l-a pus pe foc. Floare, i-a zis mamei, ăsta e comunist! Să-l dăm la câini. Dar nu m-au dat. Deci, am scris de când mă știu. Am început să public în jurnale târzior. Comuniștii erau deștepți: vroiau să

Poetul George Filip

mă atragă în gașca lor, aveau nevoie de creierătura mea, dar cu băiatul jandarmului nu le ținea figura. Deci...hârjonită devenire m-a păscut!

V.M.: Ce genuri literare ați abordat în activitatea scriitoricească?

G.F.: La 24 de ani eram un fel de directorăș pe la Casa de cultură din Mangalia. Atunci am intrat bine în publicistică. De aceea șmecherii m-au ademenit cu încă o șansă: m-au făcut redactor la ziarul Marinei Militare - flota patriei. De acolo am spart gheața spre ziarele și revistele centrale.

Mie condeii îmi sfârâia printre degete. Am abordat toate genurile gazetărești: versuri, reportaje, mai ales foiletoane. Sincer să fiu, partidul plătea foarte bine scriitura favorabilă. Dar cu adevărata poezie...n-am reușit să ies pe piață!

V.M.: Nominalizați persoanele care v-au marcat prin greutatea lor intelectuală?

G.F.: Stimate domn, eu n-am avut mentori sau modele. N-am pacticat cu flaiflușterii literaturii și n-am dus plocoane servitorilor poeziei de prin redacții. Foarte tânăr am ajuns să-l cunosc, acasă la el, pe TUDOR ARGHEZI. I-am dus o revistă cu o poezioară de-a mea și i-am citit altele, în manuscris. Olteanul poet mi-a pus palma pe cap și mi-a zis: „Ghiorghită... ești poet”. Ai grijă că ăștia vor să te omoare... Mai târziu, când am evadat spre Capitală, am ciocnit paharele cu vodcă doar cu flăcăi ca lumea: Pucă, Păcă, Fănuș, Micu, Rusalin etc. Și într-o bună zi am ajuns în cabinetul lui ZAHARIA STANCU. Și el, tot așa: „Filipe, ești poet. Dar să știi că greul de-acum încolo începe...”

Ambii mei nași literari au avut dreptate. Prima carte am publicat-o greu și târziu, abia după ce-am făcut niște pușcărie...

V.M.: Din generația dumneavoastră (ca elev, student) cu câți mai păstrați legătura?

G.F.: Din clasele elementare îl mai țin în memorie doar pe „Neluțu Spartanu”, acum general în rezervă. Din lungul Liceu seral, pe Ilie Bărănescu, rival pe ringul de box, fost director și... gălățean. Despre mândruțele ce mi-au trecut prin suflet și prin flăcăirile poeziei nu amintesc, n-au loc în concentratul nostru interviu.

V.M.: Cum erau profesorii pe vremea aceea?

G.F.: Mulți erau minunați. Dar printre ei erau și secături, parveniți, de-ai comuniștilor. Cei buni

(continuare în pag. 25)

erau și ei persecutați de cârmuire, dar era nevoie de ei în învățământ, să ne învețe carte. La Liceul „Dimitrie Cantemir”, din București, l-am avut profesor pe Gheorghe Obreja, fostul elev al lui Einstein. Aud?!?

V.M.: Observ că aveți spuma mării în plete. Vă inspiră muzica mării în amurg?

G.F.: Dar de ce numai în amurg? Mereu și total. Uitasem să spun. Eu nu am învățat niciodată să înot. Ce...peștii învață să înoate? De mic m-a azvârlit frate-meu Vasile în mare și eu am înotat. Ca un batracian. Am simțit că marea este mama mea. De multe ori m-am îneecat, dar nu de tot. Iubesc marea până la extaz și i-am dedicat multe poeme. Printre altele mă consider poetul mării și-o numesc Marea mea cea Neagră. Cunoașteți un alt poet al mării?!

V.M.: În țara de adopție, ce persoane v-au impresionat?

G.F.: Stimabile, înainte de a mă stabili la Montreal copitele mele au lăsat amprente prin Austria, Germania, Franța... În această imensă Canadă, mamă de adopție, eu sunt doar o părticică neglijabilă, nu mă remarc și n-am remarcat pe nimeni în mod deosebit. Pe aici nu se poartă laurii mincinoși, ca pe la noi. Aici... *To be or not to be!* Ca poeți, i-am îndrăgît pe răposaii Neligan și Gaston Miron. De fapt nici nu sunt prea mulți.

V.M.: Ce schimbări pozitive vedeți la persoanele din țara de origine în ultimii 28 de ani?

G.F.: Nici-o schimbare radicală. Îi detest însă pe intelectualii cocliți și statici, care nu pun umărul la desțelinirea actualei atmosfere politice din Țară. Ca Pleșu, Liiceanu și mulți alții. Tăcerea lor este bine remunerată de tartinii neo-comuniști. Despre cei tineri...ce să zic? Ei habar n-au ce a fost comunismul, nu știu nimic despre revoluția furată din '89, au aflat câte ceva la televizor și pentru ei BINE înseamnă papa...sex...dans și fuga de acasă!

V.M.: Care sunt valorile absolut indispensabile în viața unui tânăr în formarea sa?

G.F.: Pe tinerii de pretutindeni eu îi aghezmuiesc cu o zicere personală: băieți și fete, fiți prudenți, tinerețea nu este o calitate - ci doar un anotimp. Și toți mă înțeleg. Dacă nu-ți pui temelie solidă la citadela viitorului tău...totul este abacadabra. Cum să vă spun: recomand instrucție, perseverență, elan și multă răbdare. Mai biblic zis: mă,... *Dumnezeu vă dă, dar nu vă bagă în traistă.*

V.M.: Să presupunem că ați fi numit ministru al educației. Ce îndemnuri ați oferi tinerilor profesori?

G.F.: Le-aș recomanda să-și uite vârsta, să fie sobri, eleganți și foarte exigenți, să dezvolte spiritul de competitivitate și, în timpul liber, să le fie elevilor frați, părinți, camarazi.

V.M.: Ce cărți le recomandați adolescenților și studenților să lectureze ?

G.F.: Să înceapă cu Creangă, să-i citească sistematic și *in crescendo* pe toți marii clasici ai lumii. Să nu uite niciodată că o carte bună îți aduce sub priviri o lume întregă. Firește (sic!) când se destind să citească multă poezie lirică, din Poe, Esenin, Villon, Eminescu și... George Filip.

V.M.: Care sunt deosebirile dintre educație și instrucție?

G.F.: Educat poți fi dacă știi toate capitalele lumii, ai bocancii lustruiți, cunoști istorie, saluți lumea pe stradă,

cunoști mersul politicii naționale și internaționale, nu spargi semințe ascultând Bethoven, cunoști marii filozofi ai omenirii, iubești animalele și nu-ți bați nevasta și copiii.

Instrucția este, după mine, o chestiune de mercenariat. Să știi să tragi cu tunul, să-ți faci nodul la cravată, să faci echilibristică la circ, să nu întreb De ce, Cine, Când?...să faci armată, să fii ordonat ca un sergent oltean, să ascuți ordinele, să fii în societate...un prost!

V.M.: Menționați ultimele 10 cărți publicate, vă rog frumos.

G.F.: Dacă este vorba să mă laud, îmi veni-ră la mână unsprezece: *Axiome, Axiomes, Les Poemes qui dansent, Dancing Poemes, Șamanul, Din Pontus Euxin, Dragă Maria, Zeii tuzieni, Statuia pubertății, Marea Mariei, și Centenarului din acest an 2018 i-am dedicat volumul de versuri Eterna...*

V.M.: Ce zone din România ați recomanda tinerilor canadieni să viziteze / cunoască într-un an de ședere în spațiul nord-dunărean?

G.F.: După ce au trecut pe la Gura Portiței, să continue, de la Tulcea, prin paradisul Deltei, să poposească o noapte la Maliuc, apoi să plutească până la Mila 23, unde să mănânce o ciorbă pescărească, să bea vodcă și să cânte lângă foc cu lipo-venii și respectivele corpolente lipovence. La Brăila să-l caute la origini pe Panait Istrati, pe Fănuș Neagu și pe răposatul poet-cizmar Constantin Știrbu.

Să danseze la Restaurantul Dunărea și să afle cât este ceasul privind ornicul într-un picior din parcul în semicerc din față. Să cânte, dacă pot, din frunzele salcânilor japonezi care împodobesc orașul Kiralinei și să-l întrebe de una-alta pe înțeleptul profesor pensionar Ghe. Calotă.

Iar Galați-ul...să calce orașul la milimetru pătrat, să se minuneze pe malul fluviului ascultând valsul Valurile Dunării al plutonierului giurgiuvean I. Ivanovici. Ar fi bine să-l salute pe poetul Grigore Mărășanu, cel care la eliberarea mea din pușcărie m-a întâmpinat cu o sticlă de vodcă și o pereche de pantofi. Pe strada Partizanilor s-o caute și s-o întreb pe fosta mea logodnică Elena, de ce m-a trădat și nu m-a urmat în Canada? Și, dacă printre vizitatori s-o afla și vreun reporter, să întrebe cine și de ce au ucis Combinatul Siderurgic?!

V.M.: V-au trecut prin fața ochilor și cărți din categoria „literaturii de sertar”. Ce le-ați sugerat celor care au posibilități financiare, îndrăgesc literatura și doresc să publice?

(continuare în pag. 32)

Constantin BEJENARU

BALADA POETULUI STELAR*(prietenului vechi Paul Sârbu ot Letea)*

Poetul stelar trebuie să fie
 Scriitor răbdător,
 Și să se umfle de mândrie,
 Să nu caute folosul său,
 Să nu se gândească la rău;
 Poetul stelar în așa fel
 Trebuie să scrie,
 Încât să devină
 Cea mai de neînlocuit
 Dintre ființele care
 Trăiesc pe pământ.
 Amin (Așa să fie!)

VEDENIE ESTIVALĂ

Într-o noapte de vară
 În timp ce mă rugam
 Absorbit cu totul în Dumnezeu,
 mi-a apărut Iisus Hristos
 Răstignit pe cruce.
 Văzându-L,
 Am simțit că mi se topește
 Inima întru divină iubire.
 De atunci vedenia
 Pătimirii Lui
 Mi s-a imprimat atât de viu
 În fibrele trupului și sufletului,
 Încât când îmi vine în minte
 Răstignirea Lui,
 Îl aud îndemnându-mă:
 -„Dacă vrei să vii după Mine,
 la-ți crucea și urmează-mă
 Întru sine!”

LACRIMI DE LIGHIOANĂ CUANTICĂ

Doar când am citit scrisorile fierbinți
 Semnate Mariana Alcoforado,
 Am înțeles de ce călugărița
 Își devoră partenerul.
 *
 Magica formulă stănesciană
 De-a râsu-plânsu
 Este dătătoare de fiori carnivori
 Pe menhirele „lighioanei cu două spinări”!

Noapte călărită de Octavian Augustus
 Fumegând ca o locomotivă cu aburi
 În pepeni scobiți și scopiți
 De gemete dăbulene –
 Of, Mihaela, Dragostea mea! Ahaaaa...

Cu Ovidius Publius Naso (năsosul)
 Toată noaptea prin copaci
 După ouă de prepeliță-peniță,
 Constat că... n-am mai supt raci
 De două mii de ani!...

*
 Pour la sonne bouche
 Cu o „gură de ploșnițe”
 Fac amoro-terapie de șoc.

De foșnetul larg și lasciv
 Al frunzei de viță
 Voi adormi împreunându-mă
 Cu Afrodita-ntr-un vis nemărginit.

*
 Sintagma „un țăran avea o iapă
 Și căra cu ea la ceapă”
 Spusă la răsărit și apus
 Cu nesfârșită evlavie,
 Ne poate scăpa, la o adică,
 De... SIDA!

*
 Ca să scăpăm de insomnie
 Repetați de câte ori vreți,
 Înainte de culcare și
 După sculare:
 „Atenție la homo
 Căci...homini Lupeasca Rex!

*
 O muiere cu picioare
 Dubios-grațios de înalte
 Mă trece strada ca pe un orb.
 Șoaptele ei îmi prăjesc inima
 Sub noaptea de august
 Toridă și grea ca un pântec
 De bivoliță satanică.

*
 Atenție doamnelor:
 „Mădularu-i obosit
 Cuantic cât l-am folosit
 Dar am gură de tenor,
 Mâini acide de maseur
 Și limbă de constrictor –
 Bucurați-vă de-Amor!”

STĂNESCIANĂ*(prietenilor mei)*

Un prieten este
 Mai vital decât un înger”,
 Spuneai tu, cel care
 Ai reușit prin poezie
 Să desparți deșertăciunea
 De deșertăciune.
 De la tine-am învățat
 Bătrâne,
 Că viața noastră este făcută
 Din viețile celor din jur-împrejur;
 Că numai moartea este personală;
 Că Necuvintele
 Înseamnă Nemoarte – restul e tăcere
 În vecii vecilor,
 Amin

Cristina Gabriela COVALIU

CEI PATRU PRIETENI

Într-un sătuc de la capătul pământului, uitat parcă de lume, trăiau cândva demult o fetiță și un băiat, foarte deștept și cumiți, pe nume Liviu și Măriuca. Ei erau primii la învățătură, iubiți deopotrivă de colegi și de profesori, știindu-i toată lumea ca pe doi copii de ispravă ce nu se dădeau în lături de a ajuta pe toată lumea la necaz.

Într-o zi, cei doi ajunseră acasă de la școală și, după ce își făcură temele, ieșiră în gradina mare a bunicii, ce era plină de flori, în timp ce vântul călduț de primăvară le adia prin pletele bălaie, șoptindu-le ușurel:

- Dragi copii, a venit primăvara!

Măriuca, o fetiță blondă cu ochi albaștri ca două mărgele, îl trase de mână pe Liviu, prietenul ei de o viață, îndemnându-l să meargă prin fâneața din spatele casei bunicilor, să admire natura. Liviu era un băiat brunet cu ochi verzi și era ca un frate pentru Măriuca, fiind nedezlipiți încă de când erau mici.

- Uite, Liviu, de pe câmpia asta mare bunicul adună în fiecare toamnă iarbă, pe care o lasă să se usuze și o dă iarna cailor noștri și vacuțelor din grajd. Privește ce frumoasă este, ce verde și ce flori frumoase cresc aici, în acest anotimp minunat!

- Privește și greierele, a revenit la viață, auzi cântecul lui, precum și al păsărilor călătoare ce au început să vină la noi în țară din zonele calde, spuse acesta.

- Gândește-te ce ar fi dacă aceste minunate patru anotimpuri ar lipsi cu desăvârșire din țara noastră, ce îngrozitor ar fi! Noi suntem fericiți că le avem și că putem vedea cum natura își schimbă forma și înfățișarea din trei în trei luni. Primăvara, cea mai frumoasă și mai dăătoare de viață, este anotimpul în care toate frunzele copacilor reapar și aceștia înmuguresc, zumzăitul albinelor începe să se audă pretutindeni, iar animalele ies din vizuinile lor după o lungă hibernare, făcându-și timid apariția prin pădurea deasă de la marginea satului nostru. Florile ne gâdilă nasul cu miremele lor plăcute și ne încântă privirea cu culorile desăvârșite pe care le au: albul ghiocelului, albastrul și rozul zambilelor, galbenul narciselor și roșul lalelelor.

- Așa este, răspuse Liviu. Apoi vine vara, plină de căldură și de veselie copiilor ce intră în vacanță, iar razele jucăușe ale soarelui ne bronzează frumos pielea. Toate animalele se simt fericite și împlinite fiindcă nu trebuie încă să își facă griji pentru iarnă și pentru hrana pe care nu o vor găsi atunci. Totul este plin de flori, roșul trandafirilor pe care îi are bunica în curte și galbenul florii-soarelui, asemeni părului tău bălai, Măriuca.

- Gândește-te ce nefericiți sunt cei care trăiesc la

Polul Nord și au numai zăpadă veșnică, gheață și frig, spuse fetița. Acolo temperaturile pot ajunge chiar la -50 grade Celsius, iar copiii eschimoși nu văd niciodată primăvara și vara, neștiind cât este de plăcut să faci plajă pe malul râului de aici, de lângă casa bunicii.

- Mai gândește-te, Măriuca, ce groaznic trebuie să le fie și beduinilor din Sahara numai în nisipurile dogoritoare, la temperaturi de plus 50 de grade Celsius, când soarele îți arde pielea, iar nisipul fierbinte îți frige tălpile. De aceea ei sunt îmbrăcați mereu cu haine albe lungi, cu capul acoperit și încălțați, chiar dacă merg prin deșert.

- Nu mi-ar plăcea deloc să trăiesc într-un ținut unde nu există cele patru anotimpuri, ca aici, la noi în țară, concluzionă Măriuca. Și apoi toamna cea frumoasă, plină de roade bogate, struguri, gutui și prune, precum și minunatele crizanteme. Este anotimpul când pomii își schimbă culorile din verde într-un arămiu frumos, școlile reîncep și copiii sunt fericiți să se revadă unii pe alții. Bunica începe să facă din fructele adunate dulcețuri și magiun, iar bunicul să cosească fâneața pentru iarnă.

- Și animalele pădurii se pregătesc pentru iarnă, adunând roade toată vara și toamna, să aibă ce să mănânce puii lor. Însă și iarna are farmecul ei, spuse Liviu încântat, gândindu-se că este anotimpul lui preferat, pentru că Moș Crăciun sosește cu daruri multe, iar bradul frumos împodobit cu luminițe colorate îi alină copilăria.

- Da, da, răspuse Măriuca, este adevărat ce spui, și mie îmi place mult iarna, când ieșim amândoi cu săniuța și zburăm din vârful dealului până jos în vale lângă râul înghețat. Iar tu îmi faci oameni mari de zăpadă pe care vin să îi admire toți copiii din sat, punându-le un nas de morcov, ochi de cărbune, mătură și fulăraș.

Stând de vorbă, cei doi copii priviră cu uimire cum pe lângă ei trecu în grabă un iepuraș pufos, țopăind din piciorușele lungi, urmat de doi pui, născuți de curând.

- În pădurea din apropierea satului nostru, eu și bunicul meu am descoperit un căprior și o căprioara ce nu se mai văzuseră de mult timp prin părțile noastre pentru că vânătorii le goneau cu câinii și le împușcau, iar ele fugiseră cu mai mult timp în urmă, mutându-se în alte păduri mai îndepărtate, unde aveau un trai mai liniștit decât aici.

Cei doi copii se sfătuiră și se hotărâră să facă tot posibilul pentru a găsi capcanele braconierilor și a le strica, pentru ca aceștia să nu prindă animalele nevinovate ale pădurii, care fac parte din viața noastră.

- Bunicul meu a pus căpițe de trifoi uscat pentru hrană, precum și bulgări de sare, ciuperci și fructe pentru a putea vedea căprioarele și iarna, când se plimbă nestingherite prin părțile acestea, spuse Liviu.

- Hei, voi, ce faceți acolo? se auziră din depărtare alte glasuri de copii ce, zărindu-i pe cei doi, se grăbiră să ajungă la ei, să stea de vorbă.

Cei doi erau vecinii lor din satul alăturat,

(continuare în pag. 28)

Ciprian și Margareta.

- Indiferent ce faceți voi, vrem și noi să luăm parte, spuse Margareta fericită de întâlnirea cu Liviu și Măriuca.

- Vă primim bucuroși, spuse Liviu. Tocmai ne hotărâsem să distrugem capcanele puse de vânători pentru animalele pădurii, pentru a le lăsa să supraviețuiască aici nestingherite.

Fiind o zi senină de primăvară, cei patru se hotărâră să intre în codrul întunecos și să își pună planul în aplicare, stând cu ochii și pe păsările din pădure, ce începușeră să ciripească, simțind adierea primăverii ce le mângâia ușor penele. Ciprian venise pregătit și cu o mână de semințe pe care le lăsă în pădure, pentru ca păsările să le poată mânca după ce ei pleacă.

Pe lângă ei țâșni deodată o veveriță, ce se urcă degrabă într-un copac, iar copiii tresăriră de spaimă, gândindu-se că putea fi un urs ce se trezise din bârlogul lui după hibernare...

- Vai, ce m-am speriat! spuse cu teamă în glas Ciprian, încercând să își stăpânească tremuratul pentru ca cele două fete să nu izbucnească în râs.

Dar degeaba. Ele deja pufniseră în râs, făcându-l pe băiat să roșească pentru că el povestise demult că este cel mai viteaz din sat, și așa i se dusesse vestea, deși se părea că nu era adevărat...

- Te-ai speriat, viteazule! îl tachinară cei trei. Ce mai erou!

Dar aceștia își dădură seama că veverița era rănită și, neputând să se urce în copac, căzu pe pământ.

- Ce ai pățit, micuțo? Ce ți s-a întâmplat? întrebă Ciprian, luând-o în brațe. Ia te uită, cineva a încercat să o prindă și i-a rupt un picior. Ea șchiopatează și de aceea nu poate să se cațere și să se prindă cu gheruțele de copacul înalt.

- Se pare că scorbura ei este tocmai sus în pom. Uite, puui o așteaptă, observă și Margareta, miloasă din fire.

Nestând pe gânduri, băiatul încercă să îi prindă lăbuța cu batista ce o avea în buzunar, apoi luând-o în palmă o sui chiar el în vârful copacului, redând-o puilor săi.

- Se va înzdrăveni negreșit. Și eu am avut piciorul rupt și știu cum m-a bandajat doctorul. De aceea vă spun că ea este în afara oricărui pericol, spuse acesta fericit. Iar în cel mai scurt timp va zburda din pom în pom ca și până acum.

La un moment dat, umblând prin pădure, copiii rămaseră încremeniți deoarece o tufă de alun începu să se clatine ușor și printre florile albastre, roșii, galbene ce zâmbeau o dată cu soarele coborât încet după copaci, se iviră lângă ei doi ieduți, mărișori, roșcați, cu blănițele pufoase, ce umblau de colo-colo. Erau iezii căprioarei despre care povestiseră înainte. Cei doi nu aveau astâmpăr, erau jucăuși ca toți puui, încercând să se ridice pe piciorușele lor plâpânde și să își ridice căpețelele din iarbă. Dar cei patru constatară cu stupefație că stăteau pe lângă mama lor deoarece aceasta nu putea să își mai miște corpul și rămăsese ținută pe pământ. Margareta observă că în jurul unei copite avea o rană ce sângera, probabil fusese prinsă într-un laț al braconierilor.

- Ia uitați-vă ce avem aici! spuse fata cu lacrimi în ochi. Și căprioara e bolnavă. Se pare că braconierii nu se dau în lături de la nimic, prinzând în capcanele lor toate ființele nevinovate ale pădurii.

Boem@ (110) 4/2018

- Stați așa, am eu o sticlută cu apă și îi voi spăla rana, apoi o voi lega și pe ea, ca să poată merge, să se ferească de urșii sau de lupii ce trăiesc prin împrejurimi, spuse Liviu.

Și băiatul spălă rana căprioarei, urmărind-o apoi de după tufe cum aceasta își luă puui și plecă grăbită, probabil spre ascunzătoarea lor.

Mergând mai departe, din când în când copiii puneau bețe în capcanele pădurarilor pentru ca acestea să se declanșeze și să nu mai prindă labuța vreunui animal și nu numai, având în vedere că prin pădure se mai jucau și alți copii, asemeni lor.

În fiecare dimineață, după orele de la școală, cei patru se întâlneau și mergeau în pădure, făcând mereu fapte bune, salvând astfel foarte multe animale nevinovate de la pieire. Fără ei acestea ar fi rămas cu picioarele prinse în capcane, iar după mai multe zile ar fi murit de foame și de sete din cauza rănilor grave care se puteau infecta.

Încet-încet zilele se scurseră, primăvara trecu iar Liviu, Măriuca, Ciprian și Margareta se treziră în plină vară. Fiind acum în vacanță și fără lecții, cei patru colindau pădurea, bucurându-se de farmecul ei. Fără ea, viața nu ar exista, pădurea oferindu-ne oxigen și absorbind poluarea din mediul înconjurător. De aceea ea trebuie protejată, făcând parte din viața noastră.

În timp ce copiii mergeau liniștiți, în fața lor le apărură mânios un lup enorm, ce le aruncă priviri scânteietoare din ochii săi mari, iar botul său lung scoase un urlet prelung, care îi făcu să încremenească. Neputând să scoată nici un sunet și fără să facă vreo mișcare, ei rămaseră locului, iar pe fruntea lor apărură broboane reci de sudoare, gândindu-se că acum chiar au încurcat-o. Se strânsură toți de mâini, dar spre stupefația lor observară că lupul avea legată de coadă o capcană. Acesta nu intrase cu lăbuța în cursa braconierilor, ci probabil o declanșase cu coada în mod accidental.

Privind fix în ochii celor patru, aceștia își dădură seama că lupul era la ananghie și nu ar fi vrut să le facă nici un rău. Așa că unul dintre ei șopti încetșor:

- Ușor, băiatule, ușor, nu vei păți nimic, îl liniști Liviu.

Și lăsându-se în genunchi, încercă să desprindă capcana cu mâinile, trăgând de ea. Reușind să o desfacă, lupul o zbughi la fugă, uitându-se înapoi, parcă mulțumindu-le celor patru, gândindu-se în sinea lui că nu toți oamenii sunt la fel de răi.

- Ei, vedeți? Nici un lup nu este atât de rău cum se spune în povești! spuse Măriuca. Ei au fost mai demult îmblânziți, fiind rudele îndepărtate ale câinilor de acum ce sunt prietenii și ocrotitorii noștri.

- Dumnezeule! Ce tare m-am speriat! Exclamă din nou Ciprian, ce voia mereu să se dea viteaz, deși toți copiii din sat îl știau că este cel mai fricos, mai fricos chiar decât o fetiță.

Apoi acesta se înroși la față, dându-și seama că s-a dat din nou de gol și că probabil prietenii lui știu toți că el este un mare fricos de când era

(continuare în pag. 29)

mic copil. Trăgându-și coate și strângându-se de mâini, cei trei prieteni ai lui evită să mai rădă pentru a nu-l face pe acesta să se simtă prost. Era de fapt prietenul lor cel mai bun și nu conta că era fricos sau nu.

Uitând de jocurile copilăriei, Ciprian, Măriuca, Liviu și Margareta petrecură împreună toate cele patru anotimpuri și se treziră în plină iarnă, făcând numai fapte vitejești, salvând animalele pe care le iubeau foarte mult, indiferent că acestea erau domestice sau sălbatice și hrănindu-le pe fiecare în parte cu merindele preferate: ghinde pentru veverițe, fân pentru căprioare și semințe pentru vrăbiuțe și păsările rămase la noi în țară. De multe ori aceștia fuseseră și ei răniți din cauza capcanelor ce erau greu de desfăcut, întorcându-se acasă zgâriați și plini de sânge, fiind și ei la rândul lor îngrijiți de părinți.

- Hai afară! îl strigă Ciprian pe Liviu într-o zi rece de iarnă, când din cerul plumburiu cădeau neconținut fulgi albi și scipitori de zăpadă, ca într-un adevărat basm.

- Îmi împodobesc bradul, răspuse acesta. Nu știu dacă am timp să vin, mai ales că i-am promis mamei că o ajut la treburi prin casă.

- Te rog, vino, le-am anunțat și pe Măriuca și Margareta să vină și acestea mi-au promis că ne vom întâlni dincolo de râul ce este acum înghețat, în pădurea noastră dragă ce acum este mai frumoasă ca niciodată.

- Bine, voi veni negreșit, spuse Liviu.

Și acesta, trăgându-și în grabă haina, fularul, căciulița și mănușile, ieși repede din casă după ce își anunță părinții că va merge puțin cu prietenii lui prin pădure, luând cu el și săniuța pentru a se da cu toții pe derdeluș.

- Te rog să nu stai mult, Liviu, spuse mama îngrijorată din pragul ușii. Ar putea începe un viscol, având în vedere norii negrii ce se adună. Nu aș vrea să te pierzi prin pădure, chiar acum, în seara de Ajun.

- Stai liniștită, mămico, îți promit că nu mi se va întâmpla nimic.

Și astfel cei patru porniră cu săniuța din vârful dealului de la ei de acasă, însă aceasta fugi ca nebuna, copiii scăpând controlul, înghesuiți cu toții pe ea. Sania își luă avânt, alunecând în josul dealului, coborând pe râul înghețat și apoi mai jos, tot mai jos, pe lacul în care se vărsa râul. Acesta era înghețat însă, pierzându-și echilibrul din cauza vitezei, copiii căzură pe gheața care începu deodată să trosnească sub ei, dându-le de veste că va crăpa...

- Acum chiar am pățit-o cu toții! strigă Măriuca speriată. Gheața cedează! Ține-te bine, Margareta! Apucă-te de sanie!

Dar gheața cedă și Margareta nu mai apucă să se țină de săniuță deoarece în căzătura mare ce o luaseră cu toții, Liviu se rostogoli peste ea, trăgându-l și pe Ciprian de mână.

- Acum chiar vom muri! strigă Ciprian, speriat ca de obicei.

În timp ce copiii căutau speriați să se țină unii de alții, gheața trosnea și mai tare, dezghețându-se sub picioarele lor ce băteau apa, încercând să înoate. Însă vrăbiuțele din pădure, ce îi urmăriseră încă de la plecare crezând că aceștia le vor aduce din nou semințe, își dădură seama că ei sunt în pericol și prin ciripitul lor asurzitor alarmară iepurașul ce fugi cât îl țineau picioarele,

pentru a-i da de veste căprioarei. Acesta o anunță că prietenii lor care i-au îngrijit și i-au hrănit un an întreg au acum nevoie de ei, altfel se vor îneca:

- Dar cum? sări Rița veverița. Noi, niște ființe atât de micuțe și plăpânde, cum putem ajuta niște copii atât de mari? Și încă scoțându-i din apă! Mie mie frică să intru, spuse aceasta speriată.

- Da, dar îți poți face avânt din pom în pom și din creangă în creangă și te poți duce repede până la lup, pentru a-l anunța că cei patru care i-au scăpat coada din capcana braconierilor au acum nevoie de ajutorul nostru.

Zis și făcut: veverița își luă avânt, zburând parcă din creangă în creangă, cutreierând pomii pe care îi știa de o viață. Ajunsă deasupra vizuinii lupului, aceasta dădu semnalul de alarmă, spunându-i că cei patru copiii ce au fost atât de buni cu ei sunt acum în mare necaz. Lupul nu stătu nici o clipă pe gânduri și cu viteza unui fulger se avântă pe lacul înghețat, apoi le vorbi:

- Țineți-vă de săniuță, dragii mei! Nu vă fie frică! Eu voi trage de frânghia ei și încet-încet vă voi scoate din apă. Nu vă mai mișcați, nu bateți apa cu mâinile și picioarele căci vă veți scufunda mai rău. Apucați doar frânghia săniuței, spuse acesta și târâș-târâș, lăsându-se pe burtă și mergând ghemuit pentru ca gheața să nu cedeze sub picioarele lui, ajunse la săniuță, prinse de sfoară și începu să tragă de ea cu mare putere.

Lupul era șeful unei haite, cel mai mare și mai puternic din pădure, cu o blană lungă și cenușie, iar copiii îl botezaseră viteazul Cenușilă. Apucându-se de sfoară, năzdrăvanii începură să iasă ușor-ușor din apă, mai întâi Ciprian, speriat din cale afară, apoi Margareta și Măriuca, ținându-se de picioarele lui. Însă Liviu căzu spre adâncul lacului, nemaiputând să se agațe de Măriuca, fiind foarte înghețat și obosit. Cei trei fură scoși afară dar începură să țipe speriați văzând că Liviu nu este de găsit nicăieri.

- L-am pierdut pe Liviu! spuse Măriuca.

- Ne-am pierdut prietenul! începu să plângă Margareta. S-a înecat, săracul de el, pentru că ne-a lăsat întâi pe noi să ieșim.

- Stați liniștiți, copii, nu e totul pierdut, răspuse Cenușilă. Voi încerca să bag coada cât mai adânc în lac pentru ca Liviu să o vadă și să se țină de ea. În felul acesta poate reușesc să îl trag afară.

Și lupul, lăsându-se pe marginea apei, ținându-se de gheață doar cu picioarele din față, alunecă cu jumătatea corpului în hăul lacului, mișcându-și coada pentru a-l vedea Liviu. Acesta din urmă, pe jumătate înghețat, încercă să se prindă cu mâna de coada lupului pe care, cu mai mult timp în urmă chiar el i-o vindecase, scoțându-i-o din capcană. Acum acesta era sănătos și era cel care, împreună cu restul animalelor din pădure, deveniseră din salvați, salvatori.

- Hopa sus! spuse Cenușilă către Liviu.

Și cei doi alunecară ușor pe gheață. Dar neavând toți patru loc în săniuță, numai cele două fete, Margareta și Măriuca, se așezară pe ea. Ciprian și Liviu se urcară pe spatele lupului care trăgea de

(continuare în pag. 32)

Lucia PĂTRAȘCU

Buchetul de iubire, de Sibiana Mirela Antoche

Volumul *"Buchetul de iubire"*, semnat de **Sibiana Mirela Antoche**, Editura Lucas, Brăila 2018, cuprinde în paginile sale 70 poezii, asupra cărora se apleacă în *Prefață* scriitorul Trandafir Sîmpetru, care consideră versurile acestea: „un fel de confesiune, poeta arătându-se lumii în toată înfățișarea ei interioară, poate cu mai multă sinceritate decât în limbajul cotidian” (pg. 5).

După celelalte două volume de versuri, „*Viața în doi*” - 2016 și „*Stropi de rouă*” - 2017, publicate la aceeași editură, iată că poeta oferă cititorilor săi un nou buchet de versuri suave, flori delicate, scăldate în lumina solară a iubirii și înmiresmate cu parfumul neasemuit al sentimentelor curate. Volumul are o copertă frumoasă, feminină și caldă, iar în interior este împodobit cu o grafică, semnată de Constantin Antoche, având ca sursă de inspirație operele lui Constantin Brâncuși.

Nu ne miră lirica de factură reflexivă prezentă în evoluția poetei, care se află în starea de grație a unei armonii de familie. Tema principală este iubirea, sentiment ce primește toate nuanțele, toate luminile și umbrele, fără a fi egală, liniară, ori anostă, la fel cum într-un buchet, oricât de bogat ar fi el, florile nu pot fi identice. Important este ca aranjamentul, armonizarea acestui buchet de sentimente să fie făcută în funcție de componenta emoțională individuală, pentru a putea coagula iubirea unei vieți întregi într-o trăire adelfic împodobită, pe care poeta dorește să o transmită cititorului, chiar și atunci când aceasta ar oscila în acceptarea versurilor sale. Uneori poeta încearcă să iasă din sentimentul timpului: „*Fug de ceața timpurie, țes covoare-n trăinicie*” (*Zac în marea mea de liniști*, pg.78), navigând astfel în tăcerea spațiilor infinite și folosind algoritmul *ieri – azi – mâine*, ca pe un mijloc de locomoție printr-o iubire călăuzită spre absolut, spre clipa eternă. Alteori poposește o clipă acolo unde apar mănunchiuri de impresii speciale, de sentimente deosebite, în nuanțe ce aduc din intimitatea sa bucurii: „*...sufletu-mi cântă / Și-aștept al noptii legământ*” (*Se-aprinde o stea*, pg.29); ori proteste sau tristeți: „*Zac în marea mea de liniști, torc fuioarele de gânduri*” (*Zac în marea mea de liniști*, pg.78) și, mai ales, așteptări: „*Mi-i dor de tine-n fiecare seară*” (*Mi-i dor!*, pg.46). Versuri din care străbate dorința de a simți bucuria unei trăiri intense și totale: „*Miracolul pogoară-n astă seară / Distanțele cu dorul se topesc*” (*În vise*, pg.70), confirmând, dacă mai era necesar, adevărul că literatura și, în mod definitoriu, genul liric este ca o narcoză seducătoare și binefăcătoare, ce ameliorează durerile: „*De n-ar fi iubirea, de n-ar fi cuvântul...*” (*De va Boem@ (110) 4/2018*

vrea cuvântul, pg. 61), vindecă rănilor: „*De va vrea cuvântul să astupe rana /... / Aș avea un suflet proaspăt vindecat*” (idem) și deschide noi orizonturi de înțelegere și visare: „*Am putea să iubim printre șoapte / S-auzim doar al lunii balans, / Să cântăm visători până-n noapte / Doi nebuni, o iubire și-un vals.*” (*Am putea*, pg.63).

Dacă ar trebui să ne referim la maniera în care poeta Sibiana Mirela Antoche înțelege să se folosească de lejeritatea cu care versifică, mai ales în prozodia clasică, cu strofe de trei, patru, cinci, șase sau șapte versuri, vom constata că unele dintre acestea sunt ritmate, cu o măsură și o cadență aproape perfecte (doar câteva mai ies din front!) și cu rime asortate împerecheate, încrucișat (majoritar!). Singura derută este dată de faptul că autoarea folosește uneori în aceeași poezie un melanj al rimei, obligând cititorul să-și schimbe balansul valsului propriu de la o strofă la alta, ceea ce veți constata. Aceeași senzație o dă și numărul inegal de silabe ce se insinuează în versurile unei singure strofe. Un cărcotaș ar putea să afirme și faptul că rimele sunt banale (două substantive, două adjective, ș.a.). Probabil există o explicație prin faptul că, în actul creației sale, poeta este preocupată exclusiv de mesajul ce o inspiră imediat, pe care îl trăiește cu intensitate, conturându-l așa cum simte și cum dorește să îl transmită mai departe.

Alături de acestea, cititorul pretențios, plictisit de nuanța oarecum vetustă, așa cum este considerată prozodia poeziei clasice, va întâlni versuri albe, expresive și convingătoare. Dacă ne-am referi numai la titlul „*Între rău și bine*”, am remarca versurile scurte, cuvinte mitraliate parcă, cu puține semne de punctuație, o poezie nouă, dar care păstrează totuși majuscula de la începutul rândului și rima de care poeta nu se poate despărți încă: „*Între rău și bine / Punte de suspine /.../ Hoărâri deșarte / Naștere și moarte...*” (pg.36). Mai departe „*Unicul adevăr*”; „*Privream mâinile ocrotind*”; „*Suflet de ianuarie*”, iată câteva exemple ce au pornit hotărât, alături de altele, pe calea novatoare a poeziei cu rimă albă.

Mai există unele aspecte interesante în poezia acestui volum. Un număr impresionant de repetiții obișnuite, ca un leit-motiv folosit intenționat și nu ne referim la cele obligatorii în poeziile cu formă fixă, gen rondel sau glosă. Poeta repetă cu obstinție același grup de cuvinte la începutul fiecărei strofe dintr-o poezie: **Dor tăcerile iubirii.. /.../ Dor tăcerile în**

(continuare în pag. 31)

noi...!.../ Dor tăcerile sub lacrimi... !.../ Dor tăcerile-n secunde și-n minutele uitate..." (*Dor tăcerile...* pg. 34), fapt ce ar putea părea lipsit de dărnicietate poetică. Însă ceea ce urmează în completare gratulează cu prisosință poezia, fără a mai permite vreo sancționare sau penalizare din partea cititorului: „**Mi-i dor de tine... /... / ... / ... / ... / Mi-i dor de tine-n iarnă și în vară / Îmi este dor și-n toamnă... Veșnic dor!** (*Mi-i dor!*, pg. 46). Mai cuprindem în aceeași metodă a repetițiilor și alte titluri pe care cititorul le va întâlni în volum, precum: *Cu tine; Aș vrea; Nu-ți cer nimic, Dacă aș fi iubirea; Popas de-o vreme, Am putea; Dă-mi chipul tău; Ia-mă cu tine; Dă-mi, Doamne! În palma ta...*

O altă caracteristică a versificației din acest volum, pe care aș numi-o interșanjabilă, am întâlnit-o și în versurile poetului Ioan Toderiță. Este maniera prin care într-o poezie schimbând locul versurilor rezultă o creație nouă, nu mai puțin interesantă, captivantă chiar. Exemplificăm din poezia *Iubito, nu fi trist!* de la pagina 76: „**Îți văd tristețea-n ochi, te simt dezamăgită / Timpul e vinovat, a curs ca o ispită, / Nu te mai necăji, ești tânără mereu / Frumoasă primăvară! Ești ca un curcubeu!** Și, iată, cealaltă versiune: **Frumoasă primăvară! Ești ca un curcubeu! / Nu te mai necăji, ești tânără mereu / Timpul e vinovat, a curs ca o ispită, / Îți văd tristețea-n ochi, te simt dezamăgită**”.

Din punct de vedere gramatical, autoarea folosește modurile verbelor într-o formă proprie, interesantă. Iată infinitivul ce înlocuiește un conjunctiv pentru a salva rima: „**Un dor nebun ce vrea a ne desparte / În șoaptele și-n tainele adânci / Vine de nicăieri și pleacă mai departe, / Se-așterne ca un val lovind în stânci**” (*Șoapte*, pg. 31) sau: „**Hai, vino mai aproape, să pot a-ți da un nume...**” (*Iubește-mă*, pg. 72). Și mult, mult conjunctiv folosit chiar într-o singură poezie: „**...să-ntâlnesc..., să-mpletesc..., să-aștern..., să-incep..., să-urzesc...**” pentru ca totuși finalul să fie pe măsura așteptării: „**Să brodez doar nestemate, peste-a lumii strălucire / Feți frumoși și Cosânzene să trăiască în iubire.**” (*Vreau să țeș nemărginirea*, pg.7). Sau forma cu totul neașteptată a unui verb impersonal absolut (verbul *a ninge*), căruia îi dă o formă specială: „**Ningă-ne iubire, facă-se în voie / Timpul ce-a rămas ningă-ne duios...**” (*Ningă-ne, iubire!*, pg. 21), exprimând astfel cu o mare tandrețe lirică o dorință perpetuă de iubire împiedecă de primii fulgi ce nea.

Nu vom insista pe o analiză detaliată a tehnicii versificației, deoarece considerăm că, în virtutea valorii temei centrale a volumului, *iubirea, eterna iubire, „iubirile din sufletul curat*” (*Iubește-mă-n noiembrie*, pg.39), pot fi tolerate micile probleme ale manierei de a scrie, ce se vor retușa în timp, așa cum i se întâmplă fiecărui condeier începător. Ca figuri de stil, *comparațiile directe* ni se par cele mai abundente: **Cum freamătă lumina, cum plânge un izvor; Să simt fiorul tău, cum numai marea poate; Te-aș săruta cum luna doar sărută; Timpul e vinovat, a curs ca o ispită;** și *metaforele* ce smălțuiesc versurile, dându-le puterea de a convinge cititorul de intensitatea trăirilor proprii (**fălfăit de șoapte; lacrimile coapte de nesomn; colțul ierbii-ncepe...a zâmbi** (într-o personificare dulce!), ca să ne oprim numai la câteva exemplificări. Apoi *invocația*. Majoritatea poeziilor sunt exprimări invocative, adresate în special iubirii sau persoanei iubite. Chiar unele titluri, pe care cititorul le va observa, conțin ele însele

o invocație. *Tu, dragoste nebună!*

Citind acest volum de versuri nu putem să nu recunoaștem că întâlnim o poezie sinceră ce se exteriorizează într-un buchet de gânduri, de sentimente, de trăiri în care actantul își asumă toate acțiunile: „**Arunc priviri, în mine scapăr noaptea / Visez plutind, pe cer străluce o stea //...// Și gem lăuntric, mă întorc pe-o geană, / Aștept trezirea viselor din rai //...// Și-aprind în mine lămpi și lampioane / Și-mprăștii sentimente și le ard...**” (*Ultime obloane*, pg.28). Deoarece poeta iartă greșelile ce vor fi fost făcute de-a lungul timpului și merge mai departe: „**Privesc și las în urmă tristețea și suspinul / Și lacrima ce curge amară ca veninul...**” (*Mărturisiri*, pg.71), căutând o modalitate de recuperare a clipei de iubire risipită: „**Te caut printre frunze și pulberea stelară / Găsesc doar vânt și ploii și frigul de afară...**” (*Iubiri de toamnă*, pg. 42). O iubire ce nu trebuie părăsită: „**De mi-ai aduce toate stelele în dar / E prea puțin să-ți pot ierta plecarea //... // Mi-ar fi atât de cald și-atât de bine / Să mi te-ntorci de nicăieri și de niciunde**” (*De-ai ști...*, pg.73). O iubire ce nu trebuie pierdută definitiv, deoarece viața este scurtă: „**Iubește-mă-n noiembrie, iubite, / Iar teamă de-ți va fi, nu te-ntrista, / Din negură, din vremuri rătăcite / Decembrie-i aproape, nu uita!**” (*Iubește-mă-n noiembrie*, pg.39).

Versurile poetei Sibiana Mirela Antoche pot fi perfectibile, desigur. Însă combinarea lor convinge. O poezie într-un logos neted, nostalgic totuși, ce călătorește în afara spațiului ontic, intrând în lumea sentimentelor și a gândurilor. Poezie metaforică, deloc ludică, pe un ton reflexiv melancolic despre tema unei iubiri mature ce a parcurs suferință și coborâșuri, o iubire căreia, datorită asocierii cu natura, cu anotimpurile, cu tot ceea ce o înconjoară, poeta îi atașează cuvinte cheie, semnificative, prin care, într-o frenezie a începuturilor lirice caută insistent perfecțiunea stilului, cu acea candoare în care judecățile poetice devin izvoditoare de sensibilitate și expresie. Norii călători, nepăsători uneori, pot fi norii căutărilor: „**Sărut văzduhul fără de hotare / Îți caut chipul printre nori**” (*Sărut văzduhul*, pg.25); „**vânt și ploii și frigul de afară**” devin agresorii ce pot încurca pașii iubirii, rătăcind-o: „**Te-o fi răpît vreun înger și te-a ascuns de toamnă?**” (*Iubiri de toamnă*, pg. 42). Ca întotdeauna, luna devine martorul curios, dar totuși discret: „**Când luna licărește și ascultă / Ale noastre inimi care bat duios.**” (*În vise*, pg.70). O poezie plină de emotivitate, ce cheamă cititorul să împărtășească această componentă mustind de scurtcircuitări sentimentale, în care se întrevede o schismă între siguranța psihologică și fantasmalele ce o bântuie, schismă ce poate fi înlăturată numai printr-o dăruire totală, poeta fiind capabilă de a se implica în actul iubirii definitiv, până la depersonalizare.

Volumul „*Buchetul de iubire*”, semnat de **Sibiana Mirela Antoche**, este un dar pe care poeta îl face cititorilor săi. Versurile sale sunt închinare sentimentului de iubire, pe care-l simte nu doar ca

(continuare în pag. 32)

pe o dorință, ci chiar ca pe o necesitate binefăcătoare: „**Veninul ce-l împrăștii, adună-l în petale, / Transformă-l în ambrozii și pune-l în pocale**” (Tu, dragoste nebună!, pg. 54). Generoasă, poeta vrea să împartă tuturor bucuria acestor trăiri când spune: „**Dacă aș fi iubirea, aș înveli în rouă / și picurii de ploaie și fulgii de zăpadă / Iar de o fi să ningă sau de o fi să plouă / Din dragoste aș face doar cântec și baladă.**” (Dacă aș fi iubirea, pg. 52). Citiți volumul **Buchetul de iubire**, semnat de **Sibiana Mirela Antoche**, împărtășiți-vă din ambrozia versurilor sale și ascultați-i balada nepieritoare povești de dragoste.

(urmare din pag. 29)

gâtul său, ca un câine înhămat la săniuță, sania de lemn a copiilor.

Reveniți pe mal, acesta începu să alerge pentru ca cei patru năzdrăvani să nu înghețe de tot, și îi duse în siguranță, lăsându-i la marginea satului în care el nu avu curajul să intre.

- Îți mulțumim mult că ne-ai salvat, Cenușilă! Fără tine am fi fost morți acum, chiar în Ajunul Crăciunului.

- Aveți grijă de voi și ocoliți lacul iarna! le spuse lupul, fericit de isprava făcută.

Și cei patru ajunseră acasă la părinții și bunicii lor, având la dispoziție seara întregă cu lapte și prăjiturile să îl aștepte pe Moș Crăciun, ce avea să vină din clipă în clipă. Ajutând animalele, indiferent dacă sunt sălbatice sau domestice, într-o bună zi ne vom primi recompensa din partea lor deoarece toate animalele trebuiesc salvate, ocrotite și îngrijite, ele făcând parte din viața noastră, iar cei patru fură răsplătiți din belsug de Moș Crăciun pentru că acesta știa deja cât de buni și cuminiți fuseseră.

G.F.: Tinere domn, pe vremea mea „literatură de sertar” se numea scriitura anti-comunistă, cea ascunsă. Din păcate, mulți scriitori parazitari ciuguleau gologani de la Fondul Literar insinuând că vor scoate ei cândva la iveală scriitura lor. Dar comuniștii s-au dus în lumea lor și din acele sertare n-a ieșit nimic! Așa că tinerii de azi, care-și țin literatura „la sertar”, ar fi mai bine să facă din hârtia aia consumată cornete de semințe, c-ar fi mai de folos societății...Camarade, marile competiții se câștigă pe ringul istoriei, nu la sertar!

V.M.: **Ce îndemnuri le-ați oferi tinerilor talentați, dar care nu au cadrul /culoarul prielnic publicării cărților de literatură?**

G.F.: Ce este acela cadru prielnic? Cenzura s-a dus...Tinerii „talentați”, despre care vorbim, să-și publice scriitura. Timpul va decide. Nu-ți vine destinul la poartă să te invite: poftiți la celebritate, maestre... Pe ring prieteni, ieșiți pe ring și acolo se câștigă... sau nu!

V.M.: **Dincolo de Prut sunt mulți tineri poeți. Ce le transmiteți?**

G.F.: Să treacă Podul de flori construit, la propriu, de poetul Grigore Vieru și să-și aducă ofrandele sufletului acasă, la București. Chiar dacă unele edituri de la noi sunt agresate de alți găinari, totuși...acasă este acasă. Iubesc tinerețea și entuziasmul acestor nepoți și de-ai mei! Dar să nu-și atribuie calificativul de POETI înainte de a afla cititorii despre ei.

V.M.: **În anul împlinirii celor 100 de ani de la Actul Reîntregirii teritoriilor locuite de români, ce năzuințe / aspirații aveți?**

G.F.: Ca de 2000 de ani, alături de tot românul, sper și eu în mai bine. Nu uit însă că noi l-am pus pe foc pe Doja, l-am tras pe roată pe Horia și ai săi, l-am scurtat de cap pe Mihai Viteazu, l-am dat poterii pe Tudor de la Vladimiri, l-am gonit în exil pe Bălcescu, l-am zeflemisit și patapievicizat pe Eminescu, i-am prigonit de acasă pe Coandă, Vlaicu, Vuia, Cioran, Bacu, Eliade, Enescu, Brâncuși, Regele Mihai I etc...

Să nu vorbim despre incredibilele criminale plecări de acasă din această cacialmistă perioadă post-ceaușistă!!!

V.M.: **În numele revistei Boema, vă mulțumesc maestre pentru onoarea care mi-ați prilejuit-o.**

G.F.: Cu plăcere și...de-adevăratelea – pentru puțin.

Poate cândva vom vorbi nițel despre românii emigrați și poezia din exil...

George FILIP
(Montreal)

PAȘTELE

Răsar din noapte trupuri de femei.
Pruncii se mută-n vise de barbați.
Copacii urcă-n cer - adolescenți
Iar mieii puri se vor sacrificați.

Sorb caii stropi de Lună din fântâni
Și florile și păsările cântă.
O muzică cerească ninge lumea
Și apele și munții se frământă.

Plutește-n crezul nostru o-ntrebare.
Cerul cu pui e o catapeteasmă.
În graiul lumânărilor dansează
Smirna purificată în mireasmă.

E clipa cea mai sacră - de credință
Când preoții-L anunță pe-Împărat.
-Hristos a înviat !...Luați lumină...
-E-adevărat creștini, e-adevărat !

Iisus coboară-n sufletele noastre
Pe aripi de petale de cais,
Iar noi ÎL mângâiem cu pocăință
Pe rănilor ce nu l s-au închis.

Ne dojenește blând, fără cuvinte
Și știe că din nou îl vom trăda,
Dar va veni la anul...și la anul...
Și-n aleluia...ne va tot ierta.

...Să-ntindem, lume, praznicul iubirii.
În sufletele noastre - viu - renaște
Un Dumnezeu născut spre suferință
Și-n ȚARA mea e foame - și e PAȘTE...

PILDA ÎNVIERII

ziua de azi e cea de ieri sau mâine.
Hristosul iar din ceruri va veni.
tâlcul se-ascunde în ulei și pâine
prin care noi cu toți ne-om izbăvi.

troparul ne invită la priveghe
precum în cer așa și pre pământ.
În clipa asta sacră stăm de veghe
că re-nviază omul cel mai sfânt.

Hristos a înviat! - vis de departe
vine din veci de veci prin Dumnezeu.
aici e pragul care ne desparte
de paradisul ce-l dorim mereu.

se contopește cerul cu pământul.
măinile lumii au aprins făclii.
de lui Iisus îi venerăm cuvântul
ajuge-vom cu toți în veșnicii.

unde e Țara? - e în rugăciune.
unde e Tatăl Nostru? - printre noi.
să credem în minunea din minune
și când nuntim - și când răbdăm nevoi.

că nu există jale mai amară
decât să îngenunchi la cruce - trist.
creștinule, pe lume-i primăvară,
înaltă slăvi la cer strigînd - EXIST!

aprindeți lumînări - e clipa sfântă
care de mii de ani ne-a mângâiat
pe noi pe toți - și tot ce nu cuvântă;
roștiți creștini: HRISTOS A ÎNVIAT!

RUGĂ ȘOPTITĂ

Doamne, Doamne din tărie
Cuvioși cerșim la Tine
Să ne ții făclia vie
Peste vremea care vine.

Pe pământ avem de toate,
Bucurii, nevoi, furtună,
Dar le-mparte, cum socoate,
Un duh rău cu-o stea nebună.

Unora le dă arginții
Că-s încinși cu brăie roșii
Și-altora ne-alungă sfinții
De se-ntorc, prin gropi, strămoșii.

Pâinea crește albă, mare,
Că pământul are pâine,
Dar nu știm, în lanțuri, care
Dintre noi s-o duce mâine.

Nu mai știm ce-i casa - casă,
Păsări roșii, răpitoare,
Iau bărbații cei mai teferi
Și ni-i duc la închisoare.

Șoapta-n buze se frământa,
Să strigăm n-avem putere
Către-o viață dreaptă, sfântă,
În lumina noii ere.

Vino Doamne, Duh cucernic
Și-mplinește o minune,
Lângă cugetu-Ți puternic
Să ne-ndemni la rugăciune.

Din senin și aleluia
Spală racilele - foste,
Jos, în lumea nimănuia,
Ceresc-Tată : BOGDAPROSTE !

Marin MOSCU

CU LĂBUȚELE PE STELE

Poeta și povestitoarea Violeta Mihăeș, cu vârful de lance a frumosului în lumea de vis a copilăriei, a scos de sub tipar cartea „CU LĂBUȚELE PE STELE”, la Editura Zorio, București, 2017. Autoarea începe mărgeanul poetic, cu un „mare concert” al broaștelor dintr-un lac, unde suratele, îmbrăcate în hăinuțe apretate, pe mal, firește, bat din palme. Se remarcă „o broască mică / Care cântă fără frică”.

Broșuțele care au plecat la cumpărături, „vor veni, perechi-perechi, / Doar cu dopuri în urechi”. Nici pisicile nu stau degeaba: „Mută stelele.” La comandă, cum credeți? Cu o telecomandă! O întrebare face vâlvă și dă tonus finalului poeziei. Iată: „Pisoi visează, să înhațe mulți, / Șoricei cosmonauți”.

Pisicuțele sunt și emancipate, una dintre ele poartă hăinuță și chiar o mănușă. Se consideră aristocrată, nu vrea să calce prin noroi, prin praf de drum, ba „vrea ciuboșele, să facă balet cu ele.” O dorință totuși are „Curtea vreau să vizitez / Și prin pod să explorez, / Să găsesc un șoricel”.

Pisica este și prevăzătoare, din fața gerului, cu fular și mănuși, preferă să intre în casă să se tolănească în perne sau „Stau cuminte pe cuptor / Și tot torc lână de zor”...Vrea să-nvețe să-mpletească / „Mănuși, căciuli și fulare”.

O ceartă înflăcărată pornește între un curcan și o găină pentru dreptul de proprietate. Pisica se oprește și se-nchină: „Ce-i cu atâta gălăgie / De n-ai liniște-n ogradă?”

După o amenințare de mama focului, pisica recunoaște: „De-aș fi mare gospodină, / Aș face-n curte drepte”.

O lecție pentru copiii mici, reușită, de matematică, este „Numărătoarea de stele”, unde o pisică și-o căpșună, tot numără la stele, dar se-ncurcă. Numărătoarea este reușită prin poziționarea stelelor în poezie! O altă lecție de viață, de educație curentă, reprezintă și poezia „Omida la cină”, care folosește linguri, șervețele, furculițe, tacâmuri de rezervă, cuțițe etc.

La „Școala lui Mițu”, bobocii de rață învață alfabetul, până la urmă, fără să mănânce șoareci. Într-o prelungire de idei, o altă pisică „ar mânca și luna toată / Dacă ar fi de înghețată”.

O pisicuță hăioasă are pentru fluturi plasă și ar vrea să prindă-n ea șoricei. „Eu veghez noaptea, că poate, / Un șoricel mai aproape / De margine-o să danseze (de marginea unei stele) / Și-n plasă-o să aterizeze”.

Pisicuța este plictisită de lapte dar a uitat să

stea la pândă la hambar, cum stăpâna o vede visătoare o lasă să mai cerșească un pic.

În jocul vieții, a muncii de sezon, a făcutului de provizii, intră un fluturaș dar și o albinuță mică. Fluturile nu dă nici o atenție albinuței, dar în lipsa lui, aceasta cheamă suratele și întind masă mare de pollen, cărând chiar și în stupul lor. Când fluturile a descoperit jaful făcut, s-a îmbufnat, deși albinuțele, cu tact i-au explicat: „Nu te-am tâlhărit, măi frate, / Câmpul e al tuturor”. Și „Vorba veche n-ai aflat? / Toată vara la plimbare, / Iarna n-are de mâncare!”

Ca o răzbunare a sorții, șoriceii încep „Vânătoarea de pisici”. Și „Un bondar cere nectar”. Florile sunt pregătite să primească-n casa lor pe orișice călător, doar dimineața pe răcoare „C-un dejun la ora nouă / Și nectar în cești de rouă”.

După marea tâlhăreală, urmează o „Poezie cu aromă de prăjituri”. Protagonista este păpușica cea isteță care a citit trei rețete, din care alege să facă o tartă dulce cu cireșe. În desăvârșirea prăjiturii intervin: pisoișul bleg, Grivei, ciocănițoarea, buburuzele, ursul, cioroiul arțăgos. Cum s-a vorbit de Grivei (și de vulpea flămândă), Ilenuș, văzând că din coada lui Grivei sar purici, l-a spălat până a intoxicat toți puricii. În final, Grivei devine câine educat.

Supărare lui Grivei, într-o altă poezie, este: „Măța de două parale / Tutorul le stă în cale”. Greierele și furnica a lui Jean de La Fontaine a inspirat-o pe autoarea noastră. Poezia ei capătă o nouă fațetă, care ne aduce aminte de copii lăsați de izbeliște și de părinți care se distrează uitând de cei mici. Peste toate aspectele însăilate frumos în versuri, vine și întrebarea: „Cine-a adus curcubeul?”

„Oare păsări au adus / Curcubeul pe pământ / Și s-a-mprăștiat în vânt?” Răspunsul îl dă soarele: „L-au adus stropii de ploaie”.

Lăbuș din „Lăbuș și luna”, vrea ca luna să aterizeze în farfurie și să guste un pic din ea. Șansa gândită de Lăbuș este ca luna să prindă o răceală, să-i curgă nasul tare și să-i fie norocul răzbnat, spunându-i: „Ce n-ai vrut, s-a întâmplat!”. Ca de obicei, în viața câinelui intervine mârta care-i „vinovată / Că m-a prins azi la poiată / Stăpâna, cu botu-n ouă”. Răzbnarea: „Când pisica-i prin ogradă, / O să fac mare paradă”.

Câinele n-a aflat că: „Pisicuța mea-i bolnavă”, „nu mai iese pe afară”. „Eu alerg încolo-ncoace / Boala mârte nu-mi dă pace!”. Grivei a deslușit sensul bolii. „N-are febră. După semne, / Boala ei se cheamă lene”.

Vedeți, autoarea, Violeta Mihăeș, a depănat itele fru-moaselor poezii., atingând prin lăbușele pisicilor propriile stele, aducându-ne în dar copilăria prezentă dar și copilăria prin care am trecut noi și înaintașii noștri.

Felicitări, Violeta, și mulți ani pe câmpul de hârjoană a copilăriei cu tot sufletul și cu toată inima inspirației tale!

Aurel SCARLAT

Unui fost ministru de justiție

Un fost ministru de justiție
Avea capacitate creatoare,
Punea legea în competiție
Cu... „Altă întrebare!”

„În ghiarele râsului”

D-lui Vasile Ghica

Nu știam că în Tecuci
Sunt capcane literare
E un loc, dacă te duci,
Unde râsul are ghiare.

Unui fost primar

Avură iveștenii primar foarte doxat,
Oricum, făcea umbră sub soare,
Știa să spună sărut mâna,
Și mai ales citea... contoare.

A XI-a Conferință Internațională UNIFERO Inc. 12-15 iulie 2018, Alba Iulia, ROMÂNIA Concurs Creație Literară Adulți (Fără taxă de participare la concurs)

Organizația non-profit și non-guvernamentală UNIFERO Inc. vă invită să participați la al IV-lea Concurs anual de Creație Literară pentru Adulți, deschis între 30 ianuarie – 30 mai 2018, din cadrul celei de a XI-a Conferințe Internaționale UNIFERO Inc. dedicată Marii UNIRI.

Se acordă Premii I, II, III și trei mențiuni.

Câștigătorilor aflați la Conferință li se vor înmâna Diplome și premii în obiecte.

Tematica (la alegere):

1. Povestiri pentru copiii lumii – Istoria la FE-MININ - Femei de excepție din România sau din altă țară, cunoscute sau mai puțin cunoscute, implicate în evenimente istorice (ex. Ana Ipătescu, Jean d'Arc, Elena CUZA, Wu Ze Tian, singura împărăteasă în istoria Chinei, **Clara Campoamor Rodriguez**, luptătoare de frunte pentru drepturile femeilor în Spania, **Leonilde Iotti din Italia**, etc.).

Povestirea pentru copii va avea până în **3 (trei) pagini**, cu **paragrafe**. Textul poate fi însoțit și de o **pagină cu grafică/desen propriu** ca ilustrație (**extra pagină**).

SAU

2. Pagini de Jurnal - Un eveniment istoric sau social în care a fost implicată o femeie și care a afectat viața locuitorilor/existența României/ sau a omenirii - 3 (trei) pagini.

Jurnalul va fi scris la persoana I; se va menționa **Bibliografia** în finalul povestirii (cel puțin **2 cărți și 2 website-uri/info de pe net**).

Pentru oricare dintre cele două teme alese, Juriul va lua în considerare limbajul corect, stilul clar, lipsit de ambiguități, atractiv, original, creativitatea și personalitatea autorului.

Regulament concurs:

Lucrarea dactilografiată trebuie să aibă un **Motto** în colțul din dreapta sus pe prima pagină.

Un alt word doc trebuie să includă: Numele exact, profesia, adresa poștală, adresa de email, numărul de telefon, o fotografie inclusă în text, scurt CV literar, dacă există.

Se va folosi **Times New Roman**, mărime **12**, distanța de **1.5** între rânduri.

Fiecare participant va trimite lucrarea prin email în acest format (motto etc.) la adresele: UNIFEROconcursuri@gmail.com și worldprofm14@gmail.com

Data limită de trimitere: **30 mai 2018**.

Lucrările premiate vor fi tipărite în volumul „UNIFERO - Diamante Spirituale”.

Premianții Concursurilor anterioare UNIFERO pot participa ca oaspeți de onoare cu lucrări pe una dintre cele două teme.

Redacția

Georgeta MUSCĂ-OANĂ

Lumina Învierii

Credința glăsuiește în inima gândirii
Și-n mii de piepturi saltă dorința mântuirii;
Cu lumânări în mână, cu sufletele-n floare,
Pornim spre Catedrală, la Sfânta Sărbătoare.

Mireasmă de magnolii se-nalță pe Domnească,
Ne însoțește pasul cu dragoste firească.
Pe clapele iertării alunecă trăirea
Și-n clipa cea de taină degustă împlinirea.

În cântecul de slavă, trecut prin calde șoapte,
Lumina năvălește în pântecul de noapte.
Cu glasuri îmbăiate în aura iubirii
Și clopotele cântă în psalmii fericirii.

Pe ramuri înflorite trec îngeri de lumină
Și-n viscol de petale copacii se închină.
Natura ațipită în rugă se trezește,
Cu ochii plini de stele și noaptea ne zâmbește.

Parfumul de Lumină învăluie simțirea
Și-n ruga înflorindă ne botezăm iubirea.

Pășim spre sate tot mai rar

Pășim prea rar spre sate, spre casele străbune
Și ne găsim părinții prin umbrele-nserării;
Ne-mbrățișează dornici, iar lacrima ne spune
C-au suferit amarnic la porțile-așteptării.

Ridată le e fruntea, sunt oboșiți pomeții
Și-n fibrele slăbite tristețea se dosește;
Îi doare depărtarea și haina bătrâneții,
Dar nu ne spun nici nouă, nici vremii ce-i sfârșește.

Le bat în geamuri toamne și ploile mărunte,
Da'nchiși în demnitate și-n visele de vară,
Știu răsădi speranța prin sevele cărunte.
Nu truda îi doboară, nu munca e povară,
Doar lipsa noastră-i arde și-n curți însingurate
Își amintesc de vremuri ce doru' le rescrie.
Prin clipe liniștite și-n cele zbuciumate,
Ei au muncit întruna cu drag și dibăcie.

Cu râvna îmbăiată în tainele rodirii,
Au mânuit și sapa și coasa pe răzoare;
Au ascultat cum sună - sub soarele iubirii -
Câmpiile mănoase, udate cu sudoare.

Au sărutat din floare culoarea și parfumul,
Dar buze sângerânde au mângâiat și spinii.
Dorințe-ntârziată s-au risipit ca fumul
Și-au căutat în rugă secretele luminii.

Punte peste timp

Mă poartă pașii spre alt drum
Și toate par a se sfârși,
Dar prin cuvântul meu de-acum,
O punte peste timp voi fi!

Amurg de vis trandafiriu,
Tihnind pe margini de-anotimp,
De-i prea devreme sau târziu,
El fi-va punte peste timp.

Cu sufletu-n peniță ning
Precum luminile-n Olimp
Și-n inimă de vers mă sting...
Poemu-i punte peste timp.

De-o-nchide clipa al meu vis,
Eu la plecare voi zâmbi,
Căci prin cuvântul ce l-am scris,
O punte peste timp voi fi!

Înmoaie penița-n lumină!

Citește în cărțile scrise
Cu tocuri cioplite în soare
Și-n lacrimi de zile ucise
Mai spune-mi, poete, de doare

Tristețea născută-n cuvinte
Țesute din litere-amare,
Când umbra iubirii te minte
Și-n noaptea tăcerii dispăre.

Mai spune-mi, când ploi or să plângă
Pe rosturi distruse-n neștire,
De inima poate să strângă
Întregul ursit în iubire;

Când rana o-ncepe să țipe,
Ea poate durerea s-amâne?
Să stingă tot dorul din clipe
În brațele nopții bătrâne?

Iar zorii de-or naște din vină,
Pe-o rază de-aduceri aminte,
Înmoaie penița-n lumină
Și las-o să ardă-n cuvinte!

Renunțare

Mă scuturam de litere, de gânduri
Ce tremurau pe-un petec de hârtie,
Sub semne răvășite printre rânduri
Striveam chiar și dorința de-a mai scrie.

În liniștea cu tâmplă violetă,
Un timp meschin își declina șederea.
Priveam penița-n curgere discretă
Și mă-ntrebam de unde-și ia puterea.

Simțeam și gustul de cerneală-amară
Înveșmântând măsura din cuvinte;
O umbră grea, ca o grimasă rară,
Frângea și raza cu surâs cuminte.

Lăsam doar noaptea rece și barbară
Să huzurească-n camera pustie.
În lipsa ta, sub liniștea precară,
Se mistuia plăcerea de-a mai scrie.

Viorel DARIE

Poante, glume din copilărie și tinerețe

(De vorbă cu Artimon Polec, vecinul nostru din Darieni)

Scene cu motanii – scena I-a

- Am auzit că știți multe pozne de demult.
- Țin minte că m-am dus odată pe la tatăl vostru, Nicolae Darie, care era foarte glumeț, pe care-l știu de când umbla la școală. Era un om foarte vesel. M-am dus deci odată la bunicul vostru, iar tatăl tău, copil fiind, ieșise afară pe gang, văzuse un motan mare care stătea pe gang, luă motanul acela și începuse să strige în prag: "mamo, deschide ușa, eu aduc lemne în casă!". Mama deschise ușa, iar băiatul intră cu motanul în brațe, râzând ha ha ha ha!

- Comică scenă.
- Dar mama s-a supărat tare: "Măi, Muculai, să nu mai faci treburi din astea!"
- Eu n-am auzit până acum gluma asta.
- Motanul acela a fost foarte mare. Se numea, cum s-ar zice, "fosforac", căci dacă copiii puneau motanul sub pătură, seara, și-l mângâiau contra părului, el făcea scânteii, ca niște artificii pe care le pui la pom. Așa niște motani erau doar la bunicul vostru și la bunicul meu. Copiii puneau motanul sub cergă, îl mângâiau contra părului, și-așa pârscoțeau scânteile de parcă erau artificii.

Scena a II-a

Să vezi ce-a pățit bunica mea cu mine: tot așa am luat motanul în brațe, și strig de afară, la ușă: "veniți bunică să deschideți ușa, că aduc lemne!" Iar eu cu motanul în brațe!

- Ați învățat de la tatăl meu ...
- Da, am luat obiceiul lui tatăl vostru. Bunica așa mă certă, iar bunicul meu se ținea cu mâna de burtă, râdea de nu mai putea, zicând: "Lasă băiatul să facă glume, să avem noi moșnegii de la ce să râdem."

Scenă cu popa

- Să vezi o întâmplare și mai și...
- Da, spuneți...
- De Crăciun, era un preot, Sulugiuc, care umbla în colindă. Iar eu, în ajun de Crăciun, pe afară, intru în gang și colind: "Iordan... botezătorul... botezându-te Doamne...". Bunica crezuse că venise părintele la urat. Eu cântam așa gros, ca preotul. Bunica și bunicul ieșiră din odaie afară, cu lumânarea aprinsă, să întâmpine preotul. Când colo, eram eu! "Măi băiete, ce faci batjocură de mine!" se supără bunica tare. Iar bunicul se ținea cu mâinele de burtă de râs. Dar după foarte puțin timp, sosi și preotul și începu colinda pe cerdac. Iar bunica nu mai credea, stătea mâniașă lângă ușă și scoase o vorbă urâtă, rușinoasă,

greu de spus. Iar popa: Boc bob boc! chiar deschise ușa! Bunica mai avea puțin să nu cadă pe jos. Noroc că popa Sulugiuc știa doar românește, n-a înțeles vorbele bunicii. Făcuse slujbă prin casă, bunica servise cu ce avea, iar popa plecă. Era obiceiul pe atunci să dea la popă niște urzeli pentru țesut, slănină ...

Glume cu mistreții

- Acum poanta cu mistreții. Ivan Ilievici, mai demult, când s-a despărțit de Parasca, soția lui, trăia cu o babă din Brodina, la Zaten, în bordeiul pe care și l-a făcut lângă pădure. Acolo veneau des mistreții și-i stricau ogorul și fânețea. Ca să alunge mistreții, el ieșea des pe prag, din bordei, și striga la mistreți. Iar eu, cu băieții mei, stăteam pe partea cealaltă a pârâului, la locul numit Gruni Vâsochii, și râdeam de el. Noi aveam lângă pădure o colibă și stăteam acolo cu băieții. Ivan ieșea în poiană să asculte unde-s mistreții, iar baba striga: "aciui Iva sveni deki dea une!" (auzi, Ivan, mistreții, acolo-s ei!); "haciui dea!"; iar eu, cu băieții mergeam și rohcăiam "roh hh - roh hh". Iar baba de dincolo de pârâu: "aciui Ivan sveni dea!" Iar Ivan trecea pârâul și urca dealul spre locul unde rohcăiam, iar noi urcam și mai sus și făceam: "roh hh - roh hh!" Baba, disperată, de dincolo de pârâu, tot striga la Ilievici: "haciui Iva sveni dea!"

- Eu știu că tata ieșea în fiecare noapte să strige la mistreți, să nu intre pe ogor, bătea mereu în niște oale sau coase vechi. Veneau ei de pe la Pentelei Duprii, sau de la Costan Prindii.

- Dacă nu îngrădeai bine ogorul și livada, ei intrau în ogor și făceau prăpăd, știau chiar să fărâme gardurile cu dinții lor puternici.

- Zicea tata că, odată, s-a dus pe ogor să sperie noaptea mistreții, și vede, pe întuneric, un mistreț uriaș în ogor, care strica sârguincios cuiburile de cartofi. Mistrețul, în loc să fugă, începuse să-l amenințe pe tata. Mistrețul rohcăi puternic, furios, iar tata se temuse și se-ntoarse în casă păgubaș.

- A fugit de mistreț! Da, mistrețul poate fi foarte rău, mai ales dacă e o scroafă cu pui. Te atacă și dacă e rănită, sau dacă un pui de-al ei e atacat.

- S-a supărat dihania că tata l-a deranjat de la munca lui la scormonit cartofi.

- Scroafa chiar sare la om...

- N-aș zice. De câte ori am văzut în pădure scroafa cu purcei, niciodată nu ne-a atacat.

- Dar dacă un purcel ar fi guițat, să vezi cum ar fi sărit la voi!

Dumitru Dariciu (Strilicin)

- Țin minte, lucram cu unul bătrân, Dumitru Strilicen, la tăiat copaci la Paltinel, și erau țânțari care ne mușcau, iar eu și moșul ne acopeream, să nu ne muște țânțarii. Simțeam cum venea câte unul și făcea "biiip", iar noi ziceam "auzi săracii biiip – biiip!" Ne mai mușcau, noi ne frecam, trecea.

Și era un brad tare mare, care s-a rupt în două, s-a făcut "ștub", sus pe deal, la Paltinel, la

(continuare în pag. 38)

Strunișii, cum se numea locul, de la Mnesciuc, pe partea cealaltă a pârâului. Noi curmam cu ferăstrăul acel brad cam o jumătate de zi, iar Dumitru Strilicen zicea: "lehh, când o să cadă și o să ragă bradul ăsta, un an întreg aici n-o să se mai apropie o sălbătăciune!" Și chiar așa a fost, când a căzut, făcuse un urlet îngrozitor, iar când l-am măsurat, avea diametru de un metru și jumătate! Măsurat cu cliupa.

- Și nu v-a fost frică când a căzut bradul, că o să cadă peste voi?

- Nu, căci bătrânul Strilici știa bine cum să facă măsura și tăia exact din trunchiul copacului ca să-i dea înclinare de cădere.

- Da, însă uneori tu socotești că bradul va cădea încolo, iar el se răsuțește și cade altfel...

- Depinde cum e făcută tupa. Poate, decât dacă copacul are cumpănă, când începe să se învârtă, atunci poate cădea peste muncitori. Dar atunci erau puține accidente în pădure, oamenii calculau bine cum va cădea copacul. Acum sunt foarte multe accidente, oamenii nu sunt atenți, taie în grabă, cară copaci cu crengi cu totul. Mai demult, copacul era secționat frumos, cojit, marinat.

Glumă cu Pentelei Duprii

- Pentelei era priceput la comicării, cât timp ați lucrat cu el?

- Tăiam odată cu Pentelei Duprii, la Lunguleț, la parchetul 8, acolo după Roșișnei, cam pe unde era jgheabul lui Sauciuc, cum se zicea. Tăiam noi în parchet copaci, iar pe la prânz ne-am culcat. Eu mai la vale, iar moșul Pentelei mai la deal. Cum dormeam eu lângă o cioată, mă trezesc și aud "șip-șip-șip ... șip-șip-șip". Măi, ce să fie că șoptește așa? Îl strig pe Pentelei: "unchiule, vii mata aici să vedem ce-i aici, că șoptește ceva". "Ce e?" se trezește Pentelei. E ceva aici care șoptește. Moșul a început să scurme pământul acolo, și, deodată: "bâlc!" apa! Iată ce era! Iar noi umblam după apă cine știe pe unde, la vale, la pârâul Lunguleț. Era vreme de secetă.

Urși, lupi

- la ziceți, de urs nu vă temeati?

- Atunci nu se auzea nimic despre urși.

- Dar lupi?

- Lupi erau, dar nu prea mulți, au fost împușcați cei mai mulți, atunci când se dădeau premii de 100 lei pentru fiecare blană de lup adusă la primărie.

Buhaiul

- Spuneți-mi, până la al Doilea Război Mondial, cum vindeau oamenii vitele?

- Erau evreii, mari ghișeftari, ei cumpărau, umblau pe la case după vite, sau aveau oamenii nevoie și duceau vitele la unul ca Haber, evreul care avea clădirea cea mai mare din Moldovița, față în față cu Primăria. Sau mai duceau vitele la Dodic, sau la Idalo (care trăia la intrarea în Putna, care avea un băiat handicapat, din cale afară de gras). Țștia erau cei care luau vite. Mai luau și nemții, care cumpărau și nu știm ce făceau cu carnea. Moritz, evreul, era măcelarul cel mai renumit în comună.

- Poate duceau carne la orașe, sau la unități militare, sau trimiteau în altă țară.

- Cine știe. Țin minte că odată bunicul meu avea un

buhai strașnic de mare - poate și din cauza că eu eram mic și vitele erau mari. Iaca, vede bunicul că vin doi inși și zice: "Uite ca vin doi izraillieni să cumpere vite". Venea Idalo și cu încă unul, Moisa. Intră ei în grajd, și zic: "Ai Andrii buhai de vânzare?" "Am", zice bunicul. S-au uitat la buhai, se minunau cât de mare e și-au început să-i dea bunicului unul atâta, celălalt atâta, și începură să se certe până la bătaie, în grajdul nostru. Iar bunicul i-a prins pe amândoi de guler, și le-a zis: "Voi aici ați venit să vă bateți, în grajd la mine! Afară!" Și i-a scos afară, iar unul din ei zice: "la banii pentru buhai." Bunicul a luat banii, a numărat bine, a scos buhaiul afară, care era strașnic de mare, cred că avea vreo 800 de kile. Era roșu, uriaș. Evreii, mai unul, mai altul, au luat buhaiul, au trecut de-un dâmb, apoi pe uliță, și-au plecat la vale.

- O fi mers cu bine cu buhaiul prin sat?

...Mai era și-un câine...

- Era o evreică, numita Ghilde, stătea cam pe lângă dispensarul din Moldovița, măritată cu unul Meghilea. Avea copii, erau tare frumoși copiii evreilor. Avea și-o mamă, dar care era bătrână, nu mai auzea, și tot striga "Ghidle!" iar fata nu răspundea, iar bătrâna zicea: "A, trebuie să fie un câine care latră!"

- Apropo de câine. Să vă spun o întâmplare chiar de acum două zile. Mergeam prin comună, seara, iar lângă o casă din centru, erau două cățelușe, una dintre ele foarte frumoasă, din alea mici, de rasă, galbenă cu alb dedesupt. Începuse să mă latre tare, fugind pe lângă mine, iar eu o îngânam, mă strâmbam la ea. Și am mai făcut câțiva pași, cățelușa a venit de la spate, m-a tras de blugi, și cu-un colț m-a și mușcat!! Vroiam să-i dau bătaie, dar când am văzut ce drăgălașă e, am lăsat-o în pace.

- Uite, potaia! Cred că este cea de dincolo de casa parohială.

- Da, de acolo este.

- Trebuia să pui ceva gaz sau benzină acolo unde a mușcat.

- Da, așa am făcut.

- Asta nu-i nimic, să-ți povestesc ceva și mai și cu-n câine. Eram la stână cu oile și m-am dus în sat la Iliia Maleș să cumpăr un purcel. Zic lui Maleș: "vinde-mi un purcel!" "Da!" zice el. M-am dus și-am ales un purcel, care a început să țipe, iar scroafa a sărit la mine, iar eu așa m-am speriat, scroafa era mare, a făcut "rohrrrr!!!" la mine, iar eu repede purcelul țipând în sac, ies afară, iar cățelul care era pe acolo s-a rupt din lanț, și harșt! m-a mușcat de mână.

- A sărit în ajutorul purcelușului...

- Așa cred, dar eu vreo trei săptămâni nu puteam să mulg oile la stână. Cum puneam mâna pe oaie, cum mă durea tare mâna. Așa am pătit eu cu câinele. Sunt și câini periculoși, acei care mușcă pe furis, nici nu știi când te-a mușcat!

(din volumul "De vorbă cu sătenii mei din Moldovița", Editura InfoRapArt, februarie, 2018)

Petru JIPA**Discuții imaginare cu scriitorul Petre Anghel**

Dacă o ipotenuză
Face o linie spre o muză,
Atunci ipoteza se așază
Pe linia de rază.
Soarele se păstrează vertical
Peste ochelarii de cal,
Iar vederea se dilată apriori
Până se regăsesc cocorii.
Un-doi, un-doi...
Melcul se plimbă în cerc
Cu coarne de cerb
Și o frunză se adună
La viața de pe lună.
Acum tot întreb imberb:
Există un loc de pe cer
În care soarele se cerne
În spații eterne?

Din Grădina Ghetsemani

Se frământă natura, măslinii se usucă,
Pe lume nedreptatea apare ca o stâncă,
Oamenii văd grădina ca pe un loc curat,
Dar este locul în care totul e prădat.
Natura moare și învie, este soare...
Doar răutatea lumii în ură nu mai moare,
De ce? Și întrebarea se usucă
În carapacea unui miez curat de nucă.
Să nu primești paharul,
Se scurge tot veninul ;
Între ninsori și ploii apare doar pelinul.

Sfârșitul de mâine și începutul de astăzi

Sfârșitul de mâine...
să fie doar început peste cuvinte,
sau o secundă prinsă-n insectar,
un joc hoinar,
cuvântul prins în abecedar.
Se ridică și cad
ca înainte de a fi cum au fost,
de a iubi cu mult rost,
de a rătăci peste stele
și-n lacrimi de lalele
se împlinește visul,
visul rătăcît
peste cupola lui de infinit.
Da, sfârșitul de mâine e începutul de astăzi!

Pe dos

Literele, scrisul a fost descompus,
trăirile se amestecă în răsărit sau apus,
ce rămâne când se termină un război
e apoi...
diminețile se împart - numere pare,

noaptea se despart în uitare,
amintirea de-o clipă se cerne rătăcită
peste nisipul din clepsidră.
Golul plutește în râul întors,
bule de aer, peștii au obosit...

Morala

Datorie, voință bună,
așa cum numai Kant ne însăila
Morala peste stropi, furtună sau răgușind
pășind pe stea
Cu setea unui dans pe arii,
cu un surâs chiar veninos,
Morala ce tot rătăcește în acvarii înotând miraculos
Această patimă ce scapă, o cutumă, dintâi de fier.
Morala, fată adulată-n stradă
sau în al vieții ei bordel,
Mă scutură de gât, mă fierbe
într-un ibric uitat pervers
Pe picătura ce e rece, făcând din suflet un revers,
O rază tainică fierbinte sau liniștea din azimut.
Morala sapă-n
oseminte făcând din mine un cuvânt.

Lecția de simetrie

Un ax este totdeauna atât de drept
încât se laudă că-i inocent,
el nu are păcat și nici sfială,
are o dreptate axială.
O punct se rotește în jurul unui punct
și-apare cercul, o poruncă din profund,
e ca o stea ce apare-n oboeală
stele verzi, steaua stelară.
Atunci, cu ochiul sufletului văd
cum crește totul într-o parte:
bărbie lătăreață, pungă lacrimală
și din doi în doi se colorează-n smoală.
Lecția de simetrie ar fi pe dos
dacă, totuși, construcția testiculară a lui Da Vinci
ar fi dreaptă și cu greutatea orientată-n ciucuri,
dar este atât de strâmbă și are unghiuri...!
Mă rog, simetria este uneori o joacă
între pământ și viață...!

Tată de fiu

Când a murit,
când a murit cel care îmi era tată,
iar eu îi eram fiu,
mi-am dat seama că eram fiu de tată
și fiul nu mai avea tată
și era frig și târziu.
Da, era atât de târziu ca să strig!
Tu, tată de fiu, care ai avut și tu un tată,
iar tu ai ajuns ca un fiu
să devii ca un tată,

(continuare în pag. 39)

și să rămână un fiu
și să facă prin făcătură
să facă un fiu,
să devin și eu tată,
un tată de fiu...

Mathesis Universalis

Spiritul devine disciplină,
O disciplină a spiritului însuși.
Privesc la cer și pe retină
Apar broboanele de tuș.
Ideile răspund necesităților de adevăr,
Emoție...
Într-un cuvânt.
Un gând!
Dar este călător...
Ca o invenție lineară
Ce pătrunde
Într-o materie ancestrală:
Antimateria dintr-un nor.

Dacă

Dacă într-o noapte neagră și urâtă
în somnul tău vin demonii vopsiți,
dacă în gândul tău se sparg cu hula
vapoare de-ntrebari și dor,
Dacă se aud cărările din tine
ce șerpuiesc peste întinderi de năduf,
să nu regreți această turmă
și nu tânji la adevăr!
Căci, de se-ntâmplă toate acestea,
la tîmpla spațiului de vis
apare urma de pe urmă
privită din alt unghi de nor,
iar timpul parcă se contractă
în adierea unui gând proscris,
iar eu te caut, tu mă iartă,
privesc din sufletu-mi de vis.
Dacă se curmă visul...?
Doamne,
Trăiesc acum și mă supun!

Dor de Nichita

În umbră unei șoapte
Se aud necuvinte neuitate;
Un alb de Decembrie
A fost umbrat
De o șoaptă din sânge
Care nu mai vorbește.

Angela BURTEA

Amară și dulce cafea...

Sub lacrimă de-amară cafea,
Licoare de dulci amintiri,
Alene, pe braț, mi te-așezi
Și-n taină... miracol, suspin...

Amarul și dulcele-ți sorb
Din buzele moi de cafea
Și-n goana dorului meu
Adulmec sfielnic păcatul...

Îți tremură gândul pribeag,
Iar trupu-ți mă-mbie din nou
Și-n aburii, fum de cafea,
Te-alint și te-ador ca pe-o stea.

Mă lasă, iubito, și-acum...
Cum și-altădată primeam,
Sărutul iubirii din noi
Cu-aromă de-amară cafea.

Mă lasă, iubito, și-acum
Și mâine, pe seară, de-oi vrea,
Ca-n palmele mele să arzi
Sub bobul de-veche... cafea!

Alexandru DRĂGOI

Făt-Frumos

N-am timp să întineresc.
Privirea mi se pierde până să ajung
la trupul tot, care demult s-a scurs,
Deșertul sufletului meu.

N-am timp să îmbătrânesc.
Chiar dacă trupu-mi ară sufletul
cu brazde adânci.
Singurul anotimp de lumină.

N-am timp,
cât încă mai împerechez clipe cu stele,
Fulgi de lumină cu chipuri din copilărie.
Doar un migdal înflorit.

N-am timp să îmbătrânesc, Prea-Tinere!
N-am timp nici să întineresc,
Mult-Prea Bătrâne.
M-aș fi asemănat, poate, cu timpul,
cu timpul însă am înțeleș,
că semănăm prea mult
ca să am timp când mă privesc în ochii tăi.

Ioan FĂRCĂȘANU

Neînțelegeri în familie

-Bărbate, înțelege, nu mai pot:
Copii, serviciu, menaj; E prea de tot!
Mă rog la Cel de Sus minte să-ți deie,
Sunt și eu om! - Ba nu, tu ești femeie!...

Vorbărețul

În concediul de-astă vară
Cunosc o domnișoară
Și-atât a vorbit cu ea
Că fata rămase grea...

Anunț publicitar

Tânără-naltă, frumoasă.
Blondă, sexi, arătoasă,
Dornică de aventură:
Vând teren de sport cu zgură.

Ionizare

Ioni sunt mulți în țara asta
Și-s toți frumoși, deștepți și basta!
La dame-au mare căutare
Că toate vor ionizare*

**ionizare – tratament cu ioni*

Eroare

-Doamnă, sunteți amatoare
De-a fi nud într-o revistă?
-Domnule, faci o eroare,
Eu sunt profesionistă!

Solicitare greu de îndeplinit

*-la un birou de dactilografiere
se prezintă un tânăr timid
cu o scrisoare de dragoste*

-Vreau s-asculțați a mea solicitare:
Să-mi bateți la mașină o scrisoare
Către iubită, cât de bine știți,
Dar când o scrieți, să nu o citiți...

Promisiune onorată

Cu gestul tău, te-ai compromis!
Să bei direct din sticlă-n bar?
-Soției mele i-am promis:
„Nu mai pun mâna pe pahar”!...

Mărturisire

–după noaptea nunții

Când m-ai întrebat aseară
Dacă sunt sau nu fecioară,
Fiind cu zodiacu-n gând
Ți-am răspuns: fecioară sunt!

Planuri de viitor

-Dacă ne-om căsători,
Doi copii ți-oi dărui!
-De unde știi, draga mea?
Sunt la mama! Ni-i dă ea!

Vârsta soției

-Soția ta, ce vârstă are?
-Greu de răspuns la întrebare:
Dar după cum afirmă ea
Mai tânără-i ca fiică-sa!...

Înainte de culcare

-Te culci cu ochelari pe nas?
Zău, m-ai lăsat fără de glas!
-Nu e nimic din tot ce crezi:
Vreau să văd bine ce visez...

Femeia – adorabilă-ntrupare

O femeie de-i frumoasă,
Adorabilă-ntrupare,
Îți dă când e generoasă,
Doar ce are.

Precizare

-Domnule, nu insista,
Inima, eu nu-ți pot da!
-Doamnă, dar eu v-am mai spus:
Nu râvnesc atât de sus...

Ciudățenie

Cum îți spun, într-adevăr,
Atârnă de-un fir de păr
Căsnicia mea ... Ciudat!
L-a găsit nevasta-n pat...

Supărare

De șase luni m-am măritat
Și-s tot fecioară cu bărbat;
-Te-ntreb: nu poți, nu știi, nu vrei?
-Ce se grăbește dumneaei!...

Sesizare la poliție

Vă repet de la-nceput:
Soțul meu a dispărut!
-Un semn distinctiv, el, are?
-Va avea, dacă apare!

Aniversare

-Mămico, de ziua ta,
Un cadou frumos ți-aș lua;
Zici că tu nimic nu vrei?
...Și i-a luat cincizeci de lei.

Fidelitate trădată

Vreau să-ți destăinui ceva:
Voi fi tată, măi, amice!
-Cum se simte soața ta?
-Ea nu știe, îi voi zice...

Surpriza

Bani aveam, aveam și casă
Și-o femeie drăgăstoasă;
Toate brusc s-au spulberat
Când soția a aflat..

Cristian CHIRIPUCI**Ce vreau eu?!**

Ce să mai vreau
Ajung președinte
Am cu ce
Urmărit de o sectă
Și dacă mai fac așa
Adică să mă las învățat
Nu mai râd
Propriei vieți
Arta conducerii
Atunci mai aud
Dar aș vrea să știu
Pentru școala vieții
Unde se fac studii
De măturat prin casă
Din an în Paști

Minciuni

Rudele îmi invit pe la noi
Dar vin neanunțate
Și pun întrebări indiscrete,
Mi se pare apoi că a trecut o zi
Până să redevin eu
După ce am fost obligat să mint
Ceea ce nu puteam să spun
Obligat de spectacolul ăsta
Unde chiar discreția
Pare o persoană
Și se supără
La fel ca o iubită simplă
Care mi le încredințase cu naivitate
Și apoi venise sfârșitul lumii minciunilor
Iar aceste rude nu mai vin pe la mine
Vin altele
Și acelea indiscrete

Sonet

Multe fete mă plac
Dar nici una nu mă vrea
Pot și harem să-mi fac
Dar sub presiune sunt lichea
Oricând ies la drumul mare
Se pun dinadins în fața mea
Ele îl consideră cărare
Dar muza deloc nu vrea
Nu vrea să găsesc o fată
Cu miere de buze dulce
Să îmi petrec ziua toată
Iar ea să stea, să se culce
Atunci am căutat una ca ea
Și nu a fost ușor de găsit
Chiar se visează mireasa mea
Mai am o țără de rostuit.

Importanța vorbelor la vrăjitoare

Se negociază o pace
Între Muma-Pădurii
Baba-Cloanța rapace
Nu voia să tacă gurii
Că atât cât vorbește
Dușmanca ei tace
Iar ea înverzește
Și pădurea trece
Ele invitate-n primăvară
Fac din nou iarnă
Ca să se facă de ocară
Cine vrea fără larmă
Larma e importantă
Dar nu se poate explica
Pasărea mică ce cântă
E ferită de alică.

Noi

Spune că nu e acasă
Uit flori, bomboane pe masă
Vorbe bune făcute moi
Cu buna purtare între noi
E zâmbetul sufletului meu
Care e fericit mereu
Recunoaștem milioane
De sentimente bomboane
Îmi adaptez dorul la tine
Nu se întrebă, oare cine

Nevoie de comunicare

Am doctoricit o pisică ce are videochat
Având o încredere de deocheat
Dintre cunoștințele mele de psihologie
Și le-a făcut struguri la modă ca bine să-mi fie

Modă de primăvară

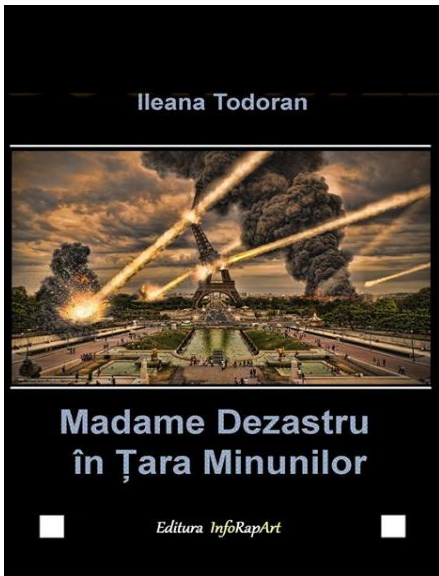
Unde zâna cu soarele, și - ea toată
Grădina nouă
Ofereau un strop de rouă,
Sunt ochii vii la vorbă
Ce reflectează plimbarea lumii în grabă
Fie, prin grădina aceasta înflorită
Ca să afle de ce colorată e obișnuită,
A venit primăvara!

La început

Prima dată bărbatul a coborât din copac
Și a coborât și femeia după el
Prima dată femeia și-a scurtat fusta
datorită noroiului
de pe uliți, în Anglia
Și după aceea bărbatul a
început să poarte pantaloni scurți
Deoarece femeia luase la ea un măr din copac
Și l-a tentat să o urmeze

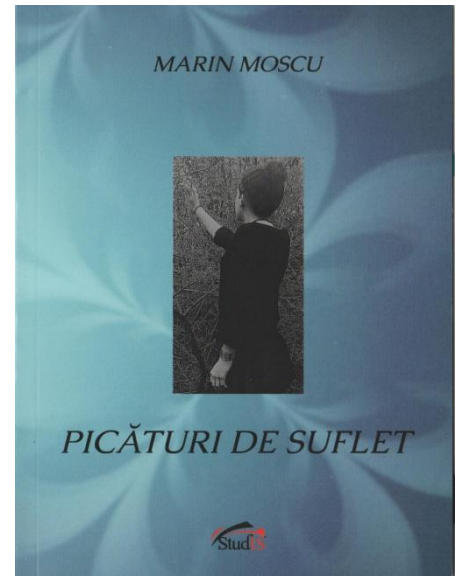
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

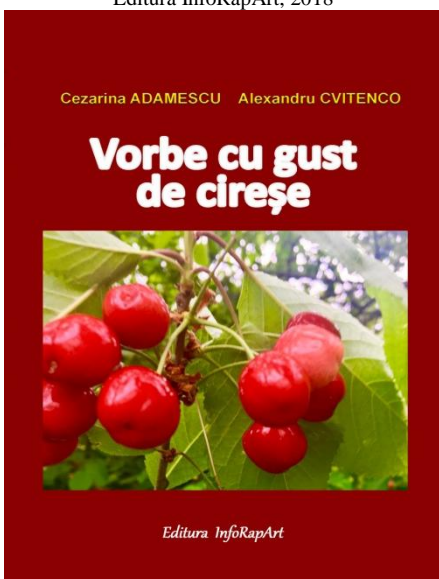
Ileana Todoran
Madame Dezastru în Țara Minunilor
Editura InfoRapArt, 2018

Alexandru Cazacu – **Duminica în Est**
Editura Scrisul românesc, Craiova, 2017

Marin Moscu – **Picături de suflet**
Editura Studis, Iași, 2018

Cezarina Adamescu – **Vorbe cu gust de cireșe**,
Editura InfoRapArt, 2018

Viorel Darie – **De vorbă cu sătenii mei din Moldovița**
Editura InfoRapArt, 2018

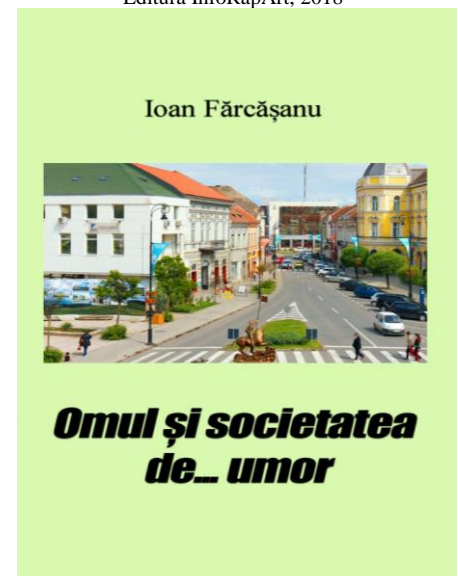
Veronica Popescu – **Din nicăieri te-aștept...**
Editura InfoRapArt, 2018

Cezarina Adamescu – **Simfonia sufletului religios**
Editura InfoRapArt, 2018

Cezarina Adamescu – **Plecarea numită întoarcere**
Editura InfoRapArt, 2018

Ioan Fărcășanu – **Omul și societatea de... umor**
Editura InfoRapArt, 2018

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro